

PÔSOBNIE STAVOVSKÝCH A PROFESIJNÝCH ORGANIZÁCIÍ V ODBORNOM VZDELÁVANÍ A PRÍPRAVE

DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE

REPUBLIKOVÁ ÚNIA ZAMESTNÁVATEĽOV JE ČLENOM:

DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE MEDZI STREDNÝMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI ZAMERANÉ NA ZISTENIE ROZSAHU A KVALITY PÔSOBENIA STAVOVSKÝCH A PROFESIJNÝCH ORGANIZÁCIÍ A ĎALŠIE OTÁZKY SÚVISIACE S ICH KOMPETENCIAMI V ODBORNOM VZDELÁVANÍ A PRÍPRAVE

DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE

Štúdiu vypracoval kolektív autorov:

Tibor Papp, PhD.

Ing. Peter Fečík

PaedDr. Lucia Lednárová Dítětová, MBA

Mgr. Natália Cíbková

Ing. Soňa Gerthoferová

Ing. Monika Serafinová, MBA

Ing. Mária Vojtasová, MSc.

PaedDr. Mgr. Daniela Pivovarová

OBSAH

OBSAH	4
ZOZNAM OBRÁZKOV	5
ZOZNAM TABULIEK	8
ZOZNAM PRÍLOH	11
ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK	12
MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	14
ÚVOD	17
PRÍPRAVA A TVORBA DOTAZNÍKA A TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA	18
Harmonogram práce	18
Východiská pri tvorbe dotazníkového zisťovania	18
Cieľová skupina	19
Dotazníkové zisťovanie	20
Telefonické kvalitatívne zisťovanie	23
ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA A TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA	28
Dotazníkové zisťovanie	28
Telefonické kvalitatívne zisťovanie	30
ANALYTICKÁ ČASŤ	33
Názor SOŠ na pôsobenie SaPO v OVP	33
Sieť SOŠ	37
Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ	42
Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ	50
Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy	55
Ukončovanie štúdia	59
Centrá odborného vzdelávania a prípravy a nadpodnikové vzdelávacie centrá	67
Systém duálneho vzdelávania	69
Príprava inštruktorov	73
Financovanie	76
Vybrané poznatky z telefonického kvalitatívneho zisťovania	85
ZÁVERY A ODPORÚČANIA	88

ZOZNAM OBRÁZKOV

OBRÁZOK 1	PRÍKLAD OTÁZKY S OTVORENOU ODPOVEĎOU	21
OBRÁZOK 2	PRÍKLAD OTÁZKY S ODPOVEĎOU VO FORME ŠKÁLY	21
OBRÁZOK 3	OTÁZKA S HODNOTENÍM EXPERTOV RÚZ PRE OVP	22
OBRÁZOK 4	PRÍKLAD OTÁZKY S ODPOVEĎOU VO FORME ŠKÁLY – HODNOTENIE SPOLUPRÁCE SO SAPO	22
OBRÁZOK 5	OTÁZKA S UZATVORENOU ODPOVEĎOU – OTÁZKA NA PÔSOBNIE INŠTRUKTOROV	23
OBRÁZOK 6	METODICKÝ MANUÁL – CALL SCRIPT – NAVIGAČNÁ MAPA	25
OBRÁZOK 7	SPRACOVANIE METODICKÉHO MANUÁLU – CALL SCRIPTU	25
OBRÁZOK 8	ZÁZNAMOVÝ HÁROK – HLAVIČKA	26
OBRÁZOK 9	ZÁZNAMOVÝ HÁROK	27
OBRÁZOK 10	NÁVRATNOSŤ DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA	28
OBRÁZOK 11	ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE ZÁKLADNE RESPONDENTOV DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA PODĽA DRUHU ŠKOLY	29
OBRÁZOK 12	ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE ZÁKLADNE RESPONDENTOV DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA PODĽA REGIÓNU	29
OBRÁZOK 13	ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE ZÁKLADNE RESPONDENTOV DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA PODĽA VEĽKOSTI ŠKOLY (POČTU ŽIAKOV)	30
OBRÁZOK 14	NÁVRATNOSŤ TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA	30
OBRÁZOK 15	ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE RESPONDENTOV TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA PODĽA DRUHU ŠKOLY	31
OBRÁZOK 16	ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE RESPONDENTOV TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA PODĽA REGIÓNU	32
OBRÁZOK 17	ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE ZÁKLADNE RESPONDENTOV TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA PODĽA VEĽKOSTI ŠKOLY (POČTU ŽIAKOV)	32
OBRÁZOK 18	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: POZNÁTE KOMPETENCIE SAPO V OBLASTI OVP DEFINOVANÉ V ZÁKONE O ODBORNOM VZDELÁVANÍ A PRÍPRAVE?	33
OBRÁZOK 19	REGIONÁLNE VYHODNOTENIE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: POZNÁTE KOMPETENCIE SAPO V OBLASTI OVP DEFINOVANÉ V ZÁKONE O ODBORNOM VZDELÁVANÍ A PRÍPRAVE?	34
OBRÁZOK 20	VYHODNOTENIE ROZSAHU SPOLUPRÁCE SAPO V RÁMCI OVP SO STREDNÝMI ŠKOLAMI ZAPOJENÝMI DO ZISŤOVANIA	34
OBRÁZOK 21	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝMI SAPO V RÁMCI OVP SPOLUPRACUJETE A AKO TÚTO SPOLUPRÁCU HODNOTÍTE?	35
OBRÁZOK 22	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SPOLUPRACUJETE V RÁMCI OVP S RÚZ?	36
OBRÁZOK 23	VYHODNOTENIE SPOKOJNOSTI RESPONDENTOV SO SPOLUPRÁCOU S RÚZ	36
OBRÁZOK 24	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝMI Z EXPERTOV RÚZ SPOLUPRACUJETE V RÁMCI OVP A AKO TÚTO SPOLUPRÁCU HODNOTÍTE?	37
OBRÁZOK 25	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE PODĽA VÁS AKTUÁLNA SIETĽ SOŠ NASTAVENÁ OPTIMÁLNE?	37
OBRÁZOK 26	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S OPTIMALIZÁCIOU SIETĽ SOŠ, AK BY MALO PRÍSŤ AJ K ZÁSADNEJŠIEMU ZNÍŽENIU POČTU SOŠ?	39
OBRÁZOK 27	VÝSLEDKY SPOKOJNOSTI RESPONDENTOV S PROCESOM ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETĽ SOŠ A ZAPOJENIA PRÍSĽUŠNEJ SAPO DO TOHTO PROCESU	40
OBRÁZOK 28	VÝSLEDKY SPOKOJNOSTI RESPONDENTOV S PROCESOM ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETĽ SOŠ A ZAPOJENIA RÚZ DO TOHTO PROCESU	41
OBRÁZOK 29	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE PODĽA VÁS AKTUÁLNA SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ NASTAVENÁ OPTIMÁLNE?	42
OBRÁZOK 30	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S OPTIMALIZÁCIOU SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ, AK BY MALO PRÍSŤ AJ K ZÁSADNEJŠIEMU ZNÍŽENIU POČTU ODBOROV VZDELÁVANIA?	44
OBRÁZOK 31	VYHODNOTENIE SPOKOJNOSTI RESPONDENTOV S PROCESOM ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE)	45
OBRÁZOK 32	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S MODULOVÝM NASTAVENÍM ODBOROV VZDELÁVANIA?	47
OBRÁZOK 33	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE SO ZDIEĽANÍM JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY?	48

OBRÁZOK 34	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE, ABY SA V PROCESSE URČOVANIA NAJVYŠŠÍCH POČTOV ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ VYCHÁDZALO Z REÁLNYCH POTRIEB TRHU PRÁCE?	50
OBRÁZOK 35	REGIONÁLNE VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE, ABY SA V PROCESSE URČOVANIA NAJVYŠŠÍCH POČTOV ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ VYCHÁDZALO Z REÁLNYCH POTRIEB TRHU PRÁCE?	51
OBRÁZOK 36	VYHODNOTENIE SPOKOJNOSTI RESPONDENTOV S PROCESOM URČOVANIA POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV)?	52
OBRÁZOK 37	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE V RÁMCI VÁŠHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE GYMNÁZIÁ?	54
OBRÁZOK 38	REGIONÁLNE VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE V RÁMCI VÁŠHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE GYMNÁZIÁ?	54
OBRÁZOK 39	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE V RÁMCI VÁŠHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE OA, HA A SPŠ?	55
OBRÁZOK 40	REGIONÁLNE VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE V RÁMCI VÁŠHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE OA, HA A SPŠ?	55
OBRÁZOK 41	SPOKOJNOSŤ RESPONDENTOV S PROCESOM VYMEDZENIA POVINNÉHO OBSAHU VZDELÁVANIA NA SOŠ CEZ ŠTÁTNE VZDELÁVACIE PROGRAMY A ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY (CELKOVÉ NASTAVANIE PROCESU)	56
OBRÁZOK 42	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SPOLUPRACUJETE PRI TVORBE/AKTUALIZÁCII ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU S PRÍSLUŠNOU SAPO?	57
OBRÁZOK 43	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV SPOLUPRACUJÚCICH V RÁMCI OVP S RÚZ NA OTÁZKU: SPOLUPRACUJETE PRI TVORBE/AKTUALIZÁCII ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU S PRÍSLUŠNOU SAPO?	57
OBRÁZOK 44	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PRÍNOSOM TEJTO SPOLUPRÁCE (TVORBA/AKTUALIZÁCIA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU S PRÍSLUŠNOU SAPO)?	58
OBRÁZOK 45	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SPOLUPRACUJETE S PRÍSLUŠNOU SAPO PRI TVORBE OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK, ODBORNEJ ZLOŽKE MATURITNÝCH SKÚŠOK A ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK NA VAŠEJ SOŠ?	59
OBRÁZOK 46	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV SPOLUPRACUJÚCICH S RÚZ NA OTÁZKU: SPOLUPRACUJETE S PRÍSLUŠNOU SAPO PRI TVORBE OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK, ODBORNEJ ZLOŽKE MATURITNÝCH SKÚŠOK A ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK NA VAŠEJ SOŠ?	59
OBRÁZOK 47	VYHODNOTENIE SPOKOJNOSTI RESPONDENTOV S PRÍNOSOM SPOLUPRÁCE S PRÍSLUŠNOU SAPO V RÁMCI TVORBY OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK, ODBORNEJ ZLOŽKY MATURITNÝCH SKÚŠOK A ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK NA VAŠEJ SOŠ	60
OBRÁZOK 48	VYHODNOTENIE SPOKOJNOSTI RESPONDENTOV S PRÍNOSOM SPOLUPRÁCE S RÚZ V RÁMCI TVORBY OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK, ODBORNEJ ZLOŽKY MATURITNÝCH SKÚŠOK A ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK NA SOŠ	60
OBRÁZOK 49	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ZÚČASTŇUJE SA UKONČOVANIA ŠTÚDIA NA VAŠEJ SOŠ DELEGOVANÝ ZÁSTUPCA PRÍSLUŠNEJ SAPO (V RÁMCI SKÚŠOBNEJ KOMISIE PRE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY, PREDMETOVEJ MATURITNEJ KOMISIE PRE ODBORNÚ ZLOŽKU MATURITNÝCH SKÚŠOK A SKÚŠOBNEJ KOMISIE ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK)?	61
OBRÁZOK 50	VYHODNOTENIE SPOKOJNOSTI RESPONDENTOV S PRÍNOSOM DELEGOVANÉHO ZÁSTUPCU PRÍSLUŠNEJ SAPO (V RÁMCI SKÚŠOBNEJ KOMISIE PRE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY, PREDMETOVEJ MATURITNEJ KOMISIE PRE ODBORNÚ ZLOŽKU MATURITNÝCH SKÚŠOK A SKÚŠOBNEJ KOMISIE ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK)	62
OBRÁZOK 51	SPOKOJNOSŤ RESPONDENTOV S PRÍNOSOM DELEGOVANÉHO ZÁSTUPCU Z RÚZ (V RÁMCI SKÚŠOBNEJ KOMISIE PRE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY, PREDMETOVEJ MATURITNEJ KOMISIE PRE ODBORNÚ ZLOŽKU MATURITNÝCH SKÚŠOK A SKÚŠOBNEJ KOMISIE ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK)	62
OBRÁZOK 52	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S JEDNOTNÝM ZADANÍM OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK, KTORÉ BY BOLO VYPRACOVANÉ PRÍSLUŠNOU SAPO?	63

OBRÁZOK 53	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV PODĽA DRUHU/TYPOV ŠKÔL NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S JEDNOTNÝM ZADANÍM OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK, KTORÉ BY BOLO VYPRACOVANÉ PRÍSLUŠNOU SAPO ? (PODĽA TYPU ŠKOLY)	64
OBRÁZOK 54	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S JEDNOTNÝM ZADANÍM OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK, KTORÉ BY BOLO VYPRACOVANÉ PRÍSLUŠNOU SAPO? (PODĽA VEĽKOSTI ŠKOLY).....	64
OBRÁZOK 55	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S TÝM, ABY BOLO UKONČOVANIE ŠTÚDIA REALIZOVANÉ PRIAMO V GESCI SAPO, TZN. ABY ŽIAKA SOŠ SKÚŠALA INÁ INŠTITÚCIA, AKO TÁ, KTORÁ MU POSKYTOVALA VZDELÁVANIE?.....	65
OBRÁZOK 56	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁ VAŠA SOŠ OPRÁVNENIE POUŽÍVAŤ OZNAČENIE CENTRUM ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY?	67
OBRÁZOK 57	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: KTORÁ SAPO VAŠEJ SOŠ UDELILA OPRÁVNENIE POUŽÍVAŤ OZNAČENIE CENTRUM ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY? ..	67
OBRÁZOK 58	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE S BUDOVANÍM NADPODNIKOVÝCH VZDELÁVACÍCH CENTIER?	68
OBRÁZOK 59	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE VAŠA SOŠ ZAPOJENÁ DO SDV?.....	69
OBRÁZOK 60	REGIONÁLNE VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE VAŠA SOŠ ZAPOJENÁ DO SDV?	69
OBRÁZOK 61	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE VAŠA SOŠ ZAPOJENÁ DO SDV? (PODĽA VEĽKOSTI ŠKOLY)	70
OBRÁZOK 62	REGIONÁLNE VYHODNOTENIE POČTU ZAMESTNÁVATEĽOV ZAPOJENÝCH DO SDV	71
OBRÁZOK 63	REGIONÁLNE VYHODNOTENIE POČTU ŽIAKOV ZAPOJENÝCH DO SDV	71
OBRÁZOK 64	SPOKOJNOSŤ RESPONDENTOV S NASTAVENÍM SDV	72
OBRÁZOK 65	POROVNANIE VNÍMANIA PÔSOBNIA INŠTRUKTOROV NA PRACOVISKU PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA A INŠTRUKTOROV NA PRACOVISKU ZAMESTNÁVATEĽA	74
OBRÁZOK 66	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE PODĽA VÁS SYSTÉM FINANCOVANIA SOŠ (NORMATÍVNE FINANCOVANIE NA ŽIAKA) NASTAVENÝ OPTIMÁLNE?....	76
OBRÁZOK 67	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S ÚPRAVOU, ABY BOLI SOŠ FINANCOVANÉ AJ PODĽA UPLATNENIA ABSOLVENTOV NA TRHU PRÁCE?	78
OBRÁZOK 68	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S ÚPRAVOU, ABY BOLI SOŠ FINANCOVANÉ AJ PODĽA UPLATNENIA ABSOLVENTOV NA TRHU PRÁCE? (PODĽA TYPU ŠKOLY).....	78
OBRÁZOK 69	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: POZNÁTE PORTÁL HTTPS://WWW.UPLATNENIE.SK/?	80
OBRÁZOK 70	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AK BY STE MALI URČIŤ MERATEĽNÉ KRITÉRIÁ, KTORÉ BY MOHLI ZLEPŠIŤ ODMEŇOVANIE PEDAGOGICKÝCH A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV SOŠ, KTORÉ BY TO BOLI?.....	80
OBRÁZOK 71	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S TAKÝM NASTAVENÍM ODMEŇOVANIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV, KTORÉ BY SA ODVÍJALO OD ÚROVNE ODMEŇOVANIA ZAMESTNANCOV V PRÍSLUŠNOM POVOLANÍ A SEKTORE HOSPODÁRSTVA?	81
OBRÁZOK 72	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE NA VAŠEJ ŠKOLE ZRIADENÁ POZÍCIA ŠKOLSKÝ DIGITÁLNY KOORDINÁTOR?	83
OBRÁZOK 73	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV SPOLUPRACUJÚCICH S RÚZ NA OTÁZKU: JE NA VAŠEJ ŠKOLE ZRIADENÁ POZÍCIA ŠKOLSKÝ DIGITÁLNY KOORDINÁTOR?.....	83
OBRÁZOK 74	REGIONÁLNE VYHODNOTENIE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE NA VAŠEJ ŠKOLE ZRIADENÁ POZÍCIA ŠKOLSKÝ DIGITÁLNY KOORDINÁTOR?	84
OBRÁZOK 75	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁ VAŠA ŠKOLA UŽ VYPRACOVANÝ PROGRAM DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE ŠKOLY?.....	84
OBRÁZOK 76	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PLÁNUJE VAŠA ŠKOLA V NAJBĽIŽŠOM ROKU ZRIADIŤ POZÍCIU ŠKOLSKÝ DIGITÁLNY KOORDINÁTOR?	85

ZOZNAM TABULIEK

TABUĽKA 1	HARMONOGRAM PRÁC	18
TABUĽKA 2	VÝSLEDKY TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA	31
TABUĽKA 3	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝMI SAPO V RÁMCI OVP SPOLUPRACUJETE A AKO TÚTO SPOLUPRÁCU HODNOTÍTE? – S FÓKUSOM NA RÚZ	35
TABUĽKA 4	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE PODĽA VÁS AKTUÁLNA SIEŤ SOŠ NASTAVENÁ OPTIMÁLNE?	38
TABUĽKA 5	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „JE PODĽA VÁS AKTUÁLNA SIEŤ SOŠ NASTAVENÁ OPTIMÁLNE?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	38
TABUĽKA 6	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S OPTIMALIZÁCIOU SIETE SOŠ, AK BY MALO PRÍŠŤ AJ K ZÁSADNEJŠIEMU ZNÍŽENIU POČTU SOŠ?	39
TABUĽKA 7	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „SÚHLASILI BY STE S OPTIMALIZÁCIOU SIETE SOŠ, AK BY MALO PRÍŠŤ AJ K ZÁSADNEJŠIEMU ZNÍŽENIU POČTU SOŠ?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	40
TABUĽKA 8	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETE SOŠ A ZAPOJENIA PRÍSLUŠNEJ SAPO DO TOHTO PROCESU?	41
TABUĽKA 9	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETE SOŠ A ZAPOJENIA PRÍSLUŠNEJ SAPO DO TOHTO PROCESU?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	41
TABUĽKA 10	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO BY STE V PROCESSE ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETE SOŠ A ZAPOJENIA SAPO ZMENILI?	42
TABUĽKA 11	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „ČO BY STE V PROCESSE ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETE SOŠ A ZAPOJENIA SAPO ZMENILI?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	42
TABUĽKA 12	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE PODĽA VÁS AKTUÁLNA SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ NASTAVENÁ OPTIMÁLNE?	43
TABUĽKA 13	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „JE PODĽA VÁS AKTUÁLNA SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ NASTAVENÁ OPTIMÁLNE?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	43
TABUĽKA 14	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S OPTIMALIZÁCIOU SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ, AK BY MALO PRÍŠŤ AJ K ZÁSADNEJŠIEMU ZNÍŽENIU POČTU ODBOROV VZDELÁVANIA?	44
TABUĽKA 15	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „SÚHLASILI BY STE S OPTIMALIZÁCIOU SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ, AK BY MALO PRÍŠŤ AJ K ZÁSADNEJŠIEMU ZNÍŽENIU POČTU ODBOROV VZDELÁVANIA?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	45
TABUĽKA 16	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE)?	46
TABUĽKA 17	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE)?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	46
TABUĽKA 18	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO BY STE V PROCESSE – ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE) ZMENILI?	46
TABUĽKA 19	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „ČO BY STE V PROCESSE – ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE) ZMENILI?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	47
TABUĽKA 20	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ODÔVODNITE, PROSÍM, VAŠE STANOVISKO K MODULOVÉMU NASTAVENIU ODBOROV VZDELÁVANIA.	47
TABUĽKA 21	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „ODÔVODNITE, PROSÍM, VAŠE STANOVISKO K MODULOVÉMU NASTAVENIU ODBOROV VZDELÁVANIA“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	48
TABUĽKA 22	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: V ČOM VIDÍTE PRIDANÚ HODNOTU ZDIEĽANIA JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY?	49

TABUĽKA 23	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: V ČOM VIDÍTE PRIDANÚ HODNOTU ZDIEĽANIA JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY?	49
TABUĽKA 24	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „V ČOM VIDÍTE PRIDANÚ HODNOTU ZDIEĽANIA JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	49
TABUĽKA 25	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE PROSÍM DÔVOD/Y PREČO NESÚHLASÍTE SO ZDIEĽANÍM JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY.	49
TABUĽKA 26	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE, ABY SA V PROCESSE URČOVANIA NAJVYŠŠÍCH POČTOV ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ VYCHÁDZALO Z REÁLNYCH POTRIEB TRHU PRÁCE?	51
TABUĽKA 27	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „SÚHLASÍTE, ABY SA V PROCESSE URČOVANIA NAJVYŠŠÍCH POČTOV ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ VYCHÁDZALO Z REÁLNYCH POTRIEB TRHU PRÁCE?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	52
TABUĽKA 28	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM URČOVANIA POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV)?	53
TABUĽKA 29	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM URČOVANIA POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV)?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	53
TABUĽKA 30	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO BY STE V PROCESSE URČOVANIA POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV) ZMENILI?	53
TABUĽKA 31	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „ČO BY STE V PROCESSE URČOVANIA POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV) ZMENILI?“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI	53
TABUĽKA 32	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM VYMEDZENIA POVINNÉHO OBSAHU VZDELÁVANIA NA SOŠ CEZ ŠTÁTNE VZDELÁVACIE PROGRAMY A ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY (CELKOVÉ NASTAVENIE PROCESU)?	56
TABUĽKA 33	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PRÍNOSOM TEJTO SPOLUPRÁCE (TVORBA/AKTUALIZÁCIA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU S PRÍSLUŠNOU SAPO)? – S FÓKUSOM NA RÚZ	58
TABUĽKA 34	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y PREČO NIE JE NADVIAZANÁ SPOLUPRÁCA NA TVORBE/AKTUALIZÁCII ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU S PRÍSLUŠNOU SAPO?	58
TABUĽKA 35	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y, PREČO NESPOLUPRACUJETE S PRÍSLUŠNOU SAPO V RÁMCI TVORBY OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK, ODBORNEJ ZLOŽKY MATURITNÝCH SKÚŠOK A ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK NA VAŠEJ SOŠ, PRÍPADNE NIE STE S TOUTO SPOLUPRÁCOU SPOKOJNÝ	61
TABUĽKA 36	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y, PREČO SA PRÍSLUŠNÝ ZÁSTUPCA SAPO NEZÚČASTŇUJE UKONČOVANIA ŠTÚDIA NA VAŠEJ SOŠ (V RÁMCI SKÚŠOBNEJ KOMISIE PRE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY, PREDMETOVEJ MATURITNEJ KOMISIE PRE ODBORNÚ ZLOŽKU MATURITNÝCH SKÚŠOK A SKÚŠOBNEJ KOMISIE ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK)?, PRÍPADNE NIE STE SPOKOJNÝ/Á S JEHO PRÍNOSOM.	63
TABUĽKA 37	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: V ČOM VIDÍTE PRIDANÚ HODNOTU JEDNOTNÉHO ZADANIA OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK?	65
TABUĽKA 38	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y, VÁŠHO NESÚHLASU S JEDNOTNÝM ZADANÍM OBSAHU ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK.	65
TABUĽKA 39	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: V ČOM VIDÍTE PRIDANÚ HODNOTU UKONČOVANIA ŠTÚDIA REALIZOVANÉHO PRIAMO V SAPO?	66
TABUĽKA 40	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE PROSÍM DÔVOD/Y VÁŠHO NESÚHLASU S UKONČOVANÍM ŠTÚDIA V SAPO.	66
TABUĽKA 41	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ PRÍNOSY VIDÍTE PRE VAŠU SOŠ V TOM, ŽE STE CENTROM ODBORNEHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY?	68
TABUĽKA 42	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y, VÁŠHO NESÚHLASU S BUDOVANÍM NADPODNIKOVÝCH VZDELÁVACÍCH CENTIER.	68
TABUĽKA 43	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y, PREČO NIE JE VAŠA SOŠ ZAPOJENÁ DO SDV?	70
TABUĽKA 44	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S NASTAVENÍM SDV?	72

TABUĽKA 45	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PROSÍM UVEĎTE VAŠE NÁVRHY NA ZMENU, SKVALITNENIE, RESP. OPTIMALIZÁCIU SDV.....	72
TABUĽKA 46	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „PROSÍM UVEĎTE VAŠE NÁVRHY NA ZMENU, SKVALITNENIE, RESP. OPTIMALIZÁCIU SDV“.....	73
TABUĽKA 47	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO VNÍMATE PÔSOBNIE INŠTRUKTOROV, KTORÍ VEDÚ VAŠICH ŽIAKOV NA PRAKTICKOM VYUČOVANÍ U ZAMESTNÁVATEĽA NA PRACOVISKU PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA (V SDV)?.....	74
TABUĽKA 48	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ MÁTE SKÚSENOSTI S PRÍPRAVOU INŠTRUKTOROV V SDV, KTORÚ REALIZUJÚ SAPO?.....	75
TABUĽKA 49	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ MÁTE SKÚSENOSTI S PRÍPRAVOU INŠTRUKTOROV V SYSTÉME ŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA?.....	75
TABUĽKA 50	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE PODĽA VÁS SYSTÉM FINANCOVANIA SOŠ (NORMATÍVNE FINANCOVANIE NA ŽIAKA) NASTAVENÝ OPTIMÁLNE?....	76
TABUĽKA 51	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PROSÍM UVEĎTE VAŠE NÁVRHY NA ZMENU SYSTÉMU FINANCOVANIA SOŠ (NORMATÍVNE FINANCOVANIE NA ŽIAKA).	77
TABUĽKA 52	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „PROSÍM UVEĎTE VAŠE NÁVRHY NA ZMENU SYSTÉMU FINANCOVANIA SOŠ (NORMATÍVNE FINANCOVANIE NA ŽIAKA).“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI.....	77
TABUĽKA 53	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ODÔVODNITE, PROSÍM, VAŠE STANOVISKO K FINANCOVANIU SOŠ AJ PODĽA UPLATNENIA ABSOLVENTOV NA TRHU PRÁCE.	79
TABUĽKA 54	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „ODÔVODNITE, PROSÍM, VAŠE STANOVISKO K FINANCOVANIU SOŠ AJ PODĽA UPLATNENIA ABSOLVENTOV NA TRHU PRÁCE“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAXI.....	79
TABUĽKA 55	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ODMEŇOVANIE PEDAGOGICKÝCH A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV SOŠ JE PODHODNOTENÉ. AK BY STE MALI URČIŤ MERATEĽNÉ KRITÉRIÁ, KTORÉ BY MOHLI ZLEPŠIŤ ICH ODMEŇOVANIE, KTORÉ BY TO BOLI? . 81	
TABUĽKA 56	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S TAKÝM NASTAVENÍM ODMEŇOVANIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV, KTORÉ BY SA ODVÍJALO OD ÚROVNE ODMEŇOVANIA ZAMESTNANCOV V PRÍSLUŠNOM POVOLANÍ A SEKTORE HOSPODÁRSTVA?	82
TABUĽKA 57	ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU „ODÔVODNITE, PROSÍM, VAŠE STANOVISKO K NASTAVENIU ODMEŇOVANIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV, KTORÉ BY SA ODVÍJALO OD ÚROVNE ODMEŇOVANIA ZAMESTNANCOV V PRÍSLUŠNOM POVOLANÍ A SEKTORE HOSPODÁRSTVA.“ S POTENCIÁLOM PRE IMPLEMENTÁCIU V PRAX	82

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA Č. 1 ŠTRUKTÚRA DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

%	percento
APZD	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy
AZZZ SR	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
COVaP	Centrum odborného vzdelávania a prípravy
CVTI SR	Centrum vedecko–technických informácií SR
EDUID	jedinečný identifikátor v rámci rezortného informačného systému Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
EÚ	Európska únia
HA	hotelová akadémia
KSK	Košický samosprávny kraj
MRK	marginalizovaná rómska komunita
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
NSK	Nitriansky samosprávny kraj
OA	obchodná akadémia
OVP	odborné vzdelávanie a príprava
PSK	Prešovský samosprávny kraj
rada zamestnávateľov	Rada zamestnávateľov pre odborné vzdelávanie a prípravu
RÚZ	Republiková únia zamestnávateľov
SaPO	stavovské a profesijné organizácie
SBK	Slovenská banská komora
SDV	systém duálneho vzdelávania
SLsK	Slovenská lesnícka komora
SOPK	Slovenská obchodná a priemyselná komora
SPPK	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
SŽK	Slovenská živnostenská komora
SOŠ	stredná odborná škola
SOŠ s prívlastkom	stredné odborné školy s prívlastkom
SPŠ	stredná priemyselná škola
SR	Slovenská republika
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠkVP	školský vzdelávací program
ŠUP	škola umeleckého priemyslu
t. j.	to jest
ŠVP	štátny vzdelávací program

TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
tzn.	to znamená
Úrady PSVaR	úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	vyšší územný celok
zákon o OVP	zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a zmene a doplnení niektorých zákonov
Z. z.	zbierka zákonov, www.slov-lex.sk
ZŠ	základná škola
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE

Je možné konštatovať, že osem rokov od prijatia zákona o odbornom vzdelávaní a príprave č. 61/2015 Z. z., tento lex specialis znamenal pre rozvoj stredného odborného školstva prínos a výrazné zmeny. Prísna regulácia štátu v oblasti odborného vzdelávania, ktorá dovtedy plošne ovplyvňovala rozvoj kľúčových kompetencií a odborných zručností, bola doplnená právnymi nástrojmi umožňujúcimi vytvárať efektívnejšie väzby medzi odbornými školami a podnikovým výrobným prostredím. Tieto väzby, ktoré sa uvoľnili hneď na začiatku 90-tych rokov počas živelnnej ekonomickej transformácie slovenského hospodárstva, neboli systematicky budované až do roku 2015. Vďaka legislatíve, špecializovanej na odborné školstvo, sa začali tieto vzťahy budovať odznova, nielen teda pôsobením Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ale aj zásluhou intenzívneho zapojenia sociálnych partnerov a ďalších partnerov, medzi ktorých počítame:

- Radu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „OVP“), ktorá by mala zastávať úlohu najvyššieho koordinačného orgánu;
- krajské rady pre OVP, zodpovedné za tvorbu regionálnych politík rozvoja odborného školstva;
- stavovské a profesijné organizácie (ďalej len „SaPO“), ktoré sú partnermi vzdelávacích inštitúcií pre vecne príslušné odbory vzdelávania a ďalšie zákonom vymedzené oblasti;
- Radu zamestnávateľov pre OVP, s cieľom jednotne zastupovať záujmy zamestnávateľov v oblasti OVP na celoštátnej aj regionálnej úrovni;
- sektorové rady, zodpovedné za nastavovanie národných štandardov zamestnaní a kvalifikačných štandardov a poskytovanie odborných východísk pre tvorbu štátnych politík v oblasti vzdelávania.

Činnosť SaPO bola od roku 2015 explicitne daná zákonom o odbornom vzdelávaní. Zákon bol dvakrát novelizovaný, pričom aj v ostatnej novele č. 413/2021 Z. z. sa veľká pozornosť venovala rozšíreniu kompetencií SaPO, čo znamená, že z aplikačnej praxe zákona o OVP vyplýva potreba ich činnosť rozvíjať, rozširovať a podporovať výkon ich kompetencií v školskom prostredí na zabezpečenie funkčného systému stredoškolského odborného vzdelávania, zameraného na prípravu na povolanie v súlade s potrebami trhu práce.

Hlavným cieľom predkladaného dotazníkového zisťovania zo strany Republikovej únie zamestnávateľov (ďalej len „RÚZ“) bolo zistiť, ako oslovení zástupcovia vybraných reprezentatívnych stredných odborných škôl (ďalej len „SOŠ“) vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP. Určenie 10-tich sledovaných tematických okruhov vyplývalo z požiadaviek zadávateľa a povinností pre SaPO definovaných zákonom o OVP. Dotazníkový prieskum sledoval aj snahu dostať spätnú väzbu na konkrétnu činnosť zástupcov odborného vzdelávania z radov zadávateľov. Na základe týchto zistení bude možné zabezpečiť efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávanie určených kompetencií SaPO a prispievať k zvýšeniu kvality a úrovne OVP v rámci Slovenskej republiky.

Mapovanie aktuálneho stavu poskytlo množstvo relevantných informácií zo strany oslovených zástupcov SOŠ vo vzťahu k aktivitám, ktoré sú v kompetencii SaPO a vyplývajú zo zákona o OVP, pričom niektoré z požiadaviek zadávateľa išli aj nad rámec úloh definovaných v zákone o OVP. Na základe získanej spätnej väzby, resp. návrhov vedúcich predstaviteľov SOŠ, bude možné poskytnúť odporúčania pre ministerstvo školstva a ďalšie dotknuté subjekty na optimalizáciu ich činnosti, resp. zlepšenie efektivity do ďalšieho obdobia.

Z dotazníkového prieskumu vyplynuli tieto oblasti, resp. odporúčané kroky vo vzťahu k zabezpečeniu budúcich potrebných zmien vo vzdelávacom systéme stredného odborného školstva a súvisiacich činností SaPO:

- potreba efektívnej a intenzívnejšej komunikácie medzi zástupcami SaPO a SOŠ, pričom sa predpokladá vyššia iniciatíva a aktivita zo strany SaPO;
- SOŠ od angažovanosti SaPO očakávajú profesionálnu podporu a prezentáciu odborov vzdelávania, ktoré patria do ich vecnej pôsobnosti;
- prehodnotenie vecnej pôsobnosti SaPO v súvislosti s tým, že stále existujú školy vyučujúce odbory, nepridelené do vecnej pôsobnosti žiadnej SaPO;
- iniciovanie užšej spolupráce medzi SaPO, SOŠ a zamestnávateľmi v regióne, prezentácia a propagácia odborného školstva, resp. aj systému duálneho vzdelávania (ďalej len „SDV“) a OVP u zamestnávateľov v regióne;

- potreba odborných a komplexných zdôvodnení zo strany SaPO v prípade zamietavých stanovísk, v procese zaraďovania učebných/študijných odborov do vzdelávania, v procese schvaľovania konkrétnych zamestnávateľov do SDV;
- zvýšenie odbornej zainteresovanosti zástupcov SaPO pri tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok;
- zúčastňovanie sa zo strany SaPO na procesoch súvisiacich s optimalizáciou siete SOŠ podporou škôl reprezentujúcich kvalitný prístup vo výchovno-vzdelávacom procese, podporou škôl s konkrétnym odborným zameraním;
- zapojenie sa do aktualizácie sústavy siete škôl a odborov vzdelávania tak, aby boli nastavené optimálne a reflektovali potreby trhu práce, vplyv inovačných zmien a požiadaviek zamestnávateľov v regióne;
- aktívne zabezpečovanie spolupráce SaPO, vyšších územných celkov (ďalej len „VÚC“), SOŠ a zamestnávateľov pri zisťovaní reálnych potrieb trhu práce v dotknutom regióne, resp. spádovej oblasti SOŠ;
- zabezpečenie podpory SaPO pri získavaní relevantných štatistických podkladov a súvisiacich analýz pri zisťovaní aktuálnych potrieb trhu práce (na ročnej báze), v spolupráci so zamestnávateľmi pôsobiacimi v regióne;
- podporovanie spolupráce SaPO s krajskými radami OVP na zefektívnenie procesu určovania výkonov škôl, zohľadňovať v tomto procese potreby regionálneho trhu práce a demografický vývoj, a prehodnotenie rozhodovacích kompetencií krajských rád OVP pri VÚC v tomto procese;
- podporovanie flexibilnejšieho procesu overovania a schvaľovania nových, experimentálnych odborov vzdelávania;
- zameranie pozornosti zo strany SaPO na propagáciu funkčných možností modulového vzdelávania v rámci OVP, s ohľadom na meniace sa potreby žiaka vo výchovno-vzdelávacom procese, flexibilitu uplatnenia sa žiaka na trhu práce, resp. v procese celoživotného vzdelávania;
- vytváranie priestoru na medzisektorovú spoluprácu, napr. aj vytvorením platformy, ktorá by združovala odborníkov a mohla byť nápomocná pri zdieľaní špecializovaných pedagógov v rámci rôznych foriem výučby na zvýšenie kvality výučby, zjednotenie úrovne vedomostí žiakov a finančnej úspory na personálnych nákladoch škôl;
- podporovanie regionálnej propagácie škôl s označením „centrum odborného vzdelávania a prípravy“;
- podporovanie informovanosti vo vzťahu k úlohám nadpodnikových vzdelávacích centier v odbornom vzdelávaní a príprave, v zdieľaní poznatkov dobrej praxe, a pod.;
- odstránenie formálnosti zo vzájomnej spolupráce, týkajúcej sa činností na tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok a recipročne zabezpečiť väčšiu odbornú angažovanosť zástupcov SaPO v tomto procese;
- posúdenie potreby legislatívnej úpravy zákona o OVP vo vzťahu k flexibilitě SDV na základe doterajších skúseností z aplikačnej praxe (ukončovanie a uzatváranie učebnej zmluvy, ďalšie náležitosti učebnej zmluvy; zmena zamestnávateľa v procese; zohľadnenie špecifik FO–podnikateľov a MSP, ktorí by sa chceli angažovať v SDV na základe dohôd o vykonávaní odbornej praxe; zabezpečenie podpory a inklúzie sociálne ohrozeným žiakom v SDV);
- zabezpečenie kontinuálneho odborného vzdelávania inštruktorov v OVP, zabezpečenie ich väčšej angažovanosti vo vzťahu k pôsobeniu v OVP/SDV a ich pracovným úlohám u zamestnávateľa;
- vyhodnotenie potreby legislatívnej úpravy zákona o OVP, pri rozšírení kompetencií SaPO s možnosťou väčšej flexibility (napr. experimentálne odskúšanie jednotného zadania obsahu záverečných skúšok v odboroch vo vecnej príslušnosti dotknutej SaPO, a pod.);
- vo vzťahu k financovaniu SOŠ dlhodobo pretrvávajúca potreba prehodnotenia nastaveného systému, účinnej reakcie na ekonomickú situáciu (aktuálne negatívny vplyv inflácie, energetickej krízy), zohľadnenie kvalitatívnych ukazovateľov pri financovaní (finančná náročnosť výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho materiálne zabezpečenie, prispôbenie normatívu školy náročnosti odbornej prípravy jednotlivých sektorov národného hospodárstva);
- posúdenie potreby komplexného prístupu k zabezpečeniu adekvátneho odmeňovania pedagogických a nepedagogických zamestnancov, zohľadnenie všetkých faktorov vplyvujúcich na odbornosť pracovníka pri posúdení možností nastavenia podmienok variabilnosti v jeho ohodnotení.

Predmetný dotazníkový prieskum ukázal, že činnosť SaPO v procese OVP je aktívna, presahujúca aj rámec zákonom definovaných povinností.

Intenzívne zapojenie sa SOŠ do dotazníkového zisťovania svedčí o tom, že dopytované stredné školy boli angažované v téme prieskumu a mali veľký záujem diskutovať detaily tejto problematiky aj počas doplňujúcich telefonických zisťovaní. Problematika sa stredných odborných škôl existenčne dotýka. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že vo všetkých 10 tematických oblastiach vedeli zástupcovia SOŠ navrhovať systematické zmeny, týkajúce sa nielen procesných stránok výchovno–vzdelávacieho procesu v rámci OVP, materiálno–technického vybavenia a finančného zabezpečenia fungovania škôl, ale aj konkrétnych aktivít, ktoré SaPO vyplývajú aktuálne ako zákonné povinnosti. Tiež navrhovali aj iné aktivity, ktorým by sa mali SaPO venovať aj nad rámec zákona o OVP, najmä v oblasti propagácie, SDV a odbornej podpory SOŠ a dotknutým zamestnávateľom.

Navrhované odporúčania predpokladajú systémové zmeny aj v rámci interných procesov jednotlivých SaPO, podporu ich personálneho obsadenia a odborného zamerania jednotlivých expertov reprezentujúcich SaPO, intenzívnejšiu komunikáciu so SOŠ a angažovanými zamestnávateľmi. Z dotazníkového prieskumu vyplýva aj fakt zvážiť ďalšie legislatívne úpravy zákona o OVP tak, aby zohľadňovali potreby, ktoré prináša aplikačná prax škôl, zamestnávateľov, VÚC a aj samotných SaPO, za účelom podporovania efektívneho trhu práce, zosúladovania regionálnych potrieb trhu práce a cieleného uplatnenia sa absolventov na trhu práce. Nevyhnutným predpokladom pre takúto podporu regionálneho trhu práce je prístup k relevantným štatistickým zisťovaniam a detailným analýzam, a to prakticky pri zohľadňovaní zmien na báze každého školského roka.

ÚVOD

Predkladané „Dotazníkové zisťovanie medzi strednými odbornými školami zamerané na zistenie rozsahu a kvality pôsobenia stavovských a profesijných organizácií a ďalšie otázky súvisiace s ich kompetenciami v odbornom vzdelávaní a príprave“ je plnením, vyplývajúcim zo zmluvy, uzatvorenej dňa 15. 12. 2022 medzi zhotoviteľom – INFOSTAT – Inštitút informatiky a štatistiky a zadávateľom – RÚZ.

Obsahové zameranie dotazníkového zisťovania vychádza zo zákona č. 61/2015 Z. z. o OVP a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o OVP“), ktorý určuje stavovským organizáciám (Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovenská živnostenská komora, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Slovenská lesnícka komora, Slovenská banská komora) a profesijným organizáciám (v súlade s ustanoveniami § 28 ods. 2 písm. c) a d) zákona o OVP a § 32 zákona o OVP a v súlade s ustanoveniami Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 287/2022 Z. z. o sústave odborov vzdelávania pre stredné školy a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania, Príloha č. 9 vyhlášky) kompetencie vo vzťahu k OVP. Zákonom o OVP určené kompetencie sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii odborného vzdelávania a prípravy, teoretickému vyučovaniu a praktickému vyučovaniu.

Do dotazníkového zisťovania (vrátane telefonického kvalitatívneho zisťovania) bolo oslovených 404 vybraných SOŠ v SR. Návratnosť dotazníkového zisťovania bola na úrovni 81 %, návratnosť telefonického kvalitatívneho zisťovania na úrovni 53 %. Je preto možné konštatovať, že výsledky zisťovania sú relevantné a vypovedajú o aktuálnej situácii v rámci OVP.

Hlavným cieľom dotazníkového zisťovania bolo zistiť, ako oslovení zástupcovia SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP v rámci 10-tich sledovaných tematických okruhov vyplývajúcich z požiadaviek zadávateľa a zákona o OVP.

Na základe týchto zistení bude možné zabezpečiť efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávanie určených kompetencií SaPO a prispieť k zvýšeniu kvality a úrovne OVP v rámci SR.

PRÍPRAVA A TVORBA DOTAZNÍKA A TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA

Harmonogram práce

Práce na dotazníkovom zisťovaní a telefonickom kvalitatívnom zisťovaní boli realizované v priebehu mesiaca december 2022 a zahŕňali:

- určenie cieľovej skupiny,
- návrh dotazníka a callscriptu (t. j. štruktúrovaného scenára) k telefonickému kvalitatívnemu zisťovaniu,
- vytvorenie a distribúciu dotazníka,
- telefonické kvalitatívne zisťovanie,
- vyhodnotenie zisťovania a analýzu výsledkov.

Tabuľka 1 Harmonogram prác

	Aktivita / Fáza	1. fáza	2. fáza	3. fáza	4. fáza	5. fáza	6. fáza	7. fáza	8. fáza	9. fáza
1	Určenie cieľovej skupiny									
2	Príprava rozsahu a obsahovej štruktúry dotazníka a telefonického kvalitatívneho zisťovania									
3	Vytvorenie dotazníka									
4	Distribúcia dotazníka									
5	Dotazníkové a telefonické zisťovanie									
6	Vyhodnotenie dotazníka a telefonického kvalitatívneho zisťovania a analýza výsledkov									

Zdroj: autorský kolektív

Východiská pri tvorbe dotazníkového zisťovania

V súlade s ustanoveniami zákona o OVP a s ustanoveniami Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 287/2022 Z. z. majú SaPO kompetencie vo vzťahu k OVP, ktoré predstavuje výchovno-vzdelávací proces, v ktorom sa získavajú vedomosti, zručnosti a schopnosti potrebné na výkon povolania, skupiny povolání alebo na výkon odborných činností¹. Určené kompetencie sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému a praktickému vyučovaniu.

Zákon o OVP určuje tieto práva a povinnosti pre SaPO nasledovne:

1. „Stavovská organizácia a profesijná organizácia poskytuje podklady a súčinnosť Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny pri tvorbe analýz a prognóz vývoja na trhu práce.
2. Stavovská organizácia a profesijná organizácia v oblasti odborného vzdelávania a prípravy
 - a. prerokúva školský vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu so strednou odbornou školou, ak sa neuplatňuje postup podľa § 21 ods. 1,
 - b. podieľa sa na tvorbe normatívo materiálno-technického a priestorového zabezpečenia,
 - c. podieľa sa na tvorbe profilov absolventov jednotlivých študijných odborov a učebných odborov,
 - d. zabezpečuje prípravu hlavných inštruktorov a inštruktorov a vydáva potvrdenia o absolvovaní prípravy hlavného inštruktora a potvrdenia o absolvovaní prípravy inštruktora,
 - e. podieľa sa na posudzovaní obsahu učebníc a učebných textov,

¹ Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov: § 2 Stavovská organizácia a profesijná organizácia. Elektronická Zbierka zákonov www.slov-lex.sk [cit. 2022-12-19]. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/61/20220101/#paragraf-2>

- f. vyjadruje sa k obsahu záverečnej skúšky, odbornej zložky maturitnej skúšky a absolventskej skúšky,
 - g. môže delegovať zástupcu do skúšobnej komisie pre záverečnú skúšku, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitnej skúšky a skúšobnej komisie pre absolventskú skúšku,
 - h. udeľuje a odníma oprávnenie strednej odbornej školy používať označenie centrum odborného vzdelávania a prípravy a udeľuje a odníma oprávnenie zamestnávateľovi používať označenie nadpodnikové vzdelávacie centrum,
 - i. vedie evidenciu a archivuje oprávnenia podľa písmena h),
 - j. zverejňuje na svojom webovom sídle zoznam stredných odborných škôl podľa písmena h),
 - k. predkladá ministerstvu školstva návrhy na určenie vecnej pôsobnosti príslušnej stavovskej organizácie alebo príslušnej profesijnej organizácie k jednotlivým študijným odborom a jednotlivým učebným odborom a podieľa sa na tvorbe sústavy odborov vzdelávania,
 - l. schvaľuje stratégiu kvality odborného vzdelávania a prípravy podľa potrieb trhu práce vypracovanú zamestnávateľom.
3. Stavovská organizácia a profesijná organizácia v systéme duálneho vzdelávania
- a. vykonáva overenie spôsobilosti zamestnávateľa k študijnému odboru alebo k učebnému odboru podľa svojej vecnej pôsobnosti,
 - b. vedie a zverejňuje na svojom webovom sídle zoznam odborne spôsobilých osôb na overenie spôsobilosti zamestnávateľa,
 - c. vedie evidenciu vydaných osvedčení,
 - d. zverejňuje na svojom webovom sídle zoznam pracovísk praktického vyučovania,
 - e. poskytuje súčinnosť Štátnej školskej inšpekcii pri výkone kontrolnej činnosti na pracovisku praktického vyučovania.
4. Postup pri výkone pôsobnosti SaPO v OVP koordinuje Rada zamestnávateľov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „rada zamestnávateľov“).
5. Rada zamestnávateľov je dobrovoľné odborné združenie zástupcov každej stavovskej organizácie a profesijnej organizácie.
6. Spôsob vymenúvania členov, dôvody zániku členstva, spôsob rokovania a podrobnosti o činnosti upraví štatút rady zamestnávateľov, ktorý vydá rada zamestnávateľov po prerokovaní v rade vlády².

Cieľom dotazníkového prieskumu bolo zistiť vnímanie oslovených zástupcov SOŠ vo vzťahu k aktivitám, ktoré sú v kompetencii SaPO vyplývajúce zo zákona o OVP a z požiadaviek zadávateľa. Na základe spätnej väzby, výsledkov analýzy, resp. návrhov vedúcich predstaviteľov SOŠ je možné definovať odporúčania na ich optimalizáciu, resp. zlepšenie do ďalšieho obdobia.

Cieľová skupina

Na základe požiadaviek zadávateľa projektu bolo do dotazníkového zisťovania vybraných 404 SOŠ v rámci SR. Konkrétne išlo o:

- stredné odborné školy s prívlastkom (ďalej len „SOŠ s prívlastkom“) – 282,
- stredné priemyselné školy s prívlastkom (ďalej len „SPŠ“) – 37,
- obchodné akadémie (ďalej len „OA“) – 47,
- hotelové akadémie (ďalej len „HA“) – 15,
- školy umeleckého priemyslu (ďalej len „ŠUP“) – 23.

² Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov: § 32 Stavovská organizácia a profesijná organizácia. Elektronická Zbierka zákonov www.slov-lex.sk [cit. 2022-12-19]. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/61/20220101#paragraf-32>

Do dotazníkového zisťovania neboli zaradené:

- stredné zdravotnícke školy, nakoľko vzdelávanie v skupine študijných a učebných odborov 53 Zdravotnícke odbory vzdelávania na stredných zdravotníckych školách je špecifické a ako jediné patrí do gescie Slovenskej komory medicínsko-technických pracovníkov;
- stredné školy požiarnej ochrany, policajné stredné odborné školy, nakoľko sú v gescii Ministerstva vnútra SR.

Pre relevantnosť výsledkov dotazníkového zisťovania boli oslovení riaditelia, resp. zástupcovia riaditeľov pre praktické vyučovanie. Výber zástupcov SOŠ bol stanovený za predpokladu, že oslovení respondenti budú vedieť na jednotlivé otázky v rámci dotazníka odpovedať kvalifikovane a čo najpresnejšie.

Podľa jedinečného kódu EDUID bol zostavený finálny zoznam 404 SOŠ, ktorý bol doplnený o relevantné kontaktné údaje (kontaktná osoba, email a telefónne číslo). Kódom EDUID boli školy identifikované počas celého priebehu dotazníkového zisťovania aj telefonického kvalitatívneho zisťovania.

Dotazníkové zisťovanie

Tvorba dotazníka

Pri tvorbe dotazníka bolo potrebné navrhnuť otázky tak, aby reflektovali kľúčové oblasti pôsobnosti SaPO vo vzťahu k OVP (stanovené v zákone o OVP a podľa požiadaviek zadávateľa) konkrétne na:

- optimalizáciu siete stredných škôl,
- sústavu odborov vzdelávania pre SOŠ,
- potreby trhu práce a plánovanie počtu žiakov prvého ročníka SOŠ,
- postupy v rámci stanovovania obsahu štátnych a školských vzdelávacích programov,
- prípravu inštruktorov,
- ukončovanie štúdia,
- centrá odborného vzdelávania a prípravy a nadpodnikové vzdelávacie centrá,
- systém duálneho vzdelávania,
- financovanie SOŠ.

Otázky boli rozdelené do desiatich tematických okruhov a následne upravené tak, aby boli jednoduché, zrozumiteľné a výsledky štatisticky ľahko vyhodnotiteľné.

Pred spustením riadneho dotazníkového zisťovania boli otázky odkonzultované so zadávateľom projektu a následne bol elektronický dotazník opakovane skúšobne otestovaný a spripomienkovaný autorským kolektívom a taktiež odkonzultovaný s riaditeľom vybranej SOŠ. Na základe spätnej väzby z testovania dotazníka vyplynuli najmä návrhy na štylistické zmeny v rámci jednotlivých otázok, ale aj nasledovné pripomienky:

- pri otázke: 1. Zadaťte, prosím, Vaše EDUID sa odporúča pridať nápovedu, kde je možné EDUID nájsť;
- v rámci hodnotiacich otázok sa v rámci usmernenia pod otázkou odporúča doplniť usmernenie, pre prípady, kedy SOŠ s uvedenou organizáciou nespôlupracuje – *Ak so SaPO nespôlupracujete, označte, prosím, "nespôlupracujem"*.
- V otázke zisťujúcej spokojnosť s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ prostredníctvom štátnych vzdelávacích programov a školských vzdelávacích programov sa odporúča spresniť, že je cieľom zistiť spokojnosť s celkovým nastavením procesu.

Ďalšie pripomienky týkajúce sa štruktúry, špecifikácií a technických riešení boli akceptované a zapracované pred spustením riadneho dotazníkového zberu.

Štruktúra dotazníka

Elektronický dotazník obsahoval po finalizácii celkovo 68 otázok (viaceré z nich boli podmienené odpoveďou na predchádzajúce otázky), rozdelených do 10 tematických okruhov, a to:

- I. Názor SOŠ na pôsobenie stavovských a profesijných organizácií v odbornom vzdelávaní a príprave

- II. Sieť SOŠ
- III. Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ
- IV. Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ
- V. Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy
- VI. Ukončovanie štúdia
- VII. Centrá odborného vzdelávania a prípravy a nadpodnikové vzdelávacie centrá
- VIII. Systém duálneho vzdelávania
- IX. Príprava inštruktorov
- X. Financovanie

Dotazník zároveň obsahoval otázky s viacerými typmi odpovedí:

- EDUID respondenta: v úvode dotazníka bola zaradená otázka na identifikáciu respondenta. Cieľom bola identifikácia odpovedí pri následnom telefonickom kvalitatívnom zisťovaní a tiež možnosť vyhodnotenia získaných odpovedí z hľadiska počtu žiakov, regiónu a pod.;
- identifikácia dôvodov, skúseností, prínosov, návrhov na zmeny a pridanej hodnoty najmä v nadväznosti na odpovede z predchádzajúcich otázok v rámci štruktúry dotazníkového zisťovania;
- numerické vyjadrenie zisťovaných počtov (žiakov, partnerov v rámci SDV a pod.).
- otázky s otvorenou odpoveďou (29) (Obrázok č. 1);

Obrázok 1 Príklad otázky s otvorenou odpoveďou

8. Čo by ste v procese zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili?

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

- otázky s predefinovanou škálou (10);
- štyri otázky, v rámci ktorých respondent vyjadruje spokojnosť so skúmaným procesom na škále 1 – 5, kde 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť (Obrázok č. 2);

Obrázok 2 Príklad otázky s odpoveďou vo forme škály

12. Ste spokojný/á s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie)?
(1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť) *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

- jedna otázka, v rámci ktorej respondent hodnotí spoluprácu s jednotlivými expertami RÚZ v rámci OVP na škále 1 – 5, kde 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť, prípadne má možnosť vybrať „nespolupracujem“ (Obrázok č. 3);

Obrázok 3 Otázka s hodnotením expertov RÚZ pre OVP

5. S ktorými z expertov RÚZ spolupracujete v rámci OVP a ako túto spoluprácu hodnotíte?
Ak s expertom nespôlpracujete, označte, prosím, "nespolupracujem".
(1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť) *

	Hodnotenie					
	1	2	3	4	5	nespolupracujem
 Andrej Bederka *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
 Miroslava Čížmarová *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
 Peter Fečík *	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

- päť otázok, v rámci ktorých mal respondent možnosť ohodnotiť spoluprácu s jednotlivými SaPO v rámci skúmaného procesu na škále 1 – 5, kde 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť, prípadne má možnosť vybrať „nespolupracujem“ (Obrázok č. 4);

Obrázok 4 Príklad otázky s odpoveďou vo forme škály – hodnotenie spolupráce so SaPO

3. S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete a ako túto spoluprácu hodnotíte?
Ohodnotte, prosím, SaPO, s ktorými v rámci OVP spolupracujete (1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť). Ak so SaPO nespôlpracujete, označte, prosím, "nespolupracujem". *

	Hodnotenie					
	1	2	3	4	5	nespolupracujem
Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská banská komora (SBK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská lesnícka komora (SLsK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská živnostenská komora (SŽK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

- otázky s možnosťou výberu viacerých odpovedí naraz (2): respondent označuje z daného zoznamu všetky položky, ktoré sa ho týkajú;
- návrhy na merateľné kritériá pri odmeňovaní pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ;
- výber SaPO, ktoré udelili SOŠ oprávnenie používať označenie „Centrum odborného vzdelávania a prípravy“;
- otázky s uzatvorenou odpoveďou (26): respondent mal na výber jednu odpoveď (áno/nie, áno/nie/neviem, vyjadrenie súhlasu/nesúhlasu);
- špecifickým príkladom otázky s uzatvorenou odpoveďou je otázka na pôsobenie inštruktorov, kedy respondent vyberá odpoveď ku každej z uvedených charakteristík inštruktorov (Obrázok č. 5).

Obrázok 5 Otázka s uzatvorenou odpoveďou – otázka na pôsobenie inštruktorov

52. Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v systéme duálneho vzdelávania)? *

	áno	nie	neviem
Efektívne rieši problémy *	☐	☐	☐
Benevolentný *	☐	☐	☐
Odborník *	☐	☐	☐
Vie pracovať s dnešnými mladými ľuďmi *	☐	☐	☐
Empatický *	☐	☐	☐
Autoritatívny / Prísny *	☐	☐	☐
Prirodzená autorita *	☐	☐	☐

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

Kompletná štruktúra dotazníka so znením jednotlivých otázok je uvedená v Prílohe č. 1.

Technické zabezpečenie distribúcie dotazníkového zisťovania

Schválené textové znenie elektronického dotazníkového zisťovania bolo spracované prostredníctvom programu Alchemer. Funkčnosť takto naprogramovaného dotazníka bola pred zaslaním respondentom opakovane otestovaná a identifikované chyby boli operatívne odstránené.

Na elektronickú distribúciu dotazníkového zisťovania bol zvolený program MailChimp. Pre respondentov bol vypracovaný a odoslaný sprievodný email v znení:

„Vážená pani riaditeľka / pán riaditeľ,

v mene Republikovej únie zamestnávateľov si Vás dovoľujeme požiadať o [vyplnenie dotazníka](#), ktorého hlavným cieľom je zistiť, ako stredné odborné školy vnímajú výkon kompetencií stavovských a profesijných organizácií v odbornom vzdelávaní a príprave.

Dotazník je koncipovaný do desiatich tematických okruhov. K jeho komplexnému vyplneniu si prosím pripravte podklady súvisiace so systémom duálneho vzdelávania za Vašu školu (počet žiakov a zoznam zamestnávateľov, s ktorými v systéme duálneho vzdelávania spolupracujete).

Predpokladaný čas vyplnenia dotazníka je cca 15 – 20 minút.

Vaša spätná väzba pomôže stavovským a profesijným organizáciám efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a tiež prispeje k zvýšeniu kvality a úrovne odborného vzdelávania a prípravy na Slovensku.

Vyhodnotenie dotazníka najmä v rámci otvorených otázok bude doplnené o telefonický rozhovor.

Veľmi pekne Vám ďakujeme za ochotu a spoluprácu.“

Obe softvérové riešenia (Alchemer a MailChimp) boli zvolené z dôvodu sledovania respondentov z pohľadu ich aktivity na dotazníkovom zisťovaní.

Na zber dostatočného množstva údajov na vyhodnotenie relevantnosti názorov, postojov a odporúčaní vedúcich predstaviteľov SOŠ bolo v zmysle zmluvných podmienok potrebné osloviť cieľovú skupinu na úrovni minimálne 400 respondentov, pričom očakávaná návratnosť bola na úrovni 50 %.

Telefonické kvalitatívne zisťovanie

Príprava telefonického kvalitatívneho zisťovania

Hlavným cieľom telefonického kvalitatívneho zisťovania bolo komplexnejšie doplnenie stanovísk zástupcov SOŠ vzhľadom na ich odpovede uvedené v dotazníkovom zisťovaní na základe určenia priorít jednotlivých tematických

okruhov zo strany zadávateľa RÚZ. Išlo najmä o otázky s negatívnou odpoveďou, okruhy otázok, ktoré mali nedostatočnú výpovednú hodnotu, protirečenia si s inými vyplnenými odpoveďami. Pri SOŠ, ktoré nevyplnili dotazníkové zisťovanie, bolo primárnym cieľom zabezpečiť jeho vyplnenie a ďalšie telefonické dopytovanie.

Základné predpoklady

Kvalitatívne telefonické zisťovanie prebiehalo po ukončení elektronického dotazníkového zberu, ktoré naň priamo nadväzovalo.

Predpokladom telefonického kvalitatívneho zisťovania bolo určenie tematických okruhov a cieleného call scriptu vo vzťahu RÚZ ako profesijnej organizácie s vecnou pôsobnosťou k určeným skupinám odborov vzdelávania.

Na určenie priorít telefonického zisťovania bolo zorganizované stretnutie so zástupcom RÚZ. Počas stretnutia zástupcovia zadávateľa a zhotoviteľa určili prioritu jednotlivých tematických okruhov. Tieto okruhy predstavovali témy, ktoré zadávateľ považuje za najdôležitejšie na zistenie rozsahu a kvality pôsobenia SaPO v OVP. Ako prioritné boli určené tematické okruhy:

- 1: Názor SOŠ na pôsobenie SaPO v OVP;
- 2: Sieť SOŠ;
- 3: Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ;
- 4: Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ;
- 8: SDV.

Zadávateľ následne pri jednotlivých tematických okruhoch priblížil hlavný zámer a východiskové predpoklady zisťovania. Pri jednotlivých otázkach boli tiež určené hraničné odpovede – teda odpovede, pri ktorých bolo nutné dopytovať respondenta telefonicky. Napr. išlo o otázky, pri ktorých mal respondent určiť mieru spokojnosti (podľa vopred stanovenej škály) k danej problematike. V prípade, ak respondent určil mieru v rozmedzí 1– 3, bol následne v rámci telefonického dopytovania vyzvaný, aby odôvodnil jeho hodnotenie.

Cieľová skupina

Telefonické kvalitatívne zisťovanie prebiehalo v rámci rovnakej cieľovej skupiny ako dotazníkové zisťovanie (t. j. 404 SOŠ).

Cieľová skupina bola rozdelená podľa:

1. pôsobnosti RÚZ na:
 - SOŠ, ktoré majú zaradený aspoň jeden učebný odbor alebo študijný odbor patriaci do vecnej pôsobnosti RÚZ,
 - SOŠ, ktoré nemajú žiadny učebný odbor alebo študijný odbor vo vecnej pôsobnosti RÚZ.
2. stavu vyplnenosti dotazníkov v rámci dotazníkového zisťovania na:
 - SOŠ, ktoré dotazníkové zisťovanie vyplnili,
 - SOŠ, ktoré dotazníkové zisťovanie vyplnili čiastočne,
 - SOŠ, ktoré dotazníkové zisťovanie nevyplnili.

Na efektívnejšiu organizáciu telefonického kvalitatívneho zisťovania bola následne v spolupráci so zadávateľom určená priorita oslovenia jednotlivých (vyššie popísaných) skupín. Priorita bola určená nasledovne:

1. SOŠ vo vecnej pôsobnosti RÚZ, ktoré dotazníkové zisťovanie nevyplnili;
2. SOŠ vo vecnej pôsobnosti RÚZ, ktoré dotazníkové zisťovanie vyplnili čiastočne;
3. SOŠ vo vecnej pôsobnosti RÚZ, ktoré dotazníkové zisťovanie vyplnili (primárne s ohľadom na kontroverzné vyjadrenia v dotazníkovom zisťovaní);
4. ostatné SOŠ, ktoré dotazníkové zisťovanie nevyplnili;
5. ostatné SOŠ, ktoré dotazníkové zisťovanie vyplnili čiastočne;
6. ostatné SOŠ, dotazníkové zisťovanie vyplnili.

Metodický manuál – call script

Metodický manuál – call script bol spracovaný tak, aby sa telefonista počas prebiehajúceho telefonátu v podklade jednoducho orientoval a bol schopný flexibilne dohľadať potrebné usmernenie. Na tento účel bola spracovaná navigačná mapa (Obrázok č. 6).

Obrázok 6 Metodický manuál – call script – navigačná mapa

NAVIGAČNÁ MAPA

PRIORITNÝ TEMATICKÝ OKRUH: Takto je označený tematický okruh prioritný

Takto je označený tematický okruh

- Takto je označené znenie otázky**
 - Toto je odpoveď, ktorú pri telefonáte nedotazujeme.
 - Toto je odpoveď, na ktorú sa telefonicky pýtame – hraničná odpoveď (záznamový hárok ju vyznačí žltou)

Takto je označené metodické usmernenie, uvedenie telefonistu do problematiky, vysvetlenie problematiky. Toto usmernenie respondentovi **NEČÍTAME**, slúži ale ako vodítko ak respondenta potrebujeme naviesť, inšpirovať a tiež aby sme mu problematiku vedeli v krátkosti objasniť. Časti, ktoré predstavujú predpripravený text, ktorý respondentovi môžete prečítať sú označené kurzívou.

Takto je označené usmernenie k dopytovaniu sa, usmernenie postupu pri vyplnenom/nevyplnenom dotazníku.

Zdroj: autorský kolektív

Metodický manuál – call script v úvode obsahoval znenie úvodného slova, ktoré telefonista respondentovi v krátkosti ozrejmil. Išlo najmä o predstavenie sa, dôvod telefonátu, časovú náročnosť telefonátu a jeho cieľ.

Následne ku každému tematickému okruhu metodický manuál – call script uvádzal vysvetlenie problematiky pripravené s ohľadom na požiadavky zadávateľa a ku každej otázke usmernenie postupu dopytovania danej otázky so zreteľom na to, či oslovovaná SOŠ mala vyplnený dotazník v rámci dotazníkového zisťovania. Spracovanie metodického manuálu – call scriptu je uvedené na Obrázku č. 7.

Obrázok 7 Spracovanie metodického manuálu – call scriptu

2: PRIORITNÝ TEMATICKÝ OKRUH: Sieť SOŠ

Účelom týchto odpovedí je potvrdiť alebo vyvrátiť **potrebu efektívnej optimalizácie siete stredných škôl** (či už ide o ekonomické úspory, napr. úspora na IT službách, jednotný administratívny servis (napr. ekonomické oddelenie), efektívnejšia výučba apod.)

- Je podľa Vás aktuálna sieť SOŠ nastavená optimálne?**
 - Áno, aktuálna sieť SOŠ je nastavená optimálne
 - Nie, aktuálna sieť SOŠ nie je nastavená optimálne, mám k nej výhrady
 - Neviem sa k tomu vyjadriť

Bez ohľadu na to, či škola dotazník mala vyplnený alebo nie: Je žiaduce dostať konkrétne odpovede, návrhy – čo si predstavujú pod optimalizáciou siete škôl, vo vzťahu k uplatniteľnosti žiaka (už pri prijímacom konaní zo ZŠ na SŠ), vo vzťahu k financovaniu škôl, vo vzťahu k uplatneniu na trhu práce, k mobilite žiakov (dochádzanie do vybranej SOŠ), iné dôvody – konkretizovať podľa časových možností.

Zdroj: autorský kolektív

Technické zabezpečenie telefonického kvalitatívneho zisťovania

Vzhľadom na rozsah cieľovej skupiny telefonického kvalitatívneho zisťovania a rozsah dotazníkového zisťovania bolo nutné vytvoriť nástroj na zaznamenávanie informácií získaných počas telefonického dopytovania. Na tento účel bolo potrebné, aby nástroj, záznamový hárok, obsahoval všetky vstupné informácie potrebné na telefonické zisťovanie. Išlo primárne o EDUID, kontaktné informácie školy, stav vyplnenia dotazníka, príslušnosť k RÚZ, prioritu dopytovania.

V prípade, ak išlo o školy, ktoré dotazník vyplnili, tak záznamový hárok obsahoval aj už zadefinované odpovede. Záznamový hárok obsahoval päť základných častí:

1. **Hlavička:** základné informácie o SOŠ, meno riaditeľa/riaditeľky (zástupcu/zástupkyne), kontaktné údaje, prioritu, stav dotazníkového zisťovania a príslušnosť k RÚZ (Obrázok č. 8).
2. **Zoznam otázok:** zoznam otázok kopírujúci dotazníkové zisťovanie, vrátane farebného vyznačenia otázok, ktoré boli predmetom telefonického kvalitatívneho zisťovania (Obrázok č. 9, stĺpec 1).
3. **Výsledky dotazníkového zisťovania:** odpovede z dotazníkového zisťovania (pri SOŠ, ktoré vyplnili) alebo záznamový hárok na doplnenie odpovedí (SOŠ, ktoré dotazník nevyplnili) (Obrázok č. 9, stĺpec 2).
4. **Priestor na zaznamenanie odpovedí respondenta** počas telefonického kvalitatívneho zisťovania. Na účely vyhodnotenia a analýzy telefonického kvalitatívneho zisťovania aj priestor na zaznamenanie skrátenej verzie odpovede respondenta (Obrázok č. 9, stĺpec 3 a 4).

Obrázok 8 Záznamový hárok – hlavička

4	Vyberte, vložte alebo napíšte EDUID			
5	100000342			
7	Menu	Odpoveď (ak nie je nevyplnil dotazník)15	Krátke zhrnutie15	detailná informácia15
8	ID	40	41	42
9	EDUID	100000342	100000342	100000342
10	Comments			
11	nazov	SOŠ obch.a služieb		
12	NÁZOV RÚZ	Stredná odborná škola obchodu a služieb Samuela Jurkoviča		
13	ulica	Sklenárova 1		
14	miesto	Bratislava-Ružinov		
15	psc	82109		
16	Priezvisko Riaditeľ	Mókosová		
17	Meno riaditeľ	Ing. Tatiana		
18	Telefónne číslo od RÚZ	905486416	905486416	905486416
19	Telefónne číslo	02/5341 2241		
20	email	skola@sossklenarova.org		
21	adwww	https://sossklenarova.edupage.org/		
22	Riaditeľ email	skola@sossklenarova.org		
23	Priezvisko Zástupca/kyňa PV	Šoltésová		
24	Meno Zástupca/kyňa PV	Iveta		
25	Zástupca/kyňa PV email	iveta.soltesova@sossklenarova.org		
26	Počet odpovedí	136		
27	Priorita	3	3	3
28	Status	Complete		
29	ZODPOVEDNÝ za treximu	Alena Minns	Alena Minns	Alena Minns
30	Škola pod RÚZ	Šoltés	Šoltés	Šoltés

Zdroj: autorský kolektív

Záznamový hárok bol naprogramovaný tak, aby telefonistom farebne označil všetky hraničné odpovede identifikované so zadávateľom na telefonické dopytovanie a telefonista sa tak počas telefonátu jednoducho orientoval s otázkach, v témach, ktoré je potrebné s respondentom komunikovať.

V prípade, ak dopytovaná SOŠ dotazníkové zisťovanie nevyplnila, záznamový hárok obsahoval preddefinované možnosti odpovedí na jednotlivé otázky, čím sa zabránilo komplikáciám pri vyhodnocovaní, preklepom a ďalším chybám.

Na realizáciu telefonického kvalitatívneho zisťovania bol vytvorený tím deviatich telefonistov, ktorí boli pred zahájením vlastného dopytovania zaškolení na používanie metodického manuálu – call scriptu a tiež na používanie záznamového hárku. Z dôvodu eliminácie možných technických problémov so záznamovým hárkom bola pre každého telefonistu vytvorená vlastná kópia súboru.

Obrázok 9 Záznamový hárok

4	Vyberte, vložte alebo napíšte EDUID			
5	100000342			
6	Menu	Odpoveď (ak nie je nevyplnil dotazník)15	Krátke zhnutie15	detailná informácia15
54	Jozef Štepanay - Hodnotenie		5	
55	2. Sieť SOŠ	2. Sieť SOŠ	2. Sieť SOŠ	2. Sieť SOŠ
56	Je podľa Vás aktuálna sieť SOŠ nastavená optimálne?	Áno, aktuálna sieť SOŠ je nastavená optimálne		
57	Súhlasili by ste s optimalizáciou siete SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu SOŠ?	Nie nesúhlasil/a, ak by sa to týkalo mojej školy		
60	Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) - Hodnotenie Ste spokojný/á s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu?	5		
66	Čo by ste v procese zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili?	viac reagovať na potreby trhu práce		
67	3. Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ	3. Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ	3. Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ	3. Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ
68	Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne?	Áno, aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ je nastavená optimálne		
69	Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania?	Nie nesúhlasil/a, ak by sa to týkalo mojej školy		
70	Ste spokojný/á s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovania)?	3		
71	Čo by ste proces zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovania) zmenili?	-		
72	Súhlasili by ste s modulovým nastavením odborov vzdelávania?	Nie, nesúhlasil/a		
73	Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k modulovému nastaveniu odborov vzdelávania.	tento systém sa mi nepáči, zbytočne zavádzame a meníme to, čo funguje		
74	Súhlasili by ste so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?	Nie, nesúhlasil/a		
76	Uveďte, prosím, dôvod/y, prečo nesúhlasíte so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby.	prax ukázala, že na type SOŠ si vzdelávanie vyžaduje prítomnosť pedagóga v škole		
77	4. Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ	4. Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ	4. Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ	4. Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ
78	Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce?	Áno, je to nevyhnuté		
	Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k potrebe zisťovať potreby trhu práce na účely			

Zdroj: autorský kolektív

Pred zahájením telefonického kvalitatívneho zisťovania bola cieľová skupina respondentov (rozčlenená podľa podmienok popísaných v kapitole „Priebeh telefonického kvalitatívneho zisťovania“) rozdelená medzi tím telefonistov.

Priebeh telefonického kvalitatívneho zisťovania

Telefonické kvalitatívne zisťovanie prebiehalo podľa vopred stanoveného postupu (popísaného v metodickom manuáli – call scripte):

1. Telefonista v zozname pridelených SOŠ podľa priority vybral EDUID školy, ktorú chce telefonicky kontaktovať.
2. Vo svojom záznamovom hárku toto EDUID zadal. Záznamový hárok mu následne aktualizoval údaje – kontaktné informácie a stav dotazníkového zisťovania:
 - a. Ak SOŠ dotazník nevyplnila alebo vyplnila čiastočne: telefonistovi záznamový hárok zobrazil kontaktné informácie predmetnej SOŠ a načítal všetky otázky z dotazníkového zisťovania. Telefonista následne SOŠ kontaktoval, predstavil zámer telefonátu a dohodol sa na ďalšom postupe:
 - I. Ak respondent prejavil záujem o vyplnenie dotazníka individuálne, telefonista zaslal opätovne link na dotazník. Takto doplnené dotazníky (dáta) boli počas celého trvania telefonického kvalitatívneho zisťovania telefonistom priebežne aktualizované exportom z programu Alchemer. Po vyplnení dotazníka telefonista postupoval v zmysle bodu 2b.
 - II. Telefonista s respondentom vyplňal dotazník telefonicky a zapisoval odpovede priamo do záznamového hárku. Tento po zadaní odpovede telefonistovi obratom automaticky farebne označil hraničné odpovede, aby telefonista mohol viesť rozhovor podľa určených priorít.
 - b. Ak SOŠ dotazník vyplnila (alebo vyplnila čiastočne): telefonistovi záznamový hárok zobrazil všetky odpovede. Hraničné odpovede automaticky označil záznamový hárok automaticky farebne. Telefonista sa podrobne s odpoveďami oboznámil (vrátane odpovedí na otvorené otázky) a pripravil si postup vedenia telefonického kvalitatívneho zisťovania s ohľadom na metodický manuál – call script.
3. Telefonista počas telefonátu zaznamenal odpovede respondenta do príslušných riadkov záznamového hárku. Na účely analytického vyhodnotenia zistení po ukončení telefonátu zaznamenal aj skrátenú verziu odpovedí (hlavnú myšlienku).

Tímu telefonistov bol počas priebehu telefonického kvalitatívneho zisťovania k dispozícii zástupca autorského kolektívu aj IT podpora. Všetky otázky a problémy tak boli vyriešené priebežne.

ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA A TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA

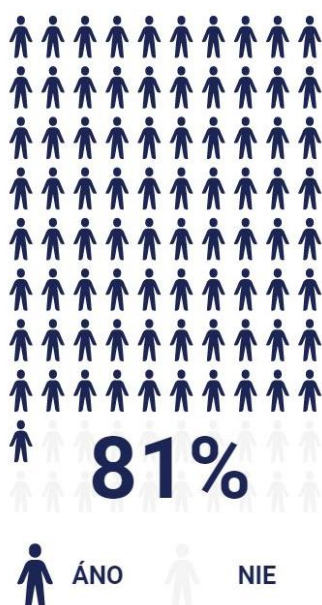
Dotazníkové zisťovanie

Návratnosť dotazníkového zisťovania

V zmysle zadania zadávateľa bolo v rámci dotazníkového zisťovania potrebné osloviť cieľovú skupinu na úrovni viac ako 400 SOŠ s očakávanou mierou návratnosti na úrovni 50 %.

Celkovo bolo prostredníctvom programu Alchemer oslovených 404 SOŠ v rámci SR. Z oslovených dotazník kompletne vyplnilo 327 respondentov, čo predstavuje návratnosť na úrovni 81 %.

Obrázok 10 **Návratnosť dotazníkového zisťovania**

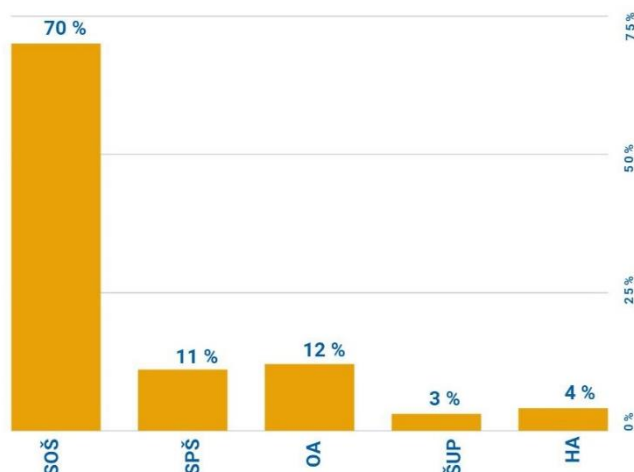
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Štatistické vyhodnotenie respondentov

Úvod dotazníkového zisťovania tvorila povinná položka EDUID SOŠ, ktorú respondent zastupuje. Cieľom bola možnosť podrobnejšej analýzy cieľovej skupiny a jej charakteristík vo vzťahu k odpovediam a tiež možnosť cieleného vedenia telefonického kvalitatívneho zisťovania. Nasledujúce údaje sú analyzované podľa tohto kódu.

V najväčšej miere sa do prieskumu zapojili SOŠ s prívlastkom, ktoré tvorili 70% (t. j. 220) zo všetkých respondentov. Druhé najväčšie zastúpenie mali OA, ktoré tvorili 12 % (t. j. 39 respondentov). Podobné zastúpenie mali SPŠ, ktoré tvorili 11 % (t. j. 33) zo všetkých respondentov. Najnižšie zastúpenie v dotazníkovom zisťovaní mali HA (4 %, t. j. 13 respondentov) a ŠUP (3 %, t. j. 8 respondentov). Tieto výsledky súvisia aj s počtom jednotlivých druhov škôl v cieľovej skupine.

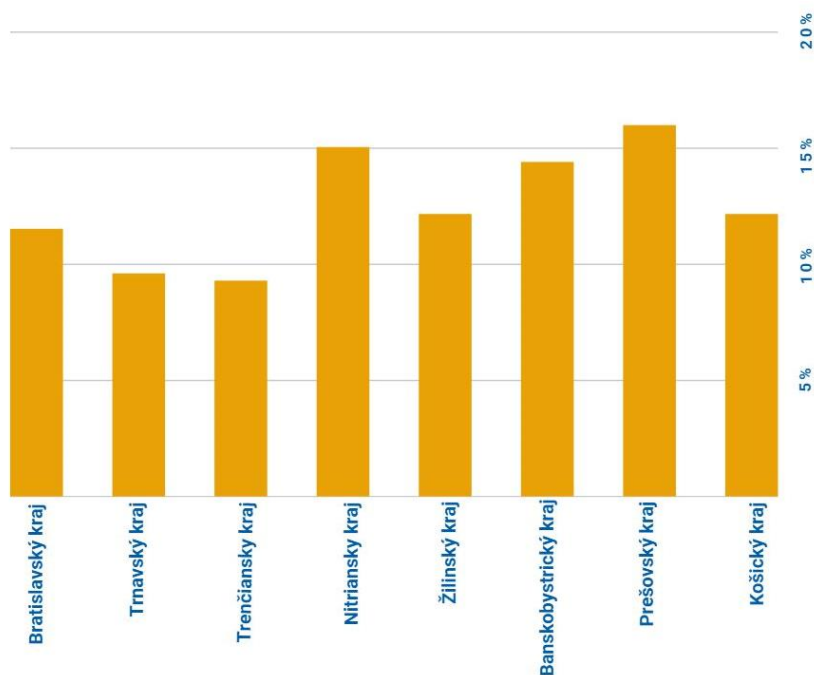
Obrázok 11 Štatistické vyhodnotenie základne respondentov dotazníkového zisťovania podľa druhu školy

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Najviac respondentov dotazníkového prieskumu z regionálneho hľadiska pôsobí v Prešovskom samosprávnom kraji (ďalej len „PSK“) – 16 % (t. j. 50 respondentov). Druhé najväčšie zastúpenie respondentov v dotazníkovom prieskume má Nitriansky samosprávny kraj (ďalej len „NSK“) – 15 %, (t. j. 47 respondentov). Dva západoslovenské kraje majú nižšie než 10 % zastúpenie. Trnavský samosprávny kraj (ďalej len „TTSK“) má zastúpenie na úrovni 9,6% (t. j. 30 respondentov). Najnižšie zastúpenie má TSK, a to na úrovni 9,3 % (t. j. 29 respondentov).

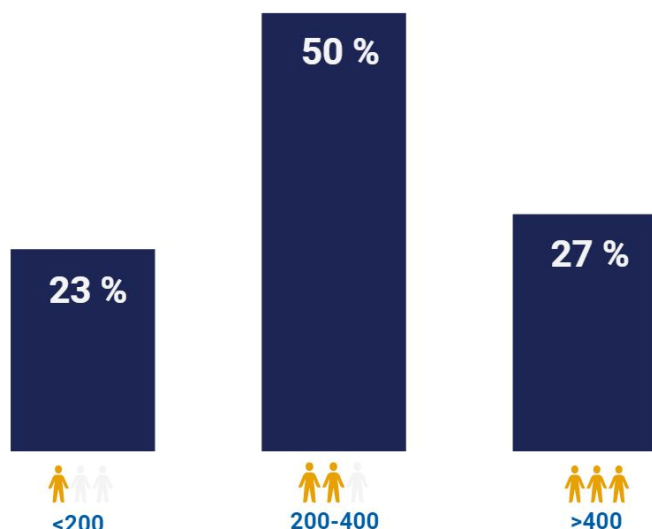
Obrázok 12 Štatistické vyhodnotenie základne respondentov dotazníkového zisťovania podľa regiónu

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 50 % škôl (t. j. 153 škôl) s počtom žiakov v rozmedzí od 200 do 400. Druhé najvyššie zastúpenie, 27 %, (t. j. 82) mali školy nad 400 žiakov. Najnižšie zastúpenie mali v dotazníkovom prieskume školy (23 %) s počtom žiakov do 200 (72 škôl).

Obrázok 13 Štatistické vyhodnotenie základne respondentov dotazníkového zisťovania podľa veľkosti školy (počtu žiakov)

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Telefonické kvalitatívne zisťovanie

Návratnosť telefonického kvalitatívneho zisťovania

V zmysle zadania zadávateľa bolo v rámci telefonického kvalitatívneho zisťovania potrebné osloviť cieľovú skupinu na úrovni viac ako 400 SOŠ s očakávanou mierou návratnosti na úrovni 50 %.

Počas telefonického kvalitatívneho zisťovania boli oslovené všetky SOŠ (404). Zrealizovaných bolo 219 kvalitatívnych telefonických rozhovorov, na základe čoho možno zhodnotiť, že boli naplnené požiadavky zadávateľa.

109 oslovených SOŠ na základe telefonátu vyplnilo dotazníkové zisťovanie, 64 z nich následne odpovedalo na kvalitatívne otázky v nadväzujúcom telefonickom rozhovore. 155 respondentov poskytlo na základe vopred vyplneného dotazníkového zisťovania kvalitatívne odpovede. Návratnosť zrealizovaných telefonátov tak bola 53 %.

Obrázok 14 Návratnosť telefonického kvalitatívneho zisťovania

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

140 respondentov neposkytlo žiadne ďalšie dáta, nakoľko nebolo možné sa so SOŠ spojiť, respondent odmietol poskytnúť informácie, prípadne nastali ďalšie okolnosti, na základe ktorých nebolo možné telefonické kvalitatívne zisťovanie realizovať. Prehľad výsledkov telefonického kvalitatívneho zisťovania s ohľadom na prioritu dopytovaných SOŠ je uvedený v Tabuľke č. 2.

Tabuľka 2 Výsledky telefonického kvalitatívneho zisťovania

Priorita oslovenia SOŠ	Výsledok telefonického kvalitatívneho zisťovania						Sumárny počet oslovených SOŠ podľa priority oslovenia
	SOŠ na základe telefonátu vyplnila dotazník	SOŠ na základe telefonátu vyplnila dotazník a prebehlo telefonické kvalitatívne zisťovanie	Bolo zrealizované telefonické kvalitatívne zisťovanie	Nebolo možné sa so školou spojiť (opakovane nezdvíhali telefón, kompetentná osoba nebola zastihnuteľná a pod.)	Telefonické kvalitatívne zisťovanie odmietnuté zo strany SOŠ	Iné	
1	27	46	8	7	15	8	111
2	2	11	8	0	1	2	24
3	0	0	121	21	1	9	152
5	13	5	7	16	6	23	70
6	3	0	1	3	0	2	9
7	0	2	10	4	0	22	38
SPOLU	45	64	155	51	23	66	404

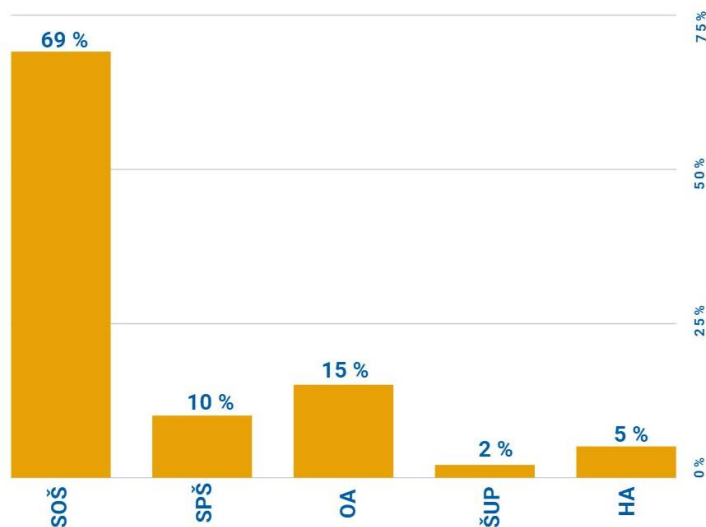
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Štatistické vyhodnotenie základne respondentov telefonického kvalitatívneho zisťovania

V telefonickom kvalitatívnom zisťovaní boli respondenti identifikovaní podľa EDUID a nasledujúce údaje sú analyzované podľa tohto kódu.

V najväčšej miere sa do telefonického kvalitatívneho zisťovania zapojili SOŠ s prívlastkom, ktoré tvorili 69 % (t. j. 152) zo všetkých respondentov. Druhé najvyššie zastúpenie mali OA, ktorých respondenti tvoria 15 % (t. j. 32 respondentov). SPŠ tvorili 10 % (t. j. 21) zo všetkých respondentov. Najnižšie zastúpenie v telefonickom kvalitatívnom zisťovaní mali HA (5 %, t. j. 10 respondentov) a ŠUP (2 %, 4 respondenti).

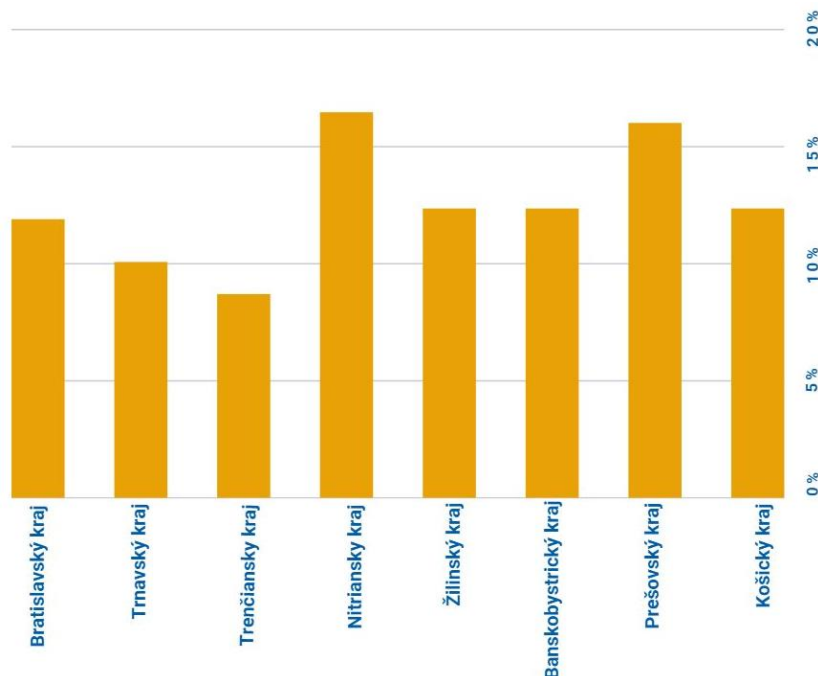
Obrázok 15 Štatistické vyhodnotenie respondentov telefonického kvalitatívneho zisťovania podľa druhu školy

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Najvyššie zastúpenie SOŠ zo všetkých respondentov zúčastnených telefonického kvalitatívneho zisťovania z regionálneho hľadiska pochádzalo z NSK (16,4 %, t. j. 36 respondentov). Druhé najvyššie zastúpenie respondentov v telefonickom prieskume mal PSK (16 %, t. j. 35 respondentov). Najnižšie zastúpenie (8,7 %, t. j. 19 respondentov) bolo zistené v TSK.

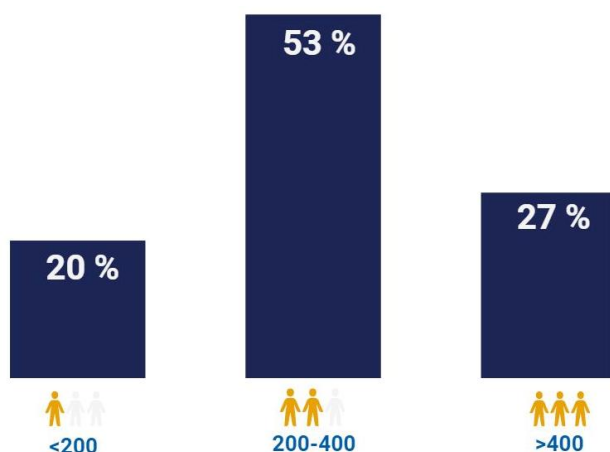
Obrázok 16 Štatistické vyhodnotenie respondentov telefonického kvalitatívneho zisťovania podľa regiónu

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Telefonického kvalitatívneho zisťovania sa zúčastnilo 53 % (t. j. 116 respondentov) škôl s počtom žiakov v rozmedzí od 200 do 400. Druhé najvyššie zastúpenie v telefonickom kvalitatívnom zisťovaní mali školy nad 400 žiakov (27 %, t. j. 59 respondentov). Najnižšie zastúpenie mali školy s počtom žiakov do 200 (20 %, t. j. 43 respondentov).

Obrázok 17 Štatistické vyhodnotenie základne respondentov telefonického kvalitatívneho zisťovania podľa veľkosti školy (počtu žiakov)

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

ANALYTICKÁ ČASŤ

Hlavným cieľom dotazníkového zisťovania a telefonického kvalitatívneho zisťovania bolo zistiť, ako oslovení zástupcovia SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP v rámci 10 sledovaných tematických okruhov vyplývajúcich z požiadaviek zadávateľa a zákona o OVP.

Táto časť dokumentu sa zameriava v rámci:

- kvantitatívneho vyhodnotenia na analýzu dát zozbieraných v rámci dotazníkového zisťovania formou obrázkov³,
- kvalitatívneho vyhodnotenia na analýzu dát zozbieraných v rámci telefonického kvalitatívneho zisťovania s ohľadom na informácie poskytnuté v otvorených otázkach dotazníkového zisťovania prevažne formou tabuliek. Výsledky tejto analýzy sú (na základe metodického usmernenia telefonického kvalitatívneho zisťovania) zamerané prevažne na negatívne skúsenosti respondentov a identifikáciu ich problémov vo vzťahu k SaPO.

Podrobné vyhodnotenie v rámci oboch typov zberu dát v jednotlivých tematických okruhoch je uvedené v nasledujúcich kapitolách. Vyhodnotenie je spracované v rovnakom poradí, v akom bolo zostavené dotazníkové zisťovanie. V rámci vyhodnotenia sú otázky uvádzané od čísla 2, nakoľko v rámci otázky číslo 1 respondenti uvádzali EDUID.

Názor SOŠ na pôsobenie SaPO v OVP

Otázka č. 2: **Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o OVP?**

V rámci dotazníkového zisťovania až 90 % (t. j. 293) respondentov uviedlo, že pozná kompetencie SaPO v oblasti OVP, ktoré sú definované v Zákone o OVP. 7 % (t. j. 23) respondentov na otázku nevedelo odpovedať a 3 % (t. j. 10 respondentov) odpovedalo, že kompetencie nepozná.

Obrázok 18 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave?**

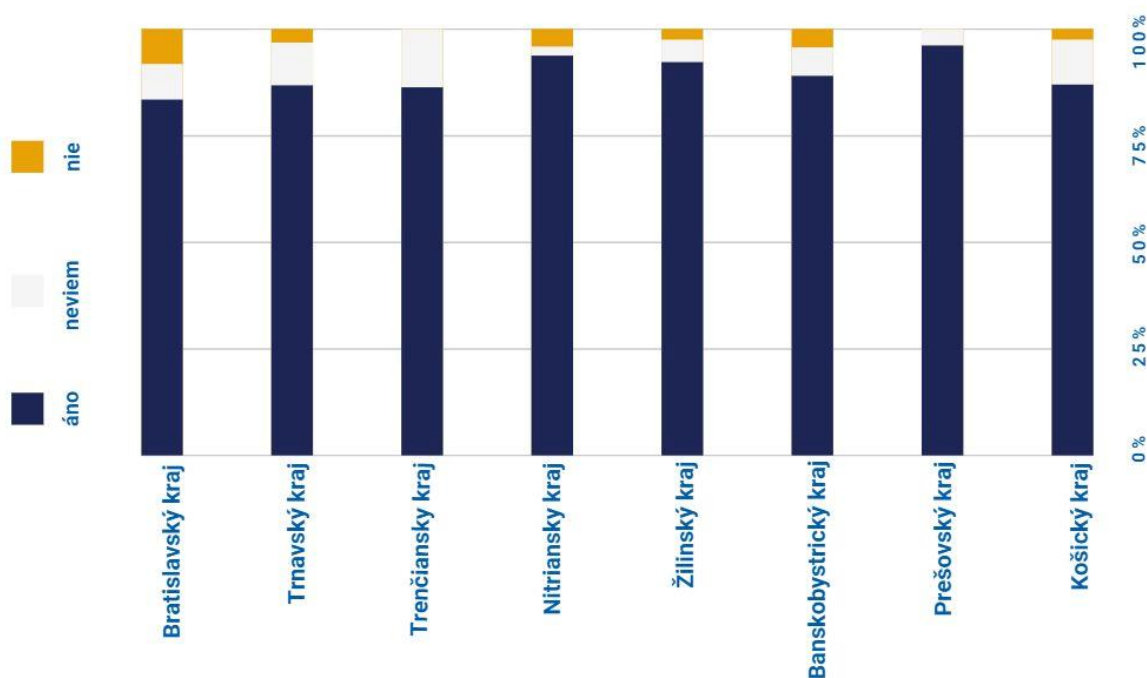

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Z regionálneho hľadiska sú s kompetenciami SaPO v oblasti OVP najviac oboznámené SOŠ z PSK (96 %), NSK (94 %) a Žilinského samosprávneho kraja (ďalej len „ŽSK“) (92 %). SOŠ z ostatných samosprávnych krajov SR uviedli, že poznajú predmetné kompetencie SaPO (cca 86 %) – Trenčiansky samosprávny kraj (ďalej len „TSK“), TTSK a Košický samosprávny kraj (ďalej len „KSK“). Z výsledkov možno konštatovať, že SOŠ, ktorých zriaďovateľom je Bratislavský samosprávny kraj (ďalej len „BSK“), majú najnižšie poznatky o kompetenciách SaPO v oblasti OVP.

³ Pri otázkach odpoveďou vo forme škály respondent uvádzal číselné hodnotenie na stupnici 1 – 5, kde 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť.

Obrázok 19 Regionálne vyhodnotenie respondentov na otázku: Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 3: S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete a ako túto spoluprácu hodnotíte?

Najviac respondentov spolupracuje v rámci OVP s RÚZ (255 respondentov – 78 % z celkového počtu) a Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou (ďalej len „SOPK“) (179 respondentov – 55 % z celkového počtu). Najmenej SOŠ z dotazníkového prieskumu spolupracuje v rámci OVP so Slovenskou banskou komorou (ďalej len „SBK“), Slovenskou lesníckou komorou (ďalej len „SLsK“) a APZD.

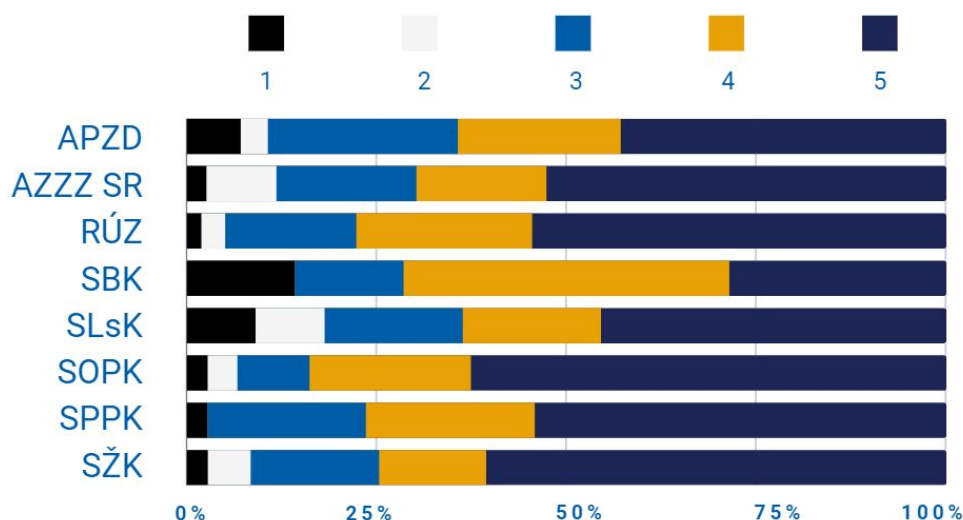
Obrázok 20 Vyhodnotenie rozsahu spolupráce SaPO v rámci OVP so strednými školami zapojenými do zisťovania

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Najvyššiu mieru spokojnosti vyjadrili respondenti v rámci spolupráce na OVP so SOPK, v priemere na úrovni 4,37 bodu z 5. Vysoká miera spokojnosti bola zaznamenaná aj pri spolupráci s RÚZ a Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou (ďalej len „SPPK“), jednotlivo v priemere na úrovni 4,25. Celkovo respondenti hodnotia spoluprácu so SaPO prevažne pozitívne, nakoľko všetky SaPO dosiahli priemerné hodnotenie nad úroveň 3,7 z 5.

Obrázok 21 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete a ako túto spoluprácu hodnotíte?⁴

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Z výsledkov telefonického kvalitatívneho zisťovania vyplynulo, že respondenti, ktorí v dotazníkovom zisťovaní ohodnotili spoluprácu so SaPO (primárne s fókusom na RÚZ) v rozmedzí 1 – 3 (nižšia miera spokojnosti v rámci spolupráce), najčastejšie uvádzali problémy s nedostatočnou či problematickou komunikáciou, časovou vyťaženosťou koordinátorov, absenciou záujmu o potreby konkrétnych SOŠ alebo nízkou aktivitou v rámci ukončovania štúdia. Respondenti, ktorí spolupracujú v oblasti OVP s viacerými SaPO (okrem RÚZ), uvádzali, že tieto majú lepšiu komunikáciu ako RÚZ.

V dôsledku zlepšenia spolupráce medzi SaPO a SOŠ respondenti odporúčajú prehĺbenie spolupráce a aktívnejší prístup zo strany RÚZ a nadviazanie užšej spolupráce medzi RÚZ a SOŠ (napr. v odbornom raste, tlmočenia požiadaviek zamestnávateľov, prezentácie a propagácie SOŠ a pod.).

Tabuľka 3 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete a ako túto spoluprácu hodnotíte? – s fókusom na RÚZ

Najčastejšie odpovede
Nedostatočná, žiadna a problematická komunikácia (časová vyťaženosť) zo strany zástupcov RÚZ.
Chýba užšia a konkrétnejšia komunikácia a potreba riešenia aj v iných témach ako len tých, ktoré vyplývajú z legislatívy.
RÚZ neberie do úvahy potreby škôl, iba potreby zamestnávateľské.
Rušenie odborov bez komunikácie so zástupcami SOŠ.
Neúčast' zástupcov RÚZ v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok.
Nedostatočná znalosť problematiky zástupcov RÚZ.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 4: Spolupracujete v rámci OVP s RÚZ?

Až 69 % (t. j. 222) respondentov spolupracuje v rámci OVP s RÚZ. Viac ako polovica opýtaných hodnotí túto spoluprácu na najvyššej úrovni spokojnosti. Nespokojnosť bola zaznamenaná pri 5 % (t. j. 13) spolupracujúcich SOŠ.

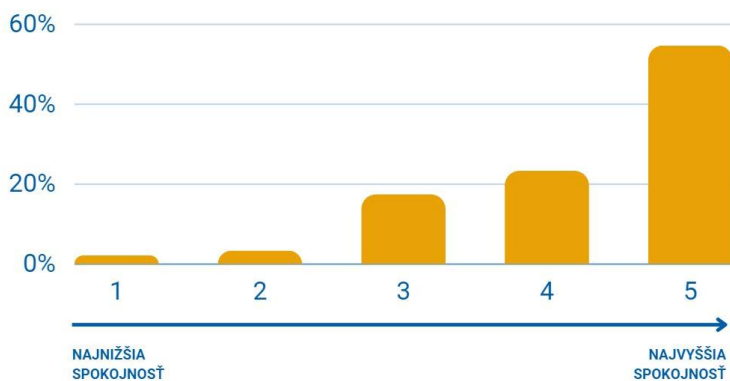
⁴ 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

Obrázok 22 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Spolupracujete v rámci OVP s RÚZ?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Obrázok 23 Vyhodnotenie spokojnosti respondentov so spoluprácou s RÚZ

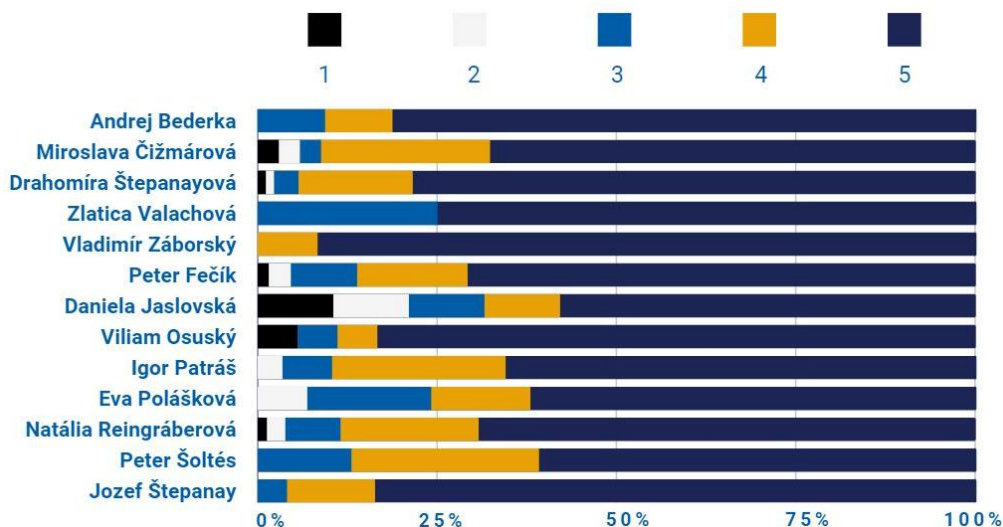

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 5: S ktorým z expertov RÚZ spolupracujete v rámci OVP a ako túto spoluprácu hodnotíte?

Dopytovaní respondenti sú spokojní s prácou jednotlivých expertov, ktorí zastupujú RÚZ. Viac ako 60 % respondentov vyslovilo najvyššiu spokojnosť u každého z expertov, ktorí boli menovite uvedení v dotazníku.

Obrázok 24 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S ktorými z expertov RÚZ spolupracujete v rámci OVP a ako túto spoluprácu hodnotíte?⁵

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Respondenti, ktorí v rámci dotazníkového zisťovania označili najnižšiu mieru spokojnosti so spoluprácou so zástupcami RÚZ (v rozmedzí 1–3), následne počas telefonického kvalitatívneho rozhovoru najčastejšie uviedli nasledovné problémy, ktoré zapríčinili ich zníženie spokojnosti:

- nedostatočná komunikácia;
- časová vyťaženosť;
- nízka zainteresovanosť zástupcu RÚZ do tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok;
- chýbajúca užšia a konkrétnejšia komunikácia aj v iných témach ako len v tých, ktoré vyplývajú z legislatívy;
- odmietavý postoj a nedostatočná argumentácia pri snahe o zaradenie nového odboru vzdelávania.

Respondenti taktiež často nepoznali experta RÚZ, ktorý im je na spoluprácu pridelený. Niektorí z nich však experta identifikovali po upresnení jeho mena alebo poznali iného z expertov.

Sieť SOŠ

Otázka č. 6: Je podľa Vás aktuálna sieť SOŠ nastavená optimálne?

Viac ako polovica respondentov (55 %, t. j. 175 respondentov) si myslí, že aktuálna sieť SOŠ nie je nastavená optimálne a majú k nej výhrady. Zároveň 23 % (t. j. 73) zástupcov SOŠ sa nevedelo k dopytovanej otázke vyjadriť a 22 % (t. j. 70) respondentov súhlasí s aktuálnym nastavením siete SOŠ.

Obrázok 25 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je podľa Vás aktuálna sieť SOŠ nastavená optimálne?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

⁵ 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

Počas telefonického kvalitatívneho zisťovania sa respondenti vyjadrili, že pri sieti SOŠ je veľkým problémom najmä kvantita na úkor kvality, čo najmä z regionálneho pohľadu spôsobuje prehnanú a zbytočnú konkurenciu medzi dotknutými SOŠ.

Tabuľka 4 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Je podľa Vás aktuálna sieť SOŠ nastavená optimálne?

Najčastejšie odpovede
Priveľa SOŠ, čo môže znamenať, že kvantita ide na úkor kvality.
V jednom meste či spádovom regióne je často viacero SOŠ rovnakého či podobného zamerania, čo vytvára zbytočnú konkurenciu v danom regióne.
Nevýhodou sú tzv. multifunkčné SOŠ, ktoré majú aj odbory mimo svojho zamerania.
Vysoký počet súkromných škôl.
Politický vplyv vstupujúci do problematiky zlučovania/nezlučovania SOŠ.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Ako vhodné riešenie v rámci optimalizácie siete SOŠ sa javí prísnejšia regulácia možnosti otvárania odborov mimo primárneho zamerania SOŠ. Odporúča sa racionalizácia a spájanie podobných škôl v danom regióne. Stanovisko zástupcu SOŠ: „Nie je možné čakať, kým to „trh vyrieši“ a neperspektívne školy zaniknú. Treba pristúpiť k spájaniu škôl na základe odbornej analýzy a bez politického ovplyvňovania. Pri racionalizácii je však nutné zdecimovať byrokratickú záťaž pre dotknuté SOŠ“.

Tabuľka 5 Odpovede respondentov na otázku „Je podľa Vás aktuálna sieť SOŠ nastavená optimálne?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Odporúča sa racionalizácia a spájanie podobných škôl v danom regióne. Treba pristúpiť k spájaniu škôl na základe odbornej analýzy a bez politického ovplyvňovania.
Zakázať školám vytvárať odbory mimo ich primárneho zamerania (napr. elektrotechnická škola si otvorí odbor obchodná akadémia a podobne) alebo odbory, ktorých názov je mätúci a nepresný.
Proces zlučovania škôl je byrokraticky náročný.

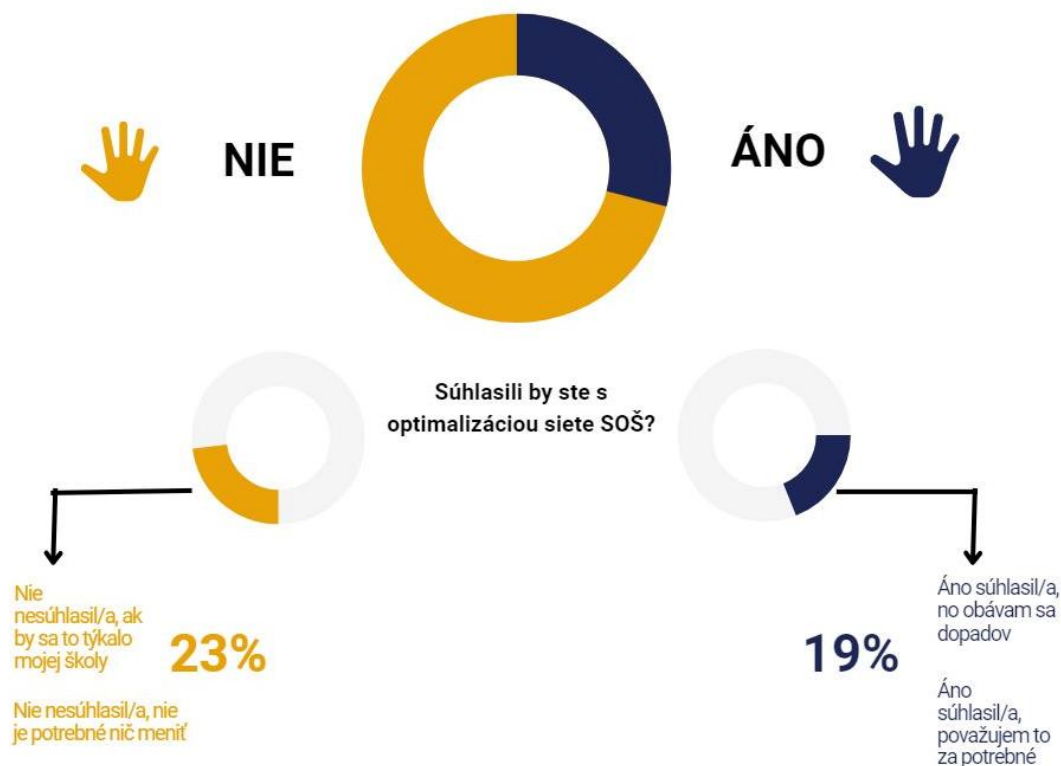
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 7: Súhlasili by ste s optimalizáciou siete SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu SOS?

19 % respondentov, ktorí uviedli, že aktuálna sieť SOŠ je nastavená optimálne, zároveň tvrdí, že by súhlasilo s jej optimalizáciou, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu SOŠ. Zároveň až 23 % respondentov, ktorí majú výhrady k aktuálnej sieti SOŠ a tvrdia, že nie je nastavená optimálne, v doplňujúcej otázke odpovedali, že by nesúhlasili s jej optimalizáciou (prípadne nesúhlasili, ak by sa to týkalo ich školy). Odpovede týchto respondentov si teda protirečia.

Obrázok 26 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s optimalizáciou siete SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu SOŠ?

Je podľa Vás aktuálna sieť SOŠ nastavená optimálne?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Počas telefonického kvalitatívneho zisťovania sa vo väčšine prípadov objavovali totožné alebo podobné odpovede respondentov na otázky týkajúce sa siete SOŠ. V odpovediach prevládala názor potreby optimalizácie, vyselektovania nezmyselných SOŠ, ktoré naoko ponúkajú „všehochuť odborov“, ale nevedia zabezpečiť odbornosť pri príprave žiakov. Respondenti taktiež vidia možnosť optimalizácie v spájaní škôl, ale zároveň vzniká obava z ich zániku. Zo skúseností vedľa, že keď sa dve školy spoja, vznikne síce väčšia škola, silnejšia, ktorá bude stabilnejšia vo vzdelávacom procese, ale tá menšia (pripojená) postupne zanikne.

Z telefonického kvalitatívneho zisťovania vyplynulo, že problematika optimalizácie siete škôl je nutná aj z pohľadu racionalizácie výdavkov. Ako jej prekážky však respondenti uvádzali najmä zvýšenie nákladov pre žiakov (dochádzanie), čo je problémom najmä v ekonomicky slabších regiónoch a pre sociálne slabšie skupiny. Ako regionálnu prekážku tiež možno vnímať spájanie podobne zameraných SOŠ s vyučovacím jazykom slovenským a jazykom národnostnej menšiny.

Tabuľka 6 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Súhlasili by ste s optimalizáciou siete SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu SOŠ?

Najčastejšie odpovede
Optimalizácia je potrebná na úrovni gymnázií, OA a súkromných škôl.
Chýba podpora pre spájanie a centralizáciu stredoškolského vzdelávania.
Školy v menších mestách sú umelo udržiavané VÚC a regionálnymi politikmi.
Pri zlučovaní škôl je potrebné prihliadať na jazykové rozdiely národnostných menšín.
Zlučovanie škôl prinesie zníženie personálnych a režijných nákladov.
Zlučovaním škôl dôjde k zvýšeniu cestovných nákladov pre sociálne slabšie a marginalizované skupiny.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Problematika financovania sa pri téme optimalizácie SOŠ spomínala pri telefonickom kvalitatívnom zisťovaní opakovane, aj na konkrétnych príkladoch z dotknutých lokalít („V tridsaťtisícovom meste je 9 stredných škôl, z toho 4 gymnáziá. Všetky tieto školy sú poloprázdne a súperia o žiakov. Ani jedna z týchto škôl nemá naplnenú svoju kapacitu. A v každej z týchto škôl sa kúri, svieti, sú to enormné náklady.“).

Tabuľka 7 Odpovede respondentov na otázku „Súhlasili by ste s optimalizáciou siete SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu SOŠ?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

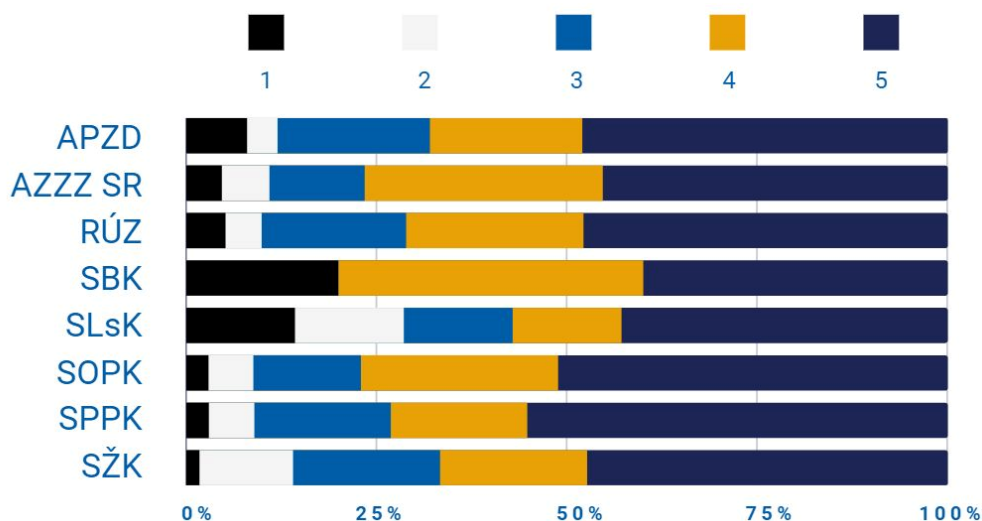
Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi	
Spájanie škôl zabezpečí lepšie zdroje pre materiálno–technické vybavenie školy.	
Spájaním škôl príde k diskomfortu týkajúceho sa dochádzania napr. aj v rámci regiónu, čo ovplyvní aj záujem o štúdium.	
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR, na základe hospodárskych požiadaviek daného regiónu by malo pripraviť plošnú optimalizáciu siete škôl.	
Treba prihliadať na prirodzené spádové regióny pri zlučovaní rovnakých škôl, avšak menšie špecializované školy treba zachovať.	

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 8: Ste spokojný/á s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu?

Respondenti dotazníkového zisťovania prezentovali vysokú spokojnosť s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu. Každá SaPO dosiahla viac ako 40 % hodnotení na najvyššej úrovni spokojnosti. V priemere najlepšie hodnotenie procesu zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ mali SOPK, SPPK a RÚZ. Najnižšiu priemernú spokojnosť vyjadrili respondenti so zapojením SLsK.

Obrázok 27 Výsledky spokojnosti respondentov s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu⁶

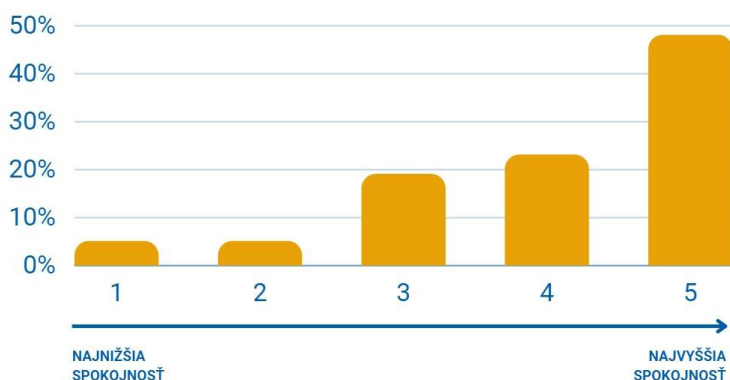

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Najvyššiu spokojnosť so zapojením RÚZ do procesu zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ vyjadrilo až 48 % z opýtaných, ktorí spolupracujú s RÚZ. 23 % SOŠ, ktoré spolupracujú z RÚZ, hodnotí spoluprácu druhým najvyšším stupňom spokojnosti. 5 % respondentov spolupracujúcich s RÚZ vyjadrilo spokojnosť so spoluprácou len na úrovni 1 a 2.

⁶ 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

Obrázok 28 Výsledky spokojnosti respondentov s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia RÚZ do tohto procesu

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Z telefonického kvalitatívneho zisťovania vyplynulo, že zástupcovia SOŠ považujú proces zaraďovania odborov vzdelávania za zdĺhavý a nepružný. Často a veľmi intenzívne negatívne vnímajú zamietavé stanoviská zo strany SaPO a prijali by k nim podrobnejšie zdôvodnenie.

Tabuľka 8 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu?

Najčastejšie odpovede	
	Prívetký dôraz na odbory z oblasti IT a strojárstva.
	Nedostatočné zdôvodnenie zamietnutia nových odborov zo strany SaPO.
	Rozdielny prístup v schvaľovaní nových odborov na štátnych a súkromných školách.
	Zdĺhavý proces, nízka flexibilita, vysoká a zbytočná administratívna náročnosť.
	Komplikovanosť procesu odrádza školu vstúpiť do overovania.
	Príliš silné slovo krajskej rady pre vzdelávanie pri schvaľovaní odborov.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Zástupcovia SOŠ by v rámci procesu privítali lepšiu informovanosť a realizáciu na základe reálneho prieskumu v rámci regiónu.

Tabuľka 9 Odpovede respondentov na otázku „Ste spokojný/á s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi	
	Zvýšenie záujmu kompetentných o problémy SOŠ. Zvýšenie frekvencie zasadnutí Rady pre OVP.
	V súvislosti s chystanou zmenou vzdelávacích odborov v priebehu roku 2023 a 2024 chýba informovanosť a komunikácia s riaditeľmi SOŠ zo strany Štátneho inštitútu odborného vzdelávania (ďalej len „ŠIOVu“).
	V prípade zaraďovania odborov chýba prieskum, kde sa odbor ešte vyučuje (hlavne v rámci regiónu).
	Vysoký počet podporných stanovísk a administratívnych procesov, čo spôsobuje vytváranie všeobecnejších odborov.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 9: Čo by ste v procese zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili?

V rámci otázky respondenti potvrdili zistenia popísané vyššie (vyššia flexibilita a nižší vplyv Krajskej rady pre OVP). Uvedli tiež, že by privítali aktívnejšie zapojenie SaPO pri propagácii štúdia v danom odbore a intenzívnejšiu spoluprácu s konkrétnymi zamestnávateľmi v regióne.

Tabuľka 10 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Čo by ste v procese zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili?

Najčastejšie odpovede	
	Väčšia flexibilita pri zaraďovaní odborov, menej administratívy, pružnejšia spolupráca zainteresovaných.
	Neotvárať zbytočné a duplicitné odbory.
	Intenzívnejšia spolupráca pri zriaďovaní odboru vzdelávania s konkrétnymi zamestnávateľmi v regióne.
	Príliš silné postavenie Krajskej rady pre odborné vzdelávanie, ktorá rozhoduje od stola bez poznania potrieb regiónu.
	Väčšie zapojenie stavovských organizácií do propagácie štúdia daného odboru.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Tabuľka 11 Odpovede respondentov na otázku „Čo by ste v procese zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi	
	Komunikáciu SaPO s konkrétnou školou v konkrétnom regióne bez direktívneho prístupu VÚC na plán výkonov.
	Nezaraďovanie rovnakých alebo príbuzných odborov vzdelávania do viacerých SOŠ, ktoré pôsobia v tej istej spádovej oblasti.
	Zjednotenie príbuzných odborov, vyžadovať menej vyjadrení a podporných stanovísk (sú formálne). Riešením by bolo by vyjadrenie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len Úrad PSVaR) ktorý má prehľad o potrebách trhu práce. Takto by sa skrátila dĺžka zaraďovania odboru do siete školy.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ

Otázka č. 10: Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne?

Viac ako polovica oslovených respondentov (52 %, t. j. 164) uviedla, že aktuálna sústava odborov vzdelávania nie je nastavená optimálne. Zároveň 26 % (t. j. 83) respondentov sa nevedelo k otázke vyjadriť a 22 % (t. j. 71) súhlasí s aktuálnou sústavou odborov vzdelávania pre SOŠ.

Obrázok 29 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Z telefonického kvalitatívneho zisťovania vyplynulo, že sústavu odborov vzdelávania je nevyhnuté prispôbiť potrebám trhu práce a flexibilne reagovať na inovácie.

Z dôvodu zabezpečenia efektívneho a kvalitného vzdelávacieho procesu je nevyhnutné zjednotenie príbuzných odborov a obmedzenie otvárania takýchto odborov na SOŠ v rámci spádovej oblasti. Z vyjadrení respondentov: „V praxi sa stáva, že SOŠ zachraňuje svoju existenciu otvorením odboru, ktorý je momentálne žiadaný, pričom tradičné profesijné zameranie školy bolo orientované na iné odvetvie hospodárstva a škola nemá tradíciu, technické ani ľudské zdroje pre výučbu v novootvorenom odbore. Je nutné, aby sa odvetvové zväzy aktívne podieľali na kontrole pred zaraďovaním odboru, či škola splnila materiálno-technické, priestorové a odborné zabezpečenie a aká je odborná pripravenosť pedagógov školy pre výučbu nového odboru. Aktívne sa podieľali na zabezpečení výučby daného odboru

poskytnutím materiálovo–technických prostriedkov a odborného vzdelávania pre pedagogických zamestnancov školy (napr. v prevádzke zamestnávateľa, pre ktorého by škola pripravovala absolventov).“

Tabuľka 12 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne?

Najčastejšie odpovede
Sústavu odborov je nevyhnuté prispôsobiť potrebám trhu práce a flexibilne reagovať na inovácie.
Je potrebné zlučovať podobné odbory do jedného, zastaralé a duplicitné odbory zrušiť.
Je potrebné prehodnotiť vysoký počet odborov na jednej škole.
Množstvo škôl s rovnakými odbormi sú veľmi blízko seba (prihliadať na regionálne potreby).
Zamedziť rýchlemu vzniku súkromných škôl.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Najmä v rámci trojročných odborov vzdelávania je nutné zvýšiť propagáciu (aj v spolupráci so SaPO). Na regionálnej úrovni je OVP negatívne ovplyvnené aj vysokým počtom gymnázií a súkromných škôl, ktoré prijímajú žiakov aj so slabšími študijnými výsledkami, čo je v neprospech odborných škôl.

Respondenti sa tiež vyjadrili, že majú nedostatočné informácie k pripravovanej zmene vzdelávacích odborov, ktorú pripravuje ŠIOV. Ako sa vyjadrili: „Približne o rok a pol bude platiť nová koncepcia a budú sa meniť odbory vzdelávania. Niektoré odbory budú zrušené a riaditelia o tom nevedia. ŠIOV má tabuľku odborov, ktoré budú zrušené, avšak informovanosť o týchto zmenách je slabá. Je veľa odborov a musia sa redukovať, avšak málo sa konzultuje so školami.“

Tabuľka 13 Odpovede respondentov na otázku „Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Školy by mali otvárať odbory, ktoré spadajú pod ich zameranie, nie náhodné odbory, len aby udržali deti.
Mnohé štátne vzdelávacie programy (ďalej len „ŠVP“) majú prísne teoretické témy, ktoré nemajú praktické uplatnenie, čo je potrebné zmeniť.
Výhrady voči otváraní odborov podobného zamerania v súkromných školách aj keď v danom regióne dopyt po odboroch vedia zastrešiť štátne školy.
Zlepšiť propagáciu – žiaci a rodičia nemajú záujem o trojročné odbory, klesá kvalita uchádzačov aj absolventov.
Ak je v regióne viac gymnázií, obchodných akadémií, súkromných škôl, prijímajú žiakov aj so slabšími študijnými výsledkami, čo je v neprospech odborných škôl.

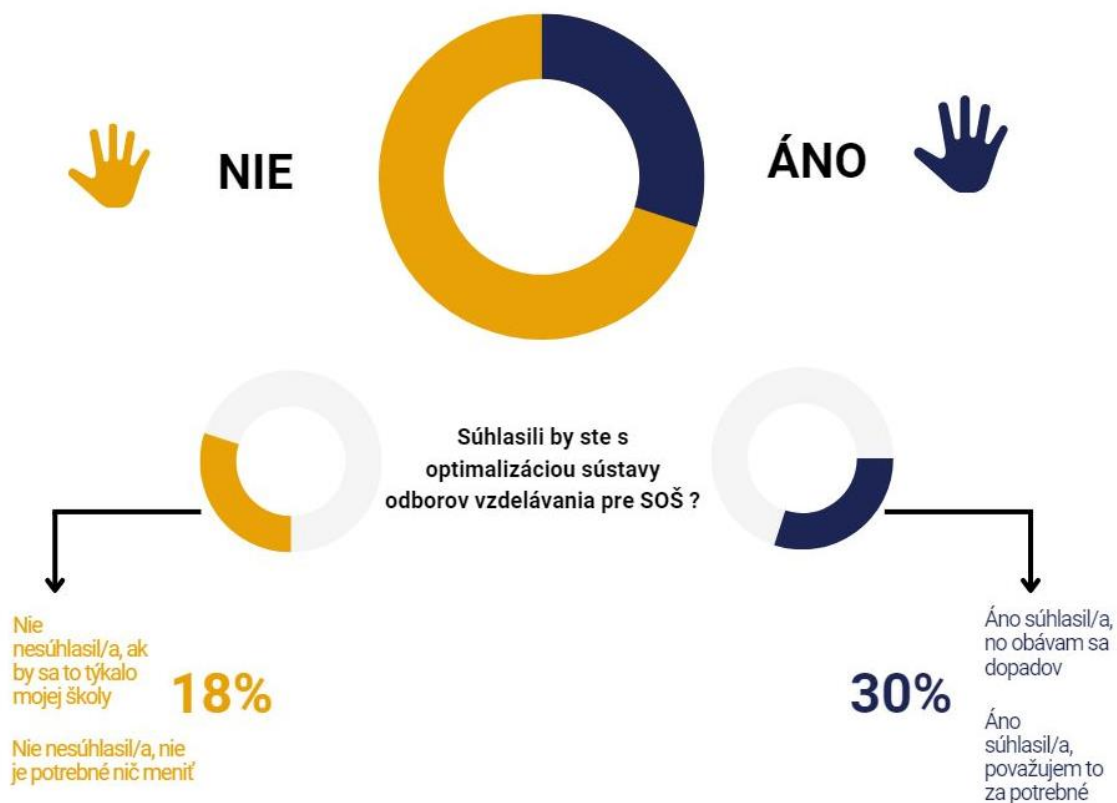
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 11: Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania?

Takmer tretina (30 %) respondentov, ktorí odpovedali v dotazníku, že aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ je nastavená optimálne, by súhlasila s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania. 18 % respondentov, ktorí majú výhrady k aktuálnej sústave odborov vzdelávania pre SOŠ, však následne v dotazníkovom prieskume odpovedali, že by nesúhlasili s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ. Tvrdia, že nie je potrebné nič meniť a nesúhlasia s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ v prípade, ak by sa to týkalo aj ich školy, a to aj napriek tomu, že si myslia, že aktuálna sieť škôl nie je nastavená optimálne.

Obrázok 30 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania?

Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

V oblasti sústavy odborov sa vyskytli takmer identické názory na ponuku odborov a nesúhlas s ich existenciou. Zvýšil resp. rozšíril sa počet odborov, ktoré sú po komerčnej stránke veľmi lákavé, majú pútavý názov, ale obsah nie je presne definovaný. Zástupcovia SOŠ navrhujú presne definovať odbory, jednoznačné názvy odborov, ktoré aj rodičom detí dajú jasnú predstavu o pracovnom uplatnení absolventa po ukončení štúdia.

Napriek tomu, že sústavu odborov vzdelávania pre SOŠ respondenti nepovažujú za optimálnu, v rámci telefonického kvalitatívneho zisťovania upozornili na niekoľko prekážok, ktoré je nutné brať do úvahy pri jej zmene. Primárne ide o regionálny kontext. Optimalizácia v rámci regiónu môže znamenať zvýšenie kvality vyučovacieho procesu (nedostatok kvalifikovaných učiteľov) a na druhej strane však môže pre rodičov žiakov znamenať zvýšenú finančnú záťaž (dochádzanie do školy).

Tabuľka 14 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania?

Najčastejšie odpovede	
	Rovnaké školy v regiónoch – nenapĺňajú plán výkonov, problém s prerozdelením kvalitných učiteľov, čím vzniká ich nedostatok.
	Spájať by sa mali gymnáziá, pri SOŠ, ktoré sú rôzneho zamerania, je to niekedy na škodu veci.
	Treba zvážiť, v ktorých regiónoch sa má robiť optimalizácia. Ak v regióne chýbajú firmy, kde sa žiaci uplatnia, tak hlavne tam by mala byť optimalizácia.
	Zlučovať školy podobného zamerania.

Najčastejšie odpovede

Vznikne ohrozenie zabezpečenia dostatočnej kvality vzdelávania, mobility žiakov, dochádzanie do škôl, finančná náročnosť pre rodičov.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

S optimalizáciou úzko súvisí aj pohľad rodičov a širšej verejnosti. Je potrebné problematiku konkretizovať, vytvoriť priestor na odbornú, ale i verejnú diskusiu a následne aj výsledky propagovať (so zacielením na rodičov, zlepšenie vnímania trojročných učebných odborov a pod.).

Tabuľka 15 Odpovede respondentov na otázku „Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi

Optimalizáciu potrebujú napr. obchodné akadémie či gymnáziá, je potrebné zatriktívniť trojročné učebné odbory, na ktoré sa už žiaci nechcú hlásiť. Napr. čašníik by mal zostať ako 4-ročný odbor – devalvácia úrovne vzdelávania.

Optimalizáciu konkretizovať a komunikovať o nej aj so školami či verejnosťou.

Pri zlúčení by sa eliminoval nedostatok odborných učiteľov.

Väčšia propagácia SOŠ pre rodičov a v médiách.

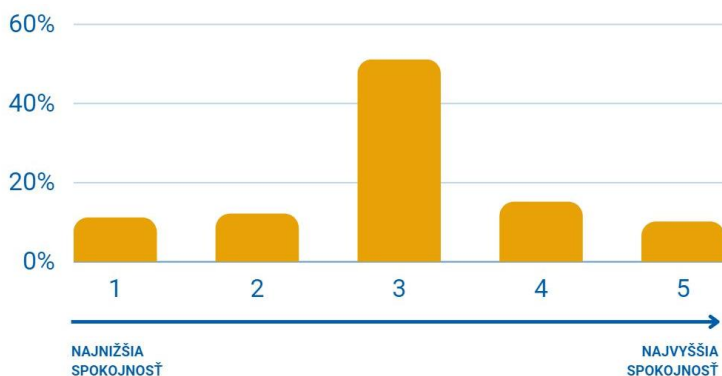
Zvýšiť podporu pre školy.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 12: Ste spokojný/á s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie)?

Viac ako 50 % opýtaných SOŠ zaujalo neutrálny postoj k procesu zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ. 11 % respondentov vyjadrilo najnižšiu spokojnosť s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ a 10 % zo všetkých respondentov vyjadrilo spokojnosť na najvyššom stupni spokojnosti.

Obrázok 31 Vyhodnotenie spokojnosti respondentov s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie)⁷

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Pri zaraďovaní nových odborov sa zástupcovia SOŠ zhodli na tom, že proces schvaľovania a overovania je zdĺhavý, kostrbatý a neflexibilný. Respondenti sa vyjadrili, že kým sa nový odbor dostane reálne na školu a môžu prijať žiakov do prvého ročníka, už je odbor zastaralý, niekedy neaktuálny. Pomohla by zmena systému. Možno neoverovať tak dlho, ak už je daný odbor v zahraničí odskúšaný, funguje a absolventi majú uplatnenie. Príkladom sú krajiny ako Dánsko. Fínsko, Nórsko, Nemecko a Veľká Británia.

⁷ 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

K problematike experimentálneho overovania sa mnohí respondenti nevedeli v rámci telefonického kvalitatívneho zisťovania vyjadriť, nakoľko procesom neprešli. Zo zaznamenaných odpovedí však možno zhodnotiť, že proces zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) považujú zástupcovia SOŠ za zdĺhavý, administratívne náročný a chýba komunikácia medzi jednotlivými inštitúciami. V rámci zefektívnenia procesu by malo overovanie prebiehať na viacerých školách súbežne a mal by byť zabezpečený systém výmeny skúseností a príkladov dobrej praxe.

V rámci experimentálneho overovania z odpovedí respondentov telefonického kvalitatívneho zisťovania tiež vyplynulo, že celý proces je veľmi dlhý a byrokraticky náročný („Experimentálne overovania odboru by malo trvať 4 roky a trvá niekedy až 8 rokov“). Tu však respondenti vnímali aj možný zásah do procesu zo strany SOŠ, ktorá overovanie vykonáva a proces zdržiava preto, aby mala konkurenčnú výhodu a ponúkala jedinečný odbor vzdelania.

Tabuľka 16 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie)?

Najčastejšie odpovede
Zdĺhavý proces zaraďovania nových odborov (kým sa schváli, je už neaktuálny).
Administratívna náročnosť.
Byrokracia.
Chýbajúca vzájomná komunikácia medzi inštitúciami.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Tabuľka 17 Odpovede respondentov na otázku „Ste spokojný/á s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie)?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Unikátnosť experimentálneho overovania komplikuje a predlžuje zdĺhavý proces. Konkurenčný boj medzi školami o unikátnosť nového odboru.
Odstrániť rozdielne posudzovanie medzi súkromnými a štátnymi školami.
Overovanie prebieha iba na jednej škole a malo by sa overovať na viacerých školách, aby sa vymieňali príklady dobrej praxe z viacerých škôl, komunikácia so zamestnávateľmi.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 13: **Čo by ste v procese – zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) zmenili?**

V rámci návrhov na zmeny v rámci zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) respondenti najčastejšie uvádzali nutnosť zjednodušenia procesu, zníženie byrokracie a zohľadňovanie (napr. regionálnych či materiálovo–technických) špecifik jednotlivých SOŠ.

Tabuľka 18 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Čo by ste v procese – zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) zmenili?

Najčastejšie odpovede
Dbieť na materiálne a priestorové vybavenie školy, kvalifikovanosť a odbornosť pedagogických zamestnancov.
Proces zaraďovania nereaguje flexibilne na nové požiadavky.
Celý proces zjednodušiť, zrýchliť a zlepšiť celkovú komunikáciu a odstrániť byrokraciu.
Viac kompetencií pre SOŠ, chýba možnosť relevantného vyjadrenia sa škôl.
Jednotlivé odbory by mali vychádzať z požiadaviek súčasného vývoja, zapájať viac zamestnávateľov, prihliadať na regionálny aspekt.
Zjednodušiť administratívny proces, kým sa odbor schváli, je už neaktuálny.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Tabuľka 19 Odpovede respondentov na otázku „Čo by ste v procese – zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) zmenili?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Znížiť počet podobných študijných odborov (vrátane súkromných škôl), čo prispeje k skvalitneniu vzdelávania.
Zjednotenie príbuzných odborov, menej „vyjadrovačiek“ a podporných stanovísk, ktoré sú len formálnou záležitosťou.
Cez stavovské organizácie zorganizovať napr. nábor/propagáciu zamestnaní potrebných na trhu práce, aby boli aj rodičia či iné organizácie oboznámení o nedostatkových pracovných pozíciách.
Nezaradzovať rovnaké alebo príbuzné odbory vzdelávania do viacerých SOŠ, ktoré pôsobia v tej istej spádovej oblasti, napr. v rámci okresu alebo vo vzdialenosti do 20 km od seba.
Osobná komunikácia, možnosť výmeny názorov medzi SŠ a SaPO pri zaraďovaní obsahom rovnakých odborov do siete SŠ v regióne alebo okrese – často názov je iný, ale obsahom vzdelávania takmer totožný.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 14: Súhlasili by ste s modulovým nastavením odborov vzdelávania?

Väčšina účastníkov (48 %, t. j. 151 respondentov) dotazníkového prieskumu by súhlasila s modulovým nastavením odborov vzdelávania, 31 % (t. j. 97) respondentov nevedelo zaujať stanovisko a 22 % (69 respondentov) vyjadrilo nesúhlas.

Obrázok 32 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s modulovým nastavením odborov vzdelávania?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 15: Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k modulovému nastaveniu odborov vzdelávania.

Respondenti v rámci telefonického kvalitatívneho zisťovania ako prínos modulového nastavenia vzdelávania uvádzali, že je model flexibilnejší a berie ohľad aj na meniace sa potreby a schopnosti žiaka. SOŠ však očakávajú zvýšenú administratívnu záťaž a problémy, napr. pri maturitných skúškach či personálnych otázkach. Myšlienka je vnímaná ako zaujímavá, avšak riaditelia SOŠ sa obávajú hlavne praktických prekážok. („Zbytočne zavádzame a meníme to, čo funguje.“) Oslovení respondenti uvádzajú, že nie sú domyslené praktické záležitosti, z ktorých majú obavy („Je to nedomyslené – opäť preberáme model zo zahraničia, ktorý nenadväzuje na náš vzdelávací systém. V zahraničí fungujú aj základné školy (ďalej len „ZŠ“) inak ako u nás“).

Tabuľka 20 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k modulovému nastaveniu odborov vzdelávania.

Najčastejšie odpovede
Žiak po roku štúdiu získa lepší prehľad o odbore a zručnostiach, ktoré ho zaujímajú a v ktorých chce pokračovať.
Problémy môžu byť vo výstupe pri maturitných skúškach zo všeobecno-vzdelávacích predmetov, úväzky pedagógov a pod.
Takýto model je flexibilnejší pre rozvíjajúce, prípadne meniace sa potreby žiaka.
Možnosť vyššej špecializácie.
Lepšie vymodelovanie pracovnej sily podľa požiadaviek trhu práce.

Najčastejšie odpovede

- Škola nebude mať istý počet žiakov, ak jej neschvália odbor – bude „vychovávať“ do vyšších ročníkov žiakov pre inú školu.
- Navýšenie administratívnej aj personálnej záťaže.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Výhodou modulového nastavenia odborov vzdelávania je podľa respondentov aj to, že by doň mohli byť zaradené odbory primárne nezaujímavé pre žiakov, avšak z hľadiska uplatnenia sa na trhu práce sú veľmi žiadané. Modulové vzdelávanie totiž umožňuje žiakom možnosť vidieť vyučovacie témy v širších súvislostiach, tým sa podporia medzipredmetové vzťahy a u žiakov možnosť výberu odboru pre ďalšie ročníky.

Tabuľka 21 Odpovede respondentov na otázku „Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k modulovému nastaveniu odborov vzdelávania“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi

- Ak by bolo modulové nastavenie odborov vzdelávania, muselo by byť zavedené na všetkých SOŠ – kompatibilita, možnosť prestupov a absolvovania rôznych modulov.
- Do modulového systému bude možné zaradiť aj odbory, ktoré nie sú pre 15 – ročných atraktívne, ale z hľadiska zaradenia sa na trh práce sú veľmi žiadané. Modulové vzdelávanie prináša žiakom možnosť vidieť vyučovacie témy v širších súvislostiach, tým sa podporia medzipredmetové vzťahy a u žiakov možnosť výberu odboru pre ďalšie ročníky.
- Zvýšiť povedomie čo znamená „modulové vzdelávanie“ a pred samotným zavedením zmien nechať školám priestor na vyjadrenie.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 16: Súhlasili by ste so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

44 % (t. j. 142) zástupcov SOŠ zúčastnených dotazníkového prieskumu nesúhlasí so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby. 32 % (t. j. 102) respondentov nevie k tomuto návrhu zaujať stanovisko a 24 % (t. j. 78) by so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga v rámci online výučby súhlasilo.

Obrázok 33 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 17: V čom vidíte pridanú hodnotu zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

Napriek tomu, že väčšina respondentov by nesúhlasila so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby alebo na problematiku nemá vytvorený názor, v rámci telefonického kvalitatívneho zisťovania odznelo, že takýto model je zaujímavý a potenciálne prínosný. Vytvoril by priestor na medzisektorovú spoluprácu, bolo by však nutné vytvoriť platformu, ktorá by odborníkov združovala.

Tabuľka 22 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: V čom vidíte pridanú hodnotu zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

Najčastejšie odpovede
Vytvoril by sa priestor na medzisektorovú spoluprácu, či platforma na združovanie odborníkov.
Povahové či osobnostné črty určitých skupín študentov môžu byť rušivý alebo problémový prvok online výučby.
Obava straty zamestnania pre existujúcich učiteľov.
Individuálnosť učebných a študijných odborov na jednotlivých školách, v ktorých by sa zdieľaný pedagóg musel orientovať.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

V rámci kvalitatívneho dopytovania sa respondenti tiež vyjadrili, že pridanou hodnotou zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby by sa prispelo k zvýšeniu kvality výučby, zjednoteniu úrovne vedomostí a zároveň by to pre SOŠ znamenalo finančnú úsporu.

Tabuľka 23 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: V čom vidíte pridanú hodnotu zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

Najčastejšie odpovede
Vysoká kvalifikovanosť, šetrenie finančných prostriedkov, jednoduchšie personálne zabezpečenie.
Rovnaká úroveň výučby – znižovanie rozdielov vo vedomostnej úrovni na rôznych školách.
Čiastočná náhrada chýbajúcich odborníkov z praxe.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

V rámci doporučení na implementáciu do praxe respondenti uviedli, že hlavným prínosom by bolo vzdelávanie s ohľadom na potreby trhu práce (a to najmä v prípade, ak by zdieľaný pedagóg bol odborník z praxe). Systém by mohol fungovať aj v oklieštenej forme, kedy by takýto spoločný pedagóg prednášal iba v určitých intervaloch špecifické odborné témy.

Tabuľka 24 Odpovede respondentov na otázku „V čom vidíte pridanú hodnotu zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Ako doplnok k pedagógovi v triede, možno online odborník z praxe v určitých intervaloch na špecifické odborné témy.
Prínos odborníka z praxe, navnímanie „konkurenčného“ prostredia iných škôl, lepšia komunikácia medzi školami.
Prínos v lepšej pripravenosti pre potreby trhu práce do konkrétnych firiem vie priniesť napr. takto zdieľaný odborník z praxe, nie pedagóg.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 18: Uvedte prosím dôvod/y prečo nesúhlasíte so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby.

Respondentom v rámci modelu zdieľania pedagóga chýba možnosť zohľadnenia individuálnych potrieb žiaka či samotnej SOŠ. Ako veľký problém vnímajú aj rozdielne materiálne–technické vybavenie jednotlivých SOŠ.

Tabuľka 25 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Uvedte prosím dôvod/y prečo nesúhlasíte so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby.

Najčastejšie odpovede
Ťažko realizovateľné, za jednu hodinu sa platia dvaja pedagógovia, vysoká administratívna záťaž pre učiteľa.
Suplovanie a interakcia so žiakmi, pedagogický dozor, neosobný kontakt.
Chýbajúce technické vybavenie, značné rozdiely medzi školami.

Najčastejšie odpovede

Chýba zohľadnenie individuality každého žiaka. Pri vyššom počte žiakov je to v rámci online výučby ťažko realizovateľné.

Špecifiká škôl sú bariérou používania jedného pedagóga pre viacero škôl.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ

Otázka č. 19: **Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce?**

Účastníci dotazníkového zisťovania sa pozitívne vyjadrili k návrhu určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ na základe reálnych potrieb trhu práce. Viac ako polovica respondentov (53 %, t. j. 171) súhlasí, aby sa zohľadňovali reálne potreby trhu práce. Štvrtina (t. j. 79) respondentov sa nevie k tomuto návrhu vyjadriť a 22 % (t. j. 72) odpovedajúcich nesúhlasí, aby sa v procese určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce.

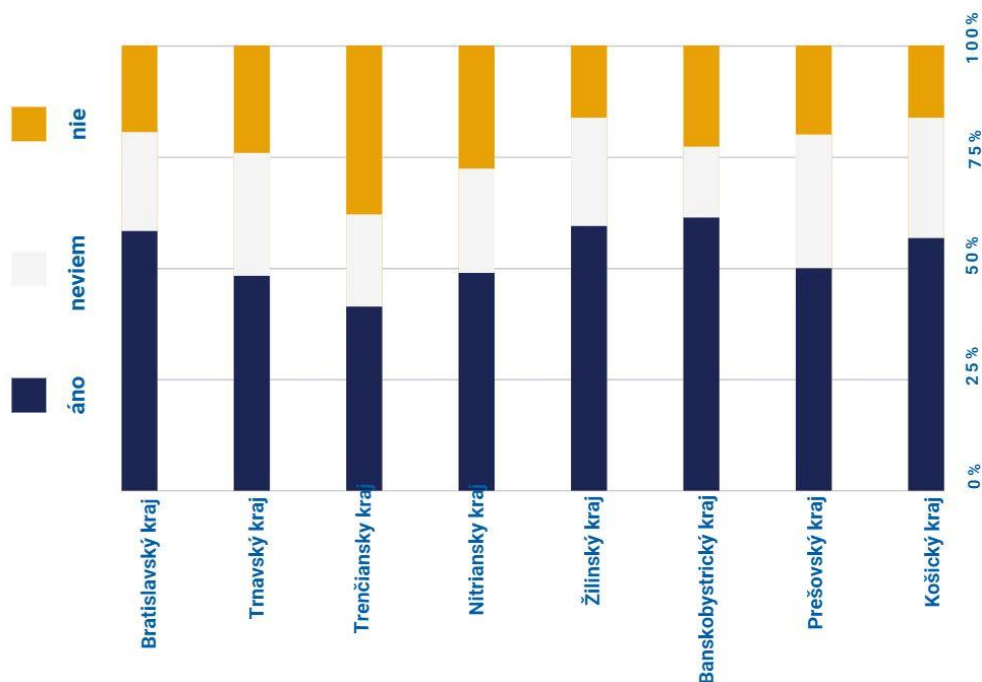
Obrázok 34 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Najväčší nesúhlas s určovaním počtov žiakov prvého ročníka SOŠ na základe reálnych potrieb trhu práce v dotazníkovom prieskume prezentovali zástupcovia škôl v TSK (38 %). Naopak, viac ako polovica respondentov z Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „BBSK“), ŽSK, BSK a KSK vyjadrila súhlasné stanovisko k predmetnej otázke. Presne 50 % respondentov z PSK taktiež s návrhom súhlasí. Miera súhlasu s návrhom tesne pod úrovňou 50 % bola vyhodnotená pri NSK a TTSK.

Obrázok 35 Regionálne vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 20: **Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k potrebe zisťovať potreby trhu práce pre účely určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ. Ak máte informácie o procese určovania potrieb trhu práce, aká je Vaša skúsenosť?**

Veľký nesúlad v rámci určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vidia respondenti v tom, že nepoznajú metodiku štatistík a procesu ohľadom zisťovania potrieb trhu práce a reálnych potrieb zamestnávateľov v daných regiónoch. Školy, ktoré komunikujú so zamestnávateľmi v regióne, poznajú ich potreby, ale majú pocit, že ich pohľad nie je braný do úvahy. Systém by mal viac prihliadať na špecifiká regiónu a reálnu potrebu zamestnávateľov, nie na počty centralizovane určované z Bratislavy.

Respondenti sa tiež zhodli, že evidencia nezamestnaných na Úradoch PSVaR by nemala byť kritériom hodnotenia uplatnenia absolventov. „Absolventi dostávajú ponuky, ale sami sa rozhodnú, že chcú mať voľno (cestovať a iné), čo skresľuje výsledky uplatnenia absolventov. Treba premyslieť iný systém hodnotenia absolventov a podľa toho plánovať“.

Tabuľka 26 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce?

Najčastejšie odpovede	
Určovanie potrieb trhu práce často nesúvisí s realitou vzhľadom aj na fakt, že sa s regionálnymi zamestnávateľmi nehovorí o tom, čo potrebujú.	
Neistota, že sa v procese štúdia nezmenia potreby trhu práce, čím by sa študovaný odbor stal pre zamestnávateľa neatraktívny (nízka uplatniteľnosť absolventov).	
Diskutabilné kritériá pre optimálne nastavenie kritérií, procese určovania počtov žiakov prvého ročníka SOŠ.	
Nikdy sa nedá presne odhadnúť potreba trhu práce, žiadny školský rok nie je rovnaký.	
Zisťovanie potrieb trhu práce je neefektívne, výsledky sú neaktuálne, deformované a nezohľadňujú požiadavky malých zamestnávateľov.	

Najčastejšie odpovede

Potreby trhu práce sa menia a radikálne sa budú meniť každoročne. Centralizované nastavovanie počtu žiakov v jednotlivých odboroch je neefektívne, nepotrebné a vo výraznom časovom sklze za realitou.

Plány výkonov, potreby trhu a konečný počet prijatých žiakov do prvých ročníkov sa nezhodujú.

Je potrebné brať ohľady na reálne potreby trhu práce, avšak nie pre celé územie SR, ale podľa okresov, resp. inak regionálne.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

V rámci možností implementácie v praxi z výsledkov telefonického kvalitatívneho zisťovania vyplynulo, že je nutné výraznejšie zohľadňovať regionálne potreby trhu práce, vrátane demografického vývoja a prehodnotiť postavenie VÚC v procese určovania výkonov a otvoriť OVP smerom k potrebám regionálneho trhu práce.

Tabuľka 27 Odpovede respondentov na otázku „Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi

Je potrebné výraznejšie zohľadňovať regionálne potreby trhu práce a aj demografický vývoj.

V prípade, ak sa žiak presťahuje alebo chce prejsť do iného odboru, mala by byť možnosť navýšiť počty do 1. ročníka.

Zákonom stanoviť povinnosť každému zamestnávateľovi nahlasovať potrebu pracovníkov v súvislosti s jeho rozvojom v rámci vykonávanej činnosti. Zisťovanie by nemalo byť realizované iba na malej vzorke a náhodne.

Prehodnotiť postavenie VÚC v procese určovania výkonov a otvoriť OVP smerom k potrebám regionálneho trhu práce.

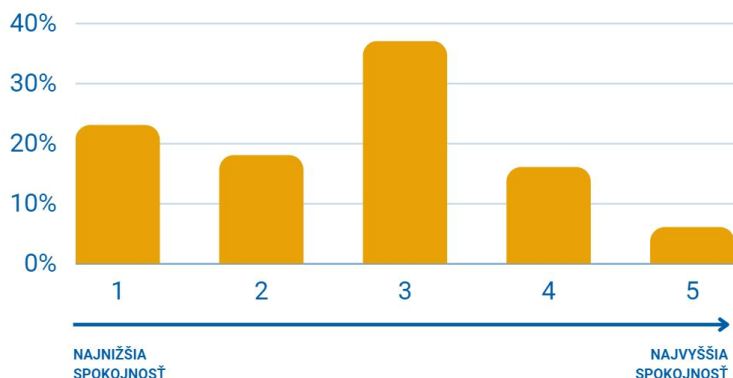
Potreba spracovania a zverejnenia plánovania potrieb trhu práce MH SR, v spolupráci s MŠVVaŠ SR v horizonte 5 až 10 rokov.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 21: Ste spokojný/á s procesom určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)?

Najviac 37 % respondentov, zaujalo neutrálny postoj k procesu určovania počtu žiakov prvého ročníka na základe plánovania výkonov. Zároveň 23 % zástupcov škôl vyjadrilo najnižšiu možnú spokojnosť a 6 % zúčastnených dotazníkového prieskumu vyjadrilo najvyššiu možnú spokojnosť s týmto procesom.

Obrázok 36 Vyhodnotenie spokojnosti respondentov s procesom určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)?⁸

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

⁸ 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

Zástupcovia oslovených SOŠ sa k procesu určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ vyjadrovali prevažne negatívne najmä v súvislosti s faktom, že nereflektuje reálne potreby trhu práce a ani záujmy žiakov a rodičov v regióne. Za prínos by považovali, ak by si mohli vytvoriť istú „rezervu“ – mali možnosť prijať niekoľko žiakov navyše.

Tabuľka 28 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)?

Najčastejšie odpovede
Neprihliada sa na kvalitu a výsledky školy a potreby trhu práce.
Zriaďovateľ určuje, koľko žiakov sa môže prihlásiť do ktorého odboru, čo ale nezodpovedá záujmu detí a ich rodičov.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Tabuľka 29 Odpovede respondentov na otázku „Ste spokojný/á s procesom určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Poskytnúť možnosť vytvoriť si rezervu v počte prijatých žiakov.
Nechť kompetenciu každému zriaďovateľovi, nech môže prijať žiakov, ktorí sa hlásia a nie iba odsúhlasený počet.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 22: Čo by ste v procese určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov) zmenili?

V rámci návrhov na zmenu procesu určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov) respondenti najčastejšie uvádzali, že proces treba prispôsobiť záujmu žiakov o jednotlivé odbory, pričom je potrebné zohľadniť najmä regionálny aspekt a zameranie školy a jej tradíciu (ale aj jej kvalitu) vo vyučovaní daného odboru.

Tabuľka 30 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Čo by ste v procese určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov) zmenili?

Najčastejšie odpovede
Proces treba prispôsobiť podľa záujmu žiakov o jednotlivé odbory, pričom je potrebné zohľadniť najmä regionálny aspekt.
Pri prideľovaní žiakov na jednotlivé odbory je potrebné zohľadňovať zameranie školy a jej tradíciu (ale aj jej kvalitu) vo vyučovaní daného odboru.
Počet žiakov do 1. ročníka určiť celkovo za školu a nie aj presne podľa odborov. Podľa záujmu si škola sama určí – prerozdeliť počty podľa odborov a odborov, o ktoré nebude záujem, neotvorí.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Ako možné riešenia navrhujú respondenti zvýšiť riaditeľom kompetencie a limitovať počty plánovaných výkonov v odboroch, ktoré sú atraktívne, ale pre trh práce nepotrebné.

Tabuľka 31 Odpovede respondentov na otázku „Čo by ste v procese určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov) zmenili?“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Zohľadniť integrovaných žiakov, aj na SOŠ, aby sa počítali s nejakým násobkom (na ZŠ sa počítajú za dvoch).
Limitovať počty plánovaných výkonov v odboroch, ktoré sú atraktívne, ale pre trh práce nepotrebné a tým vytvoriť podmienky na naplnenie takých odborov, ktoré sú žiadané zamestnávateľmi, ale neoslovujú cieľovú skupinu.
Zvýšiť povedomie rodičov na ZŠ, aby chceli svoje deti dať na odbory, ktoré sú potrebné v SR. Kým rodič a dieťa nebude javiť záujem o „potrebné odbory“, tak nie je možné násilím ich nútiť a obmedzovať študijné odbory, o ktoré majú záujem.
Väčšia kompetencia riaditeľom a väčšia pružnosť pri rozdeľovaní do odborov.
Presun kompetencií zo samosprávnych krajov na regionálne úrady školskej správy.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 23: **Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá?**

Až 48 % (t. j. 152) z opýtaných si myslí, že je v rámci ich samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka gymnázií. 40 % (t. j. 128) respondentov nevedelo zaujať stanovisko a len 12 % (t. j. 38 respondentov) si myslí, že počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá je primeraný.

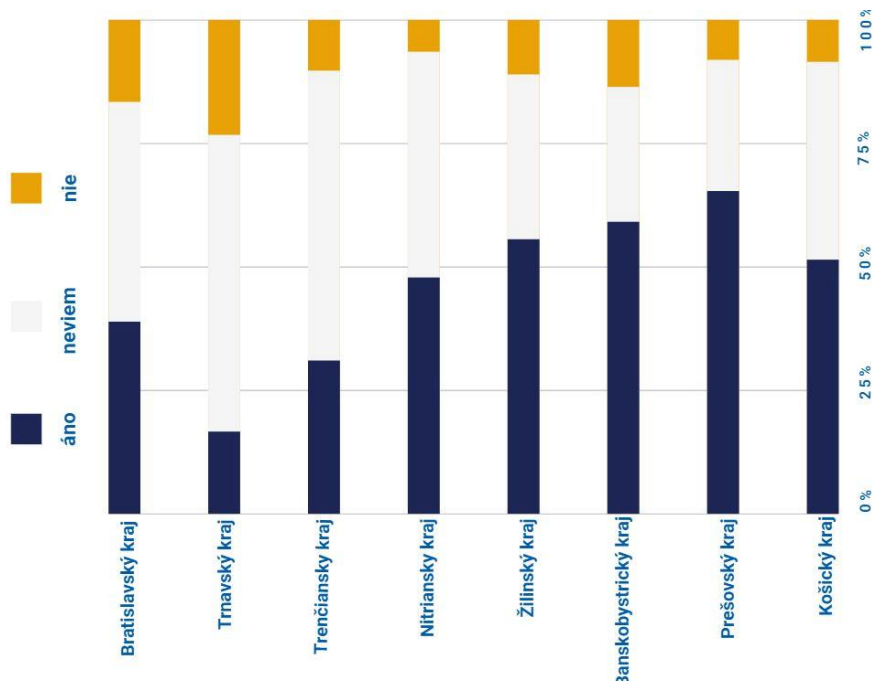
Obrázok 37 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Na základe regionálneho pohľadu, najviac zástupcov škôl z PSK a BBSK si myslí, že v rámci samosprávneho kraja je určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá. Všetky západoslovenské samosprávne kraje majú mieru súhlasu s neprimerane vysokým počtom žiakov prvého ročníka pre gymnáziá nižšiu než 50 %. Najmenej súhlasili školy v TTSK, kde miera súhlasu s neprimerane vysokým počtom žiakov prvého ročníka pre gymnáziá dosiahla len 17 %.

Obrázok 38 Regionálne vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 24: **Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre OA, HA a SPŠ?**

43 % (t. j. 136) z opýtaných respondentov sa nevedelo vyjadriť, či je v rámci ich samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre OA, HA a SPŠ. 39 % (t. j. 123) respondentov si nemyslí, že je v rámci ich samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre OA, HA a SPŠ.

Iba 18 % (t. j. 59) zúčastnených dotazníkového prieskumu si myslí, že počet žiakov prvého ročníka pre OA, HA a SPŠ je neprimerane vysoký.

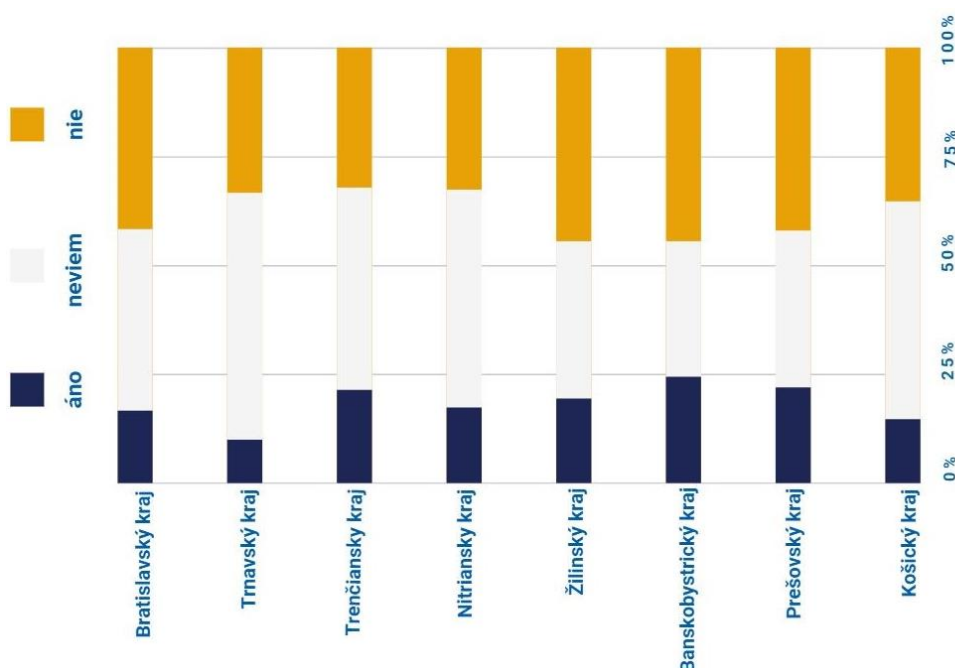
Obrázok 39 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre OA, HA a SPŠ?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Z regionálneho pohľadu, najviac zástupcov SOŠ z BBSK a ŽSK si myslí, že nie je určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka OA, HA a SPŠ. Jednotlivo, až 44 % respondentov z týchto krajov na otázku odpovedalo nie. K otázke sa pomerne veľa zástupcov nevedelo vyjadriť. 57 % odpovedajúcich z TTSK a jednotlivo, 50 % opýtaných z KSK a NSK, nevedelo na otázku odpovedať.

Obrázok 40 Regionálne vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre OA, HA a SPŠ?

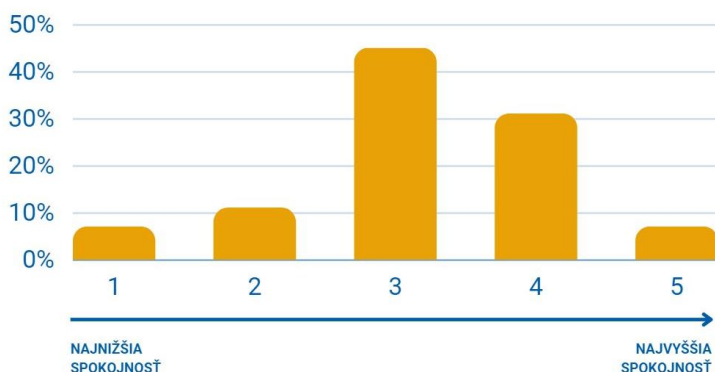
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy

Otázka č. 25: **Ste spokojný/á s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy (celkové nastavenie procesu)?**

Najviac respondentov (45 %) zaujalo k spokojnosti s celkovým procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ neutrálny postoj. K najnižšiemu a najvyššiemu stupňu spokojnosti sa priklonilo rovnako 7 % účastníkov prieskumu.

Obrázok 41 Spokojnosť respondentov s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy (celkové nastavenie procesu)⁹

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Respondenti, ktorí v dotazníkovom zisťovaní uviedli najnižšiu spokojnosť s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez ŠVP a školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) (na škále 1–3) v kvalitatívnom rozhovore uvádzali, že pri tvorbe ŠVP nie sú ich pripomienky často brané do úvahy a nekonkrétne definujú povinný obsah vzdelávania a preto sú ŠkVP jednotlivých škôl veľmi rozdielne. Respondenti majú negatívne skúsenosti napr. pri prestupe žiaka v rámci SOŠ („Tým, že ŠkVP nemajú záväzne určený minimálny obsah povinného učiva, majú skúsenosti, že k nim prestúpia žiaci a neučia sa rovnaké/porovnateľné učivo, čo žiakom spôsobuje problémy adaptovať sa a pokračovať v štúdiu.“). Celý proces by mal byť zároveň objektívnejší („Proces by mal byť objektívnejší, nie že niekomu nepovolím otvoriť odbor a inému áno.“). Pri tvorbe ŠVP je nutné podporiť širšiu diskusiu a väčšie pracovné skupiny, participatívny proces a zbierať podnety z praxe.

Tabuľka 32 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy (celkové nastavenie procesu)?

Najčastejšie odpovede	
	Neberú sa do úvahy pripomienky riaditeľov, potreba diskusie pri tvorbe.
	Absolventi študijných odborov s rovnakým číslom a názvom majú v školách rôzne profily.
	Nedostatočný prenos praxe. Aktualizácia ŠVP pre odborné predmety nie je dostatočne pružná na reálne zmeny v praxi.
	ŠVP veľmi všeobecne a nekonkrétne definujú povinný obsah vzdelávania, a preto sú ŠkVP jednotlivých škôl veľmi rozdielne.
	Proces nie je objektívny.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 26: **Spolupracujete pri tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO?**

63 % (t. j. 203) respondentov dotazníkového zisťovania uviedlo, že spolupracuje pri tvorbe alebo aktualizácii školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO. Len 20 % (t. j. 63) opýtaných pri tvorbe a aktualizácii školského programu nespôlpracuje s príslušnou SaPO a 17 % (t. j. 54) zástupcov škôl nevedelo na otázku odpovedať.

⁹ 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

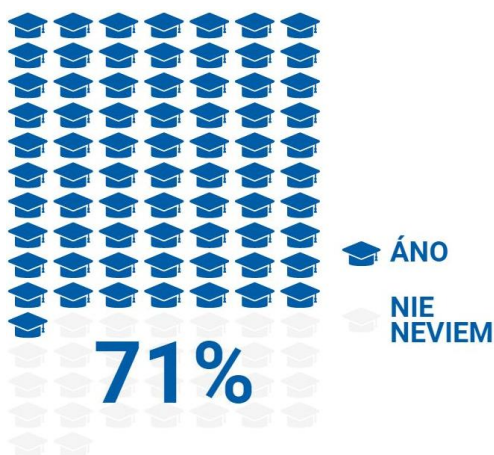
Obrázok 42 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Spolupracujete pri tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO?**

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

71 % z dopytovaných SOŠ, ktoré spolupracujú v rámci OVP s RÚZ, potvrdilo spoluprácu aj pri tvorbe/aktualizácii ŠkVP s RÚZ.

Obrázok 43 Vyhodnotenie odpovedí respondentov spolupracujúcich v rámci OVP s RÚZ na otázku: **Spolupracujete pri tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO?**

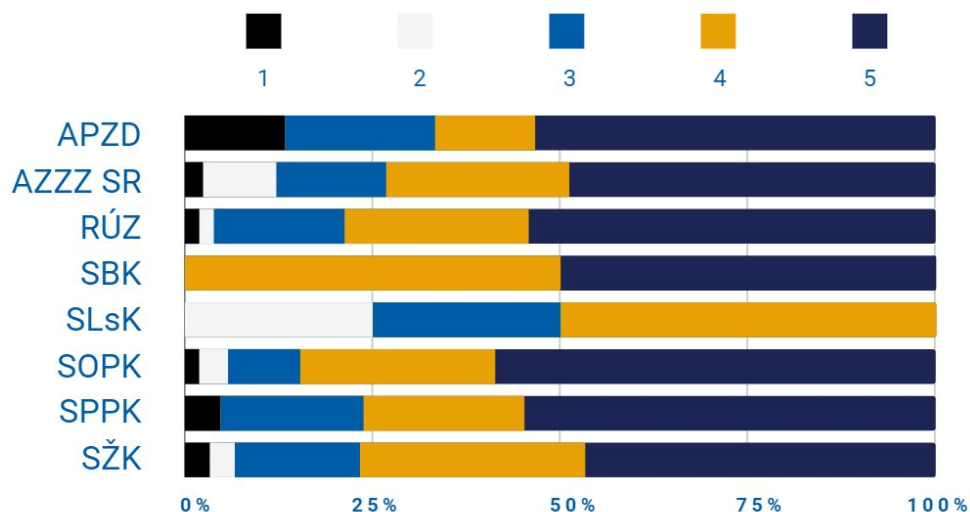

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 27: **Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce (tvorba/aktualizácia školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO)?**

SOŠ spolupracujúce pri tvorbe/aktualizácii ŠkVP s príslušnou SaPO hodnotia vzájomnú spoluprácu prevažne na vysokej úrovni spokojnosti. Najvyššie priemerné hodnotenie dosiahla SBK, ktorú ale hodnotili len dvaja respondenti. Druhé najlepšie priemerné hodnotenie (4,4) dosiahla SOPK, ktorú hodnotilo celkovo 104 respondentov. Tretie najvyššie priemerné hodnotenie (4,3) dosiahla RÚZ, ktorú hodnotil celkovo najvyšší počet (155) respondentov.

Obrázok 44 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce (tvorba/aktualizácia školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO)?¹⁰

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Respondenti, ktorí hodnotili spoluprácu s RÚZ pri tvorbe/aktualizácii ŠkVP najnižším hodnotením sa vyjadrili, že im chýba bližšia spolupráca a iniciatíva zo strany RÚZ aj v témach, ktoré nevyplývajú priamo z legislatívy.

Tabuľka 33 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce (tvorba/aktualizácia školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO)? – s fokusom na RÚZ

Najčastejšie odpovede	
Potreba komunikácie aj v iných témach ako len v tých, ktoré nevyplývajú z legislatívy.	
Slabá komunikácia, chýba bližšia spolupráca.	
Nadviazať serióznú spoluprácu. Získavať konštruktívnu spätnú väzbu, navštevovať školy.	
Ak sa ide do procesu stanoviska k ŠkVP, RÚZ reaguje veľmi neskoro. Urýchliť spätnú väzbu. Zosúladiť termínov odsúhlasovania.	
Spolupráca je priemerná, čo potrebuje škola, vyjdú v ústrety, nekomunikujú na týždennej báze. Nie sú iniciatívni.	

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 28: Uvedte, prosím, dôvod/y prečo nie je nadviazaná spolupráca na tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO?

SOŠ, ktoré nemajú nadviazanú spoluprácu na tvorbe/aktualizácii ŠkVP s príslušnou SaPO, sa vyjadrili, že je to tak najmä pre nízku aktivitu SaPO, prípadne uprednostňujú spoluprácu s partnerskými firmami (zamestnávateľmi), ktorým ŠkVP prispôbujú.

Tabuľka 34 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Uvedte, prosím, dôvod/y prečo nie je nadviazaná spolupráca na tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO?

Najčastejšie odpovede	
Nízka frekvencia osobných stretnutí.	
SaPO nie je pridelená.	
Slabá iniciatíva zo strany SaPO k spolupráci / nepožiadali o spoluprácu.	
Prispôbovanie sa partnerským firmám.	

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

¹⁰ 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

Ukončovanie štúdia

Otázka č. 29: **Spolupracujete s príslušnou SaPO pri tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložke maturitných skúšok a absolventských skúšok na Vašej SOŠ?**

87 % respondentov sa vyjadrilo, že spolupracuje s príslušnou SaPO na tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložke maturitných skúšok a absolventských skúšok.

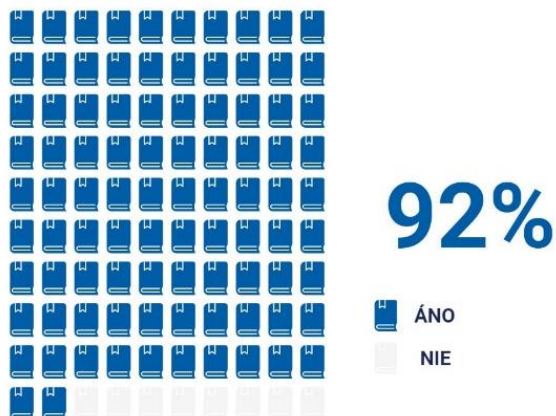
Obrázok 45 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Spolupracujete s príslušnou SaPO pri tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložke maturitných skúšok a absolventských skúšok na Vašej SOŠ?**

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

92 % respondentov, ktorí spolupracujú v rámci OVP s RÚZ zároveň spolupracuje aj na tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložke maturitných skúšok a absolventských skúšok.

Obrázok 46 Vyhodnotenie odpovedí respondentov spolupracujúcich s RÚZ na otázku: **Spolupracujete s príslušnou SaPO pri tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložke maturitných skúšok a absolventských skúšok na Vašej SOŠ?**

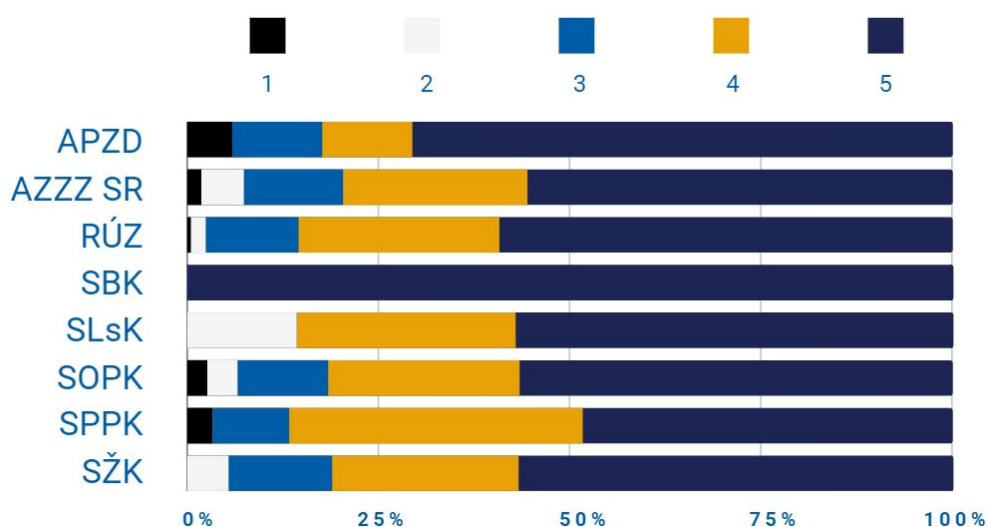
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Na základe spracovaných výsledkov z telefonických kvalitatívnych rozhovorov možno konštatovať, že SOŠ spolupracujú s príslušnou SaPO v predmetnej problematike, ide ale skôr o formálnu spoluprácu (odsúhlasovanie predloženého znenia). Priama aktívna spolupráca medzi SOŠ a SaPO na tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložke maturitných skúšok a absolventských skúšok nie je nadviazaná, t. j. nespôsobujú.

Otázka č. 30: **Ste spokojný/á s prínosom spolupráce s príslušnou SaPO v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok na Vašej SOŠ?**

SOŠ vzájomnú spoluprácu so SaPO hodnotia na vysokej úrovni spokojnosti. Najvyššie priemerné hodnotenie dosiahla SBK, ktorú však hodnotili len dvaja respondenti. Druhé najlepšie priemerné hodnotenie, na úrovni 4,42, dosiahla RÚZ, ktorú hodnotilo 204 respondentov, čo je najvyšší počet hodnotiteľov. Tretie najvyššie priemerné hodnotenie, na úrovni 4,41, dosiahla APZD, ktorú hodnotilo celkovo 17 respondentov. Každá SaPO dosiahla viac ako 75 % z hodnotení na úrovni 4 a 5, čo predstavuje vysokú spokojnosť respondentov.

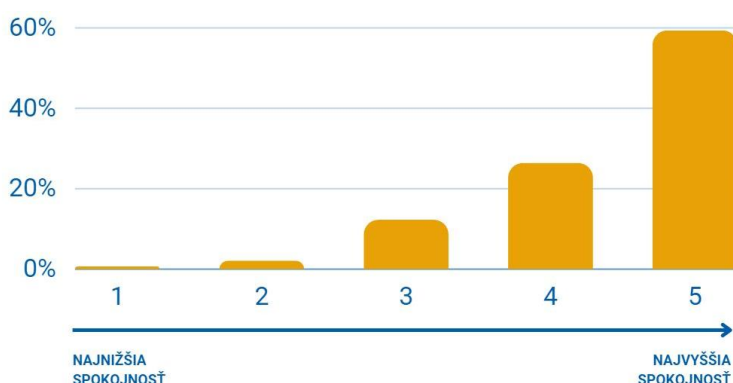
Obrázok 47 Vyhodnotenie spokojnosti respondentov s prínosom spolupráce s príslušnou SaPO v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok na Vašej SOŠ¹¹

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

59 % respondentov, spolupracujúcich s RÚZ, vyjadrilo najvyššiu spokojnosť so spoluprácou v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok na SOŠ. 26 % respondentov vyjadrilo spokojnosť na úrovni 4 a 0,5 % respondentov vyjadrilo mieru spokojnosti na najnižšej úrovni.

Obrázok 48 Vyhodnotenie spokojnosti respondentov s prínosom spolupráce s RÚZ v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok na SOŠ

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

¹¹ 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

Otázka č. 31: **Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo nespolupracujete s príslušnou SaPO v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok na Vašej SOŠ.**

Zástupcovia SOŠ, ktorí so spoluprácou neboli spokojní (udelili hodnotenie na škále 1–3) alebo so SaPO nespolupracujú vôbec, najčastejšie poukazovali na nízku angažovanosť delegovaných zástupcov, nedostatočnú znalosť problematiky a slabú komunikáciu. Celkovo sa odporúča viac angažovanosti v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok.

Tabuľka 35 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: **Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo nespolupracujete s príslušnou SaPO v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok na Vašej SOŠ, prípadne nie ste s touto spoluprácou spokojný**

Najčastejšie odpovede
Zástupcovia SOŠ by privítali intenzívnejšiu komunikáciu, ústretovosť pri riešení ich návrhov a problémov.
Nebol delegovaný zástupca zo strany SaPO.
Veľmi slabá komunikácia, skôr len formálna.
Nereagovanie na maily, v prípade spätnej väzby nezohľadňovanie špecifik obsahu vzdelávania pre SOŠ.
Nízky záujem, resp. nezáujem zo strany SaPO.
Zástupcovia SOŠ nevidia záujem či ponuku personálnych možností zo strany SaPO.
Obsah záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok si zabezpečujú SOŠ vo vlastnej réžii. Zástupcovia SOŠ nemajú pocit, že by sa zástupca SaPO vedel k danej problematike fundovane vyjadriť – skôr ide o formalitu.
Témy pri ukončovaní štúdia vychádzajú zo školských vzdelávacích programov schválených pre jednotlivé školy. Predpokladá sa, že nie je v možnostiach SaPO naštudovať si jednotlivé zadania.
SOŠ nie je zapojená do systému duálneho vzdelávania.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 32: **Zúčastňuje sa ukončovania štúdia na Vašej SOŠ delegovaný zástupca príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?**

61 % zástupcov SOŠ v dotazníkovom zisťovaní uviedlo, že v rámci ukončovania štúdia na ich SOŠ sa činnosti v skúšobnej komisii pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisii pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisii absolventských skúšok zúčastňuje delegovaný zástupca príslušnej SaPO.

Obrázok 49 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Zúčastňuje sa ukončovania štúdia na Vašej SOŠ delegovaný zástupca príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?**

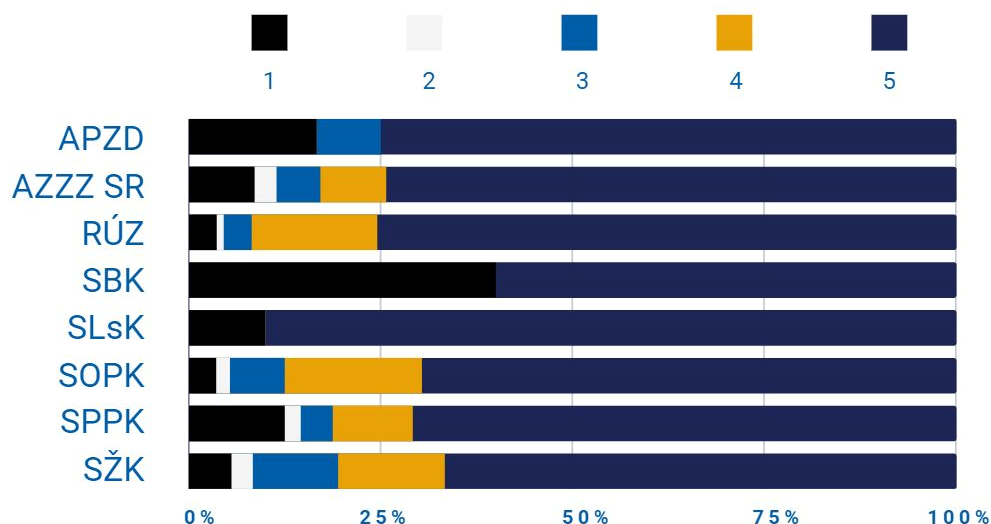

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 33: **Ste spokojný/á s prínosom delegovaného zástupcu príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?**

Spomedzi všetkých SaPO, najvyššiu priemernú spokojnosť, na úrovni 4,6 z 5, vyjadrili respondenti s prínosom delegovaného zástupcu RÚZ, ktorá mala 110 hodnotení. Druhou najlepšie hodnotenou SaPO je SOPK, ktorá vykazuje priemernú spokojnosť na úrovni 4,5 a hodnotil ju najvyšší počet respondentov 112. V priemere najmenej spokojní boli respondenti s prínosom delegovaného zástupcu zo SBK, ktorú hodnotilo len 5 respondentov. Všetky SaPO, okrem SBK, mali 75 % zo všetkých hodnotení spokojnosti na úrovni 4 až 5.

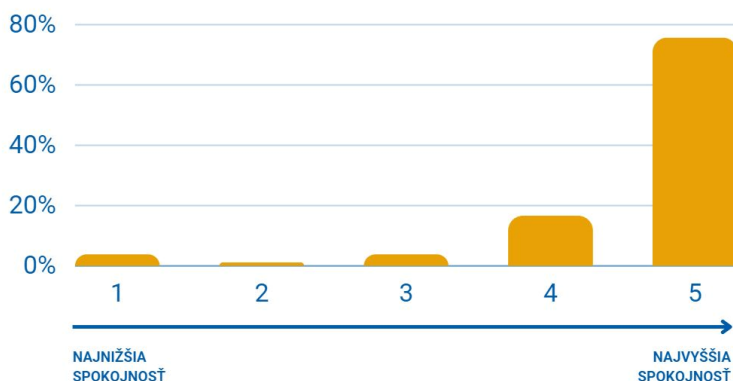
Obrázok 50 Vyhodnotenie spokojnosti respondentov s prínosom delegovaného zástupcu príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)¹²

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

75 % respondentov, spolupracujúcich s RÚZ, je spokojných s prínosom delegovaného zástupcu RÚZ v rámci ukončovania štúdia. Najnižšiu spokojnosť vyjadrili len necelé 4 % opýtaných.

Obrázok 51 Spokojnosť respondentov s prínosom delegovaného zástupcu z RÚZ (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

¹² 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť

Otázka č. 34: **Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo sa príslušný zástupca SaPO nezúčastňuje ukončovania štúdia na Vašej SOŠ (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?**

V rámci nespokojnosti zástupcov SOŠ s delegovaným zástupcom SaPO počas telefonického kvalitatívneho zisťovania uvádzali najmä dôvody ako slabú odbornosť a časovú vyťaženosť delegovaného zástupcu SaPO, ako aj nedostačujúcu spoluprácu s príslušnou SaPO.

Tabuľka 36 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: **Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo sa príslušný zástupca SaPO nezúčastňuje ukončovania štúdia na Vašej SOŠ (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?, prípadne nie ste spokojný/á s jeho prínosom.**

Najčastejšie odpovede
Veľmi zle nastavená spolupráca, slabá odbornosť delegovaného zástupcu.
Zaneprázdnenosť nominovaného zástupcu.
Nebol nominovaný zástupca SaPO z dôvodu nedostatku personálneho obsadenia.
Zloženie predmetnej maturitnej komisie nevyžaduje prítomnosť zástupcu SaPO (nominácia nie je zo zákona povinná).
Organizačné zmeny vo vedení SOŠ.
SOŠ nemajú určenú zastrešujúcu SaPO.
Nevznikla potreba účasti zástupcov SaPO.
Napriek pozvaniu zo strany SOŠ sa nominovaný zástupca SaPO nezúčastnil.
Nebola možnosť nadviazania spolupráce.
SOŠ nie je zapojená do systému duálneho vzdelávania.
Zástupcovia SOŠ nepoznajú dôvody neúčasti nominovaných odborníkov zo strany SaPO.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 35: **Súhlasili by ste s jednotným zadaním obsahu záverečných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO?**

Najväčší pomer zástupcov škôl (34 %, t. j. 108 respondentov), zúčastnených dotazníkového prieskumu, nesúhlasí s jednotným zadaním obsahu záverečných skúšok, ktoré by boli vypracované SaPO a zároveň 33 % (t. j. 107) opýtaných s návrhom jednotného zadania záverečných skúšok súhlasí a taktiež približne 33% (t. j. 105) respondentov sa k návrhu nevedelo vyjadriť.

Obrázok 52 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Súhlasili by ste s jednotným zadaním obsahu záverečných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO?**

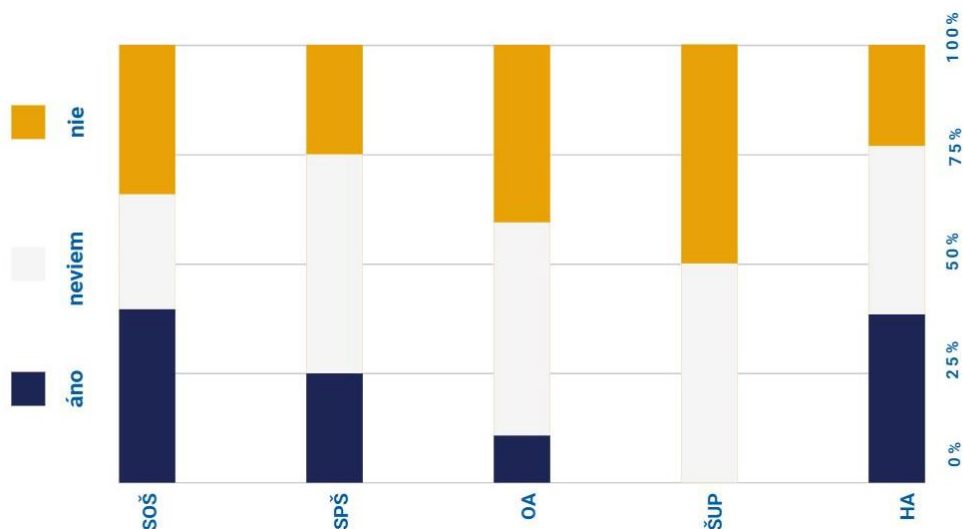

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

50 % zástupcov ŠUP zúčastnených v dotazníkovom prieskume s návrhom nesúhlasí a 50 % sa k návrhu nevedelo vyjadriť. Len 11 % respondentov z OA by s návrhom jednotného obsahového zadania záverečných skúšok vypracovaných príslušnou SaPO súhlasilo. Najpozitívnejší prístup k návrhu jednotných zadaní prejavili SOŠ s prívlastkom. V dotazníkovom prieskume takmer 40 % z nich vyjadrilo súhlas s jednotným zadaním obsahu

záverečných skúšok. Podobne vysokú mieru súhlasu vyjadrili respondenti z HA (38 % respondentov by súhlasilo s jednotným zadáním obsahu záverečných skúšok).

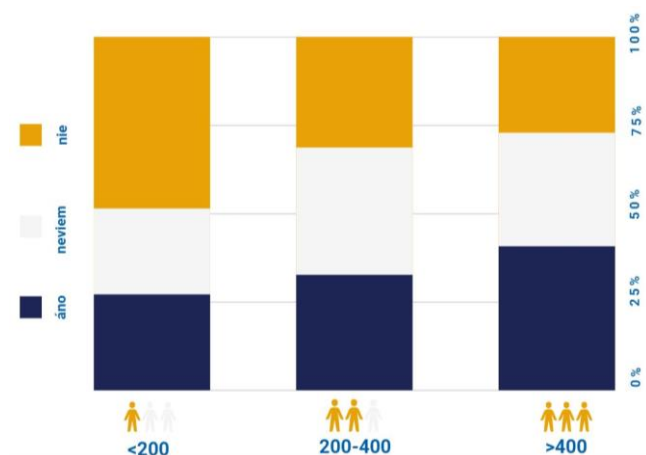
Obrázok 53 Vyhodnotenie odpovedí respondentov podľa druhu/typov škôl na otázku: Súhlasili by ste s jednotným zadáním obsahu záverečných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO ? (podľa typu školy)

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

K jednotnému zadaniu obsahu záverečných skúšok sú najviac naklonené školy, ktoré majú viac ako 400 žiakov. 41 % zo škôl tejto kategórie by súhlasilo s jednotným zadáním vypracovaným príslušnou SaPO. Taktiež 33 % škôl zapojených do dotazníkového prieskumu, ktoré majú počet žiakov v rozmedzí od 200 do 400, s týmto návrhom súhlasí. Najnižšiu mieru súhlasu vyslovili školy z kategórie menej ako 200 žiakov. Len 27 % zo zapojených škôl s počtom do 200 žiakov by súhlasilo s jednotným zadáním obsahu záverečných skúšok a až 49 % jasne vyslovilo nesúhlas s týmto návrhom.

Obrázok 54 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s jednotným zadáním obsahu záverečných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO? (podľa veľkosti školy)

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 36: V čom vidíte pridanú hodnotu jednotného zadania obsahu záverečných skúšok?

Pridanou hodnotou jednotného zadania obsahu záverečných skúšok je pre dopytovaných zástupcov SOŠ najmä objektívnosť pri hodnotení, kvalita a aktuálnosť zadaní.

Tabuľka 37 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: V čom vidíte pridanú hodnotu jednotného zadania obsahu záverečných skúšok?

Najčastejšie odpovede
Stanovovanie rovnakých kritérií.
Kvalita zadaní, ktoré sú v súlade s profilom absolventa, čo by prispelo ku kvalite prípravy absolventov.
Objektívnosť pri posudzovaní získaných vedomostí a zručností.
Aktuálnosť tém.
Prepojenie praxe so školským vzdelávaním, na prospech objektivity hodnotenia aj skúšania z učiva.
Zvýšenie objektivity, motivácie, podpory záujmu žiakov a rodičov k zodpovednejšiemu prístupu a osobnej zodpovednosti žiaka za kvalitu prístupu k odbornému vzdelávaniu.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 37: Uvedte, prosím, dôvod/y, Vášho nesúhlasu s jednotným zadaním obsahu záverečných skúšok.

Ako najväčšie prekážky jednotného zadania obsahu záverečných skúšok možno vnímať rozdiely medzi jednotlivými SOŠ, či už v rámci materiálno–technického vybavenia alebo obsahu vzdelávania. Bolo by preto nutné pri príprave jednotného zadania zároveň prihliadať na rôznorodosť SOŠ.

Tabuľka 38 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Uvedte, prosím, dôvod/y, Vášho nesúhlasu s jednotným zadaním obsahu záverečných skúšok.

Najčastejšie odpovede
Jednotlivé školy sa môžu špecializovať v určitej oblasti. Obsah vzdelávania nie je jednotný.
Každá odborná škola má vlastný školský vzdelávací program a obsah by nebol rovnaký na všetkých školách.
Nie každá škola má rovnaké materiálno–technické a aj personálne vybavenie.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 38: Súhlasili by ste s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia, ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie?

60 % (t. j. 190) respondentov dotazníkového prieskumu nesúhlasí s návrhom realizácie ukončovania štúdia v gescii SaPO. Len 13 % (t. j. 43) respondentov súhlasilo, aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia, ako tá, ktorá mu poskytla vzdelanie a 27 % (t. j. 75) respondentov sa k návrhu nevedelo vyjadriť.

Obrázok 55 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia, ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 39: V čom vidíte pridanú hodnotu ukončovania štúdia realizovaného priamo v SaPO?

Respondenti, ktorí k problematike ukončovania štúdia realizovaného priamo v gescii SaPO zaujali pozitívne stanovisko v rámci kvalitatívneho dopytovania uvádzali, že by táto zmena priniesla rovnaké podmienky (pre školy, rodičov a žiakov) a znamenalo by to nezávislé posúdenie kvality absolventa.

Tabuľka 39 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: V čom vidíte pridanú hodnotu ukončovania štúdia realizovaného priamo v SaPO?

Najčastejšie odpovede	
	Objektivita hodnotenia žiakov (nestrannosť skúšajúceho, skúšajúci priamo z praxe a nie teoretik, hodnotenie výkonov žiakov bez zohľadnenia „povesti“ žiaka, väzieb na domáce prostredie a podobne). Tlak na žiakov, aby pristupovali zodpovedne k príprave.
	Rovnaké podmienky pre školy, žiakov a zamedzenie porovnávania škôl. Udržanie rovnakej úrovne záverečných skúšok pre všetky SOŠ.
	Nezávislé posúdenie kvality absolventa rovnakého odboru (externé porovnanie vedomostí a zručností žiakov, rovnaké podmienky ukončenia štúdia (prístup a prostredie) daného odboru).
	Zjednotenie odborných kompetencií žiaka.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 40: Uveďte prosím dôvod/y Vášho nesúhlasu s ukončovaním štúdia v SaPO.

Z telefonického kvalitatívneho zisťovania vyplynulo, že niektorí zástupcovia SOŠ považujú ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO za spochybnenie ich kompetencií. Ukončovanie štúdia považujú za súčasť komplexného pedagogického procesu, ktorý má didaktické, psychologické a výchovné zásady a metódy. Zástupcovia SaPO podľa ich vyjadrení nemajú dostatočne potrebné pedagogické zručnosti. Nutné je brať ohľad aj na psychologické aspekty a individuálne možnosti jednotlivých žiakov, čo SaPO nie sú schopné zabezpečiť. Realizácia by bola možná len za predpokladu jednotných učebných plánov, učebných osnov a obsahu vzdelávania pre všetky školy a v neposlednom rade po legislatívnej úprave povinností SaPO.

Tabuľka 40 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Uveďte prosím dôvod/y Vášho nesúhlasu s ukončovaním štúdia v SaPO.

Najčastejšie odpovede	
	Žiak by mal byť skúšaný komisiou školy, v ktorej študoval, a to v zložení učiteľ, ktorý ho pripravoval na budúce zamestnanie, predseda a externí členovia. Skúšať nemôžu úplne cudzí ľudia, ktorí žiaka nepoznajú, nie sú pedagogicky zdatní a nemajú prehľad o výsledkoch žiaka počas celého štúdia.
	Psychologické aspekty skúšania sú veľmi dôležité a tie by v tomto prípade neboli úplne dodržané. Pre žiaka je veľmi dôležité pri skúške mať známe prostredie a spôsob skúšania (mať oporu u svojho vyučujúceho). V inom prípade by výsledok skúšky nemusel byť objektívny.
	Zamestnanci SaPO nemajú didaktické vzdelanie. Pedagogický proces, vrátane ukončovania štúdia, má svoje didaktické, psychologické a výchovné zásady a metódy. Pedagogický a vzdelávací proces prebieha na školách, ktoré sú na to určené, nemajú do procesu vstupovať iné inštitúcie, môžu s nimi iba spolupracovať a odborne pomáhať.
	Neobjektívnosť, netransparentnosť pri realizácii skúšky. Každá škola má svoje špecifické zameranie, tým pádom aj odlišné zadania obsahu záverečných skúšok.
	Organizačne, finančne náročné pre SOŠ a nedostatočné personálne kapacity SaPO.
	SOŠ majú iné materiálo-technické a personálne vybavenie. Školy sú dlhodobo finančne poddimenzované. Najprv treba vyriešiť otázku rovnakých možností.
	Ukončovanie štúdia má priamu nadväzovať na konkrétny ŠKVP a obsahovo má korešpondovať s tým, čo sa žiak v škole učil. Nezainteresovaná inštitúcia by nedokázala vhodne reagovať na špecifiká štúdia.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Centrá odborného vzdelávania a prípravy a nadpodnikové vzdelávacie centrá

Otázka č. 41: **Má Vaša SOŠ oprávnenie používať označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy?**

24 % škôl zapojených do dotazníkového prieskumu má oprávnenie používať označenie Centrum odborného vzdelávania (ďalej „COVaP“).

Obrázok 56 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Má Vaša SOŠ oprávnenie používať označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy?

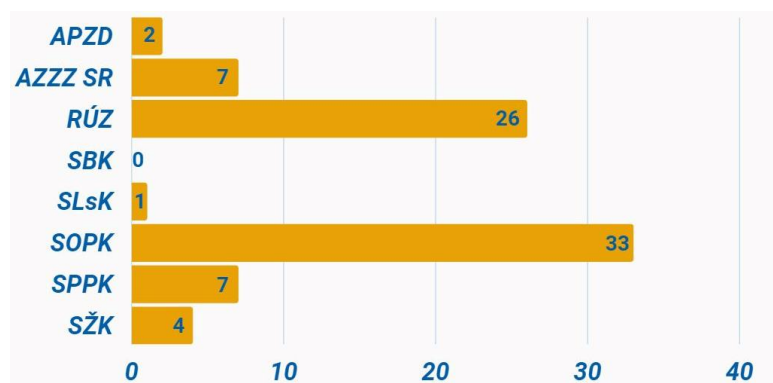

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 42: **Ktorá SaPO Vašej SOŠ udelila oprávnenie používať označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy?**

Najväčší počet oprávnení (33) používať označenie COVaP spomedzi SaPO udelila SOPK. 26 SOŠ z dotazníkového prieskumu dostalo oprávnenie používať označenie COVaP od RÚZ. AZZZ SR a SPPK udelili oprávnenie používať označenie COVaP siedmim školám. SBK neudelila oprávnenie používať označenie COVaP žiadnej z opýtaných SOŠ.

Obrázok 57 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ktorá SaPO Vašej SOŠ udelila oprávnenie používať označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 43: **Aké prínosy vidíte pre Vašu SOŠ v tom, že ste centrom odborného vzdelávania a prípravy?**

SOŠ, ktoré sú COVaP, za najväčšie prínosy považujú zvýšenie prestíže SOŠ a priestor na čerpanie finančných prostriedkov Európskej únie (ďalej len „EÚ“). SOŠ sa zvýšila kvalita vybavenia a kvalita pedagogických zamestnancov.

Tabuľka 41 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Aké prínosy vidíte pre Vašu SOŠ v tom, že ste centrom odborného vzdelávania a prípravy?

Najčastejšie odpovede
Zvýšila sa kvalita vybavenia, pedagógov a celková kvalita OVP na škole.
Je možnosť vzdelávať odborníkov aj z firemného prostredia a pôsobí to ako reklama pre školu.
Zvýšená prestíž školy, pri výzvach na čerpanie finančných prostriedkov EÚ je často toto označenie jedným z dôležitých ukazovateľov ako potvrdenie kvality vzdelávania v škole.
Možnosť získať mimorozpočtové prostriedky z rozvojových a ďalších projektov. Vzdelávací proces je priamo pod kontrolou školy, je možné ho pružne riadiť a usmerňovať.
Je to „značka“, že sa poskytuje komplexné vzdelávanie – denné štúdium i vzdelávanie dospelých – externé štúdium a rekvalifikačné kurzy.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 44: Súhlasíte s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier?

54 % (t. j. 169) respondentov si myslí, že budovanie nadpodnikových vzdelávacích centier je dobrá myšlienka a v dotazníkovom prieskume sa vyjadrili, že súhlasia s ich budovaním. K návrhu sa nevedelo vyjadriť 36 % (t. j. 113) respondentov a 10 % (t. j. 30) respondentov si myslí, že je zbytočné budovať nadpodnikové centrá.

Obrázok 58 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasíte s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 45: Uvedte, prosím, dôvod/y, Vášho nesúhlasu s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier.

V rámci telefonického kvalitatívneho zisťovania sa respondenti, ktorí nesúhlasili s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier zároveň uviedli, že pre žiaka je mimoriadne dôležitá prax v reálnom praktickom živote u zamestnávateľa. Navrhujú, že finančné prostriedky, ktoré by mali byť alokované do budovania takýchto centier, by mali byť radšej presmerované do už existujúcich COVaP. Zároveň takéto centrá nie je možné budovať v mestách s nižším počtom obyvateľov (vzhľadom na rozmanitosť odborov v SOŠ).

Tabuľka 42 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Uvedte, prosím, dôvod/y, Vášho nesúhlasu s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier.

Najčastejšie odpovede
Treba vybudovať kvalitné odborné školy a v spolupráci s praxou riešiť moderné technológie – budovaním odborných vzdelávacích pracovísk v školách, ale aj exkurzie, praxe, stáže.
Žiak musí získať prax v reálnom praktickom živote u zamestnávateľa.
Finančné prostriedky alokované na budovanie nadpodnikových vzdelávacích centier by mali byť použité v už existujúcich COVaP na ich ďalšiu modernizáciu.

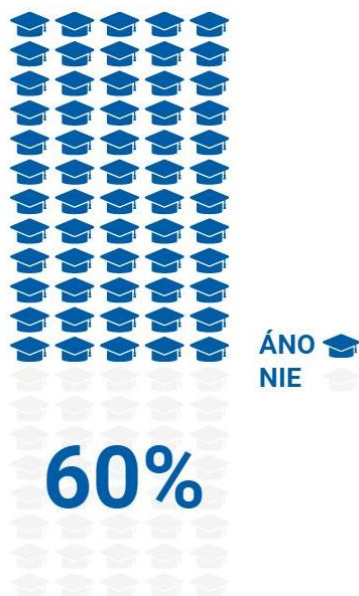
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

System duálneho vzdelávania

Otázka č. 46: **Je Vaša SOŠ zapojená do SDV?**

60 % respondentov zastupujúcich SOŠ uviedlo, že ich škola je zapojená do SDV.

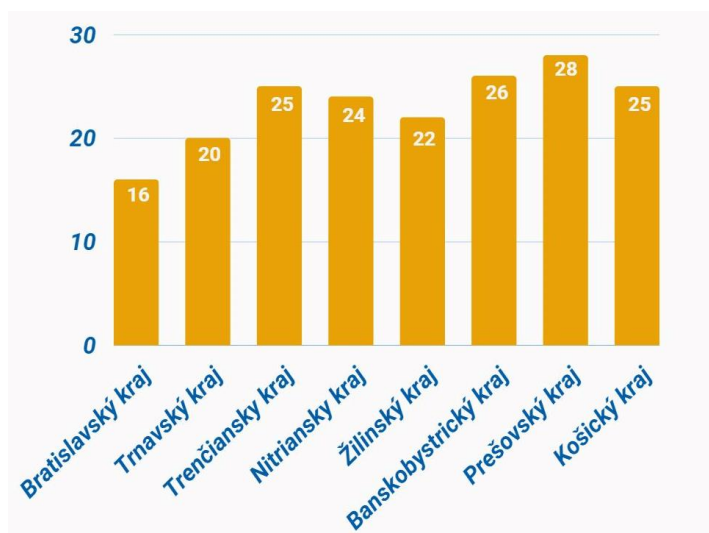
Obrázok 59 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je Vaša SOŠ zapojená do SDV?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Z regionálneho pohľadu, najviac SOŠ zapojených do SDV je v PSK (28) a v BBSK (26). Najnižší počet SOŠ je v BSK (16).

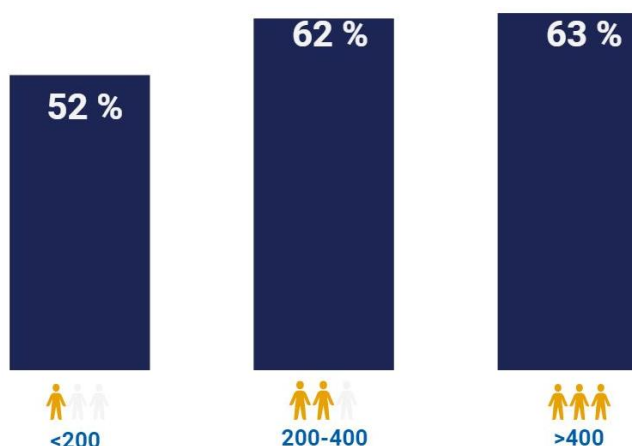
Obrázok 60 Regionálne vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je Vaša SOŠ zapojená do SDV?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

63% (t. j. 94) zo SOŠ ktoré boli zapojené do dotazníkového prieskumu, a ktoré majú počet žiakov vyšší ako 400, je zapojených do SDV. 62% (t. j. 51) škôl z dotazníkového prieskumu, ktoré majú počet žiakov od 200 do 400 je zapojených do SDV. Najnižší pomer zapojených škôl evidujeme pri školách, ktoré majú do 200 žiakov. 52% (t. j. 37) škôl z tejto kategórie je zapojených do SDV.

Obrázok 61 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je Vaša SOŠ zapojená do SDV? (podľa veľkosti školy)

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 47: Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo nie je Vaša SOŠ zapojená do SDV?

Respondenti, ktorí do SDV zapojení nie sú, ako hlavné dôvody uvádzajú najmä dôvody spojené s regiónom, v ktorom pôsobia. V rámci ekonomicky slabších regiónov je problém finančná záťaž spojená s cestovaním k zamestnávateľom, v regiónoch s početnou marginalizovanou rómskou komunitou (ďalej len „MRK“) sa zamestnávateľa do SDV nechcú zapájať, prípadne v regióne absentujú zamestnávateľa, ktorí by dokázali pokryť rozsah vedomostí, zručností požadovaný v profile absolventa.

Tabuľka 43 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo nie je Vaša SOŠ zapojená do SDV?

Najčastejšie odpovede
Škola v regióne nenašla vhodných partnerov – zamestnávateľov, ktorí by sa do SDV mali záujem zapojiť (v regióne nie sú firmy, ktoré majú taký široký záber vedomostí, zručností, ako je požadované v profile absolventa.)
Dôvodom je vzdialenosť a náklady na cestovanie pre žiakov.
Škola má veľa žiakov z MRK, zamestnávateľa sa spolupráci vyhýbajú.
Nie všetky odbory sú vhodné pre SDV.
Škola má vlastné strediská praktického vyučovania. Nedovoľuje nám to školský vzdelávací program.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 48: S koľkými zamestnávateľmi máte aktuálne podpísanú Zmluvu o duálnom vzdelávaní a ktorí to sú?

Na základne dotazníkového zisťovania majú aktuálne respondenti so zamestnávateľmi podpísaných spoločne až 1 451 zmlúv o duálnom vzdelávaní. Najväčší počet zamestnávateľov spolupracuje so školami v KSK (241 platných zmlúv). Školy v TSK majú aktuálne 239 platných zmlúv o duálnom vzdelávaní so zamestnávateľmi. Najnižší počet aktuálne platných zmlúv (119) o duálnom vzdelávaní so zamestnávateľmi majú SOŠ v BBSK.

Obrázok 62 Regionálne vyhodnotenie počtu zamestnávateľov zapojených do SDV

	Počet škôl 	Počet zamestnávateľov
Bratislavský kraj	16	129
Trnavský kraj	20	159
Trenčiansky kraj	25	239
Nitriansky kraj	24	194
Žilinský kraj	22	137
Banskobystrický kraj	26	119
Prešovský kraj	28	233
Košický kraj	25	241

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 49: Koľko žiakov Vašej SOŠ je v SDV?

Na základe výsledkov dotazníkového zisťovania je na Slovensku u respondentov do SDV aktuálne zapojených 8 123 žiakov. Najviac žiakov SOŠ je zapojených v KSK (1 391). Nad 1300 žiakov je zapojených aj v TSK. Najnižší počet žiakov zapojených v SDV majú dva západoslovenské kraje, BSK (447 žiakov) a TTSK (829 žiakov).

Obrázok 63 Regionálne vyhodnotenie počtu žiakov zapojených do SDV

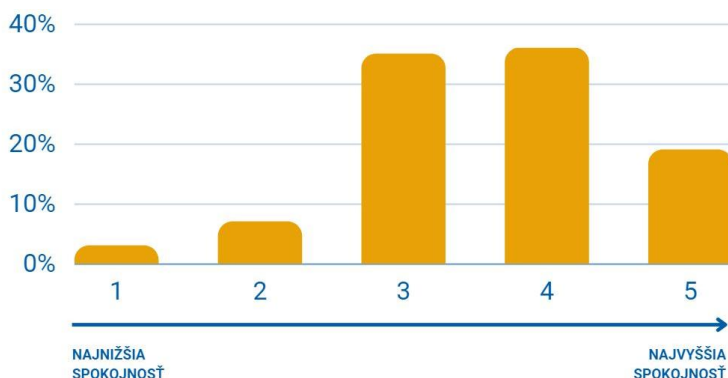
	Počet škôl 	Počet žiakov
Bratislavský kraj	16	447
Trnavský kraj	20	829
Trenčiansky kraj	25	1320
Nitriansky kraj	24	1127
Žilinský kraj	22	867
Banskobystrický kraj	26	857
Prešovský kraj	28	1285
Košický kraj	25	1391

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 50: Ste spokojný/á s nastavením SDV?

Respondenti dotazníkového zisťovania zapojení do SDV sú s jeho nastavením spokojní. Najväčší podiel respondentov (36 %) vyjadril druhý najvyšší stupeň spokojnosti. 19 % účastníkov prieskumu vyjadrilo najvyššiu možnú spokojnosť. Spokojnosť na najnižšej úrovni prezentovali len 3 % respondentov.

Obrázok 64 Spokojnosť respondentov s nastavením SDV

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Na základe telefonického kvalitatívneho zisťovania možno povedať, že SDV často absentuje v malých školách, ktoré ho nahrádzajú spolupracou so zamestnávateľmi na základe zmluvy o odbornej praxi alebo výcviku. Pre školy v ekonomicky slabších regiónoch a regiónoch s vysokým podielom MRK je aj takáto prax pre školy a žiakov finančne náročná (doprava k zamestnávateľovi).

Respondenti, ktorí vyjadrili nízku spokojnosť s nastavením SDV sa vyjadrili, že zamestnávateľov aj žiakov odrádza prílišná byrokracia a neustále zmeny v legislatíve. Respondenti majú podľa vlastných vyjadrení pocit, že zamestnávateľia SDV neprisújú vážnosť a žiakom nezádávajú relevantnú prácu.

Podľa vyjadrení respondentov je SDV vhodný skôr pre väčšie firmy s pravidelnou výrobou. Živnostníci alebo menší podnikatelia preferujú skôr dohodu o vykonávaní praxe. Kvôli zlým skúsenostiam so SDV žiaci často strácajú celkový záujem o vzdelávanie.

Za ďalšie nedostatky považujú, že firmy nemajú dostatočný počet inštruktorov na to, aby nahradili kvalitných pedagogických zamestnancov. Tiež je praxou, že firmy nepustia študentov pracovať na drahé technologické zariadenia.

Tabuľka 44 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Ste spokojný/á s nastavením SDV?

Najčastejšie odpovede
Legislatíva je nejasná, nepresná, pokyny chodia späť a nie vopred.
Žiaci strácajú záujem o vzdelávanie.
Byrokracia odrádza zamestnávateľov aj žiakov.
Zamestnávateľia nedávajú žiakom adekvátnu prácu. Žiaci sa pýtajú viac do školy, lebo sa v nej naučia viac. Žiaci majú pocit, že ich firmy zneužívajú na mikropráce.
Zamestnávateľia SDV neprisújú takú vážnosť ako škola. Zamestnávateľov zaťažuje podieľať sa na SDV.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 51: Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu, skvalitnenie, resp. optimalizáciu SDV?

V rámci odporúčaní na zmeny v SDV respondenti telefonického kvalitatívneho zisťovania uvádzali najmä potrebu zvýšenia flexibility (napr. umožniť žiakovi prestupovať z jednej firmy do druhej počas stredoškolského štúdia vrátane SDV v oprávnených prípadoch). Nutné je aj zníženie administratívnej záťaže pre všetky zapojené strany.

Tabuľka 45 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu, skvalitnenie, resp. optimalizáciu SDV.

Najčastejšie odpovede
Malý dosah školy na dodržiavanie záväzkov a organizáciu praktického vyučovania u zamestnávateľa.
Problém je, že žiak musí zostať v SDV počas celého vzdelávania – potrebná je väčšia flexibilita.
Využívanie žiakov v SDV ako lacnej pracovnej sily – aktuálne bez možnosti kontroly zo strany školy.

Najčastejšie odpovede

Administratívna záťaž pre školy, žiakov aj zamestnávateľov.

Viac prihliadať na špecifiká jednotlivých škôl.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Tabuľka 46 Odpovede respondentov na otázku „Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu, skvalitnenie, resp. optimalizáciu SDV“

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi

Dlhší časový úsek pre žiaka na premyslenie si vstupu do SDV, umožniť žiakovi prestupovať z jednej firmy do druhej počas stredoškolského štúdia vrátane SDV v oprávnených prípadoch (napr. dosahy korona krízy na firmy a pod.)

Zlepšiť atraktivitu pre zamestnávateľov aj žiakov – viac osvetu a zrozumiteľnejšie pravidlá.

Prepojiť SDV s platformou Edupage.

Širší záber obsahu praktického vyučovania počas štúdia, aby žiak, v prípade, že sa rozhodne meniť zamestnávateľa, bol použiteľný.

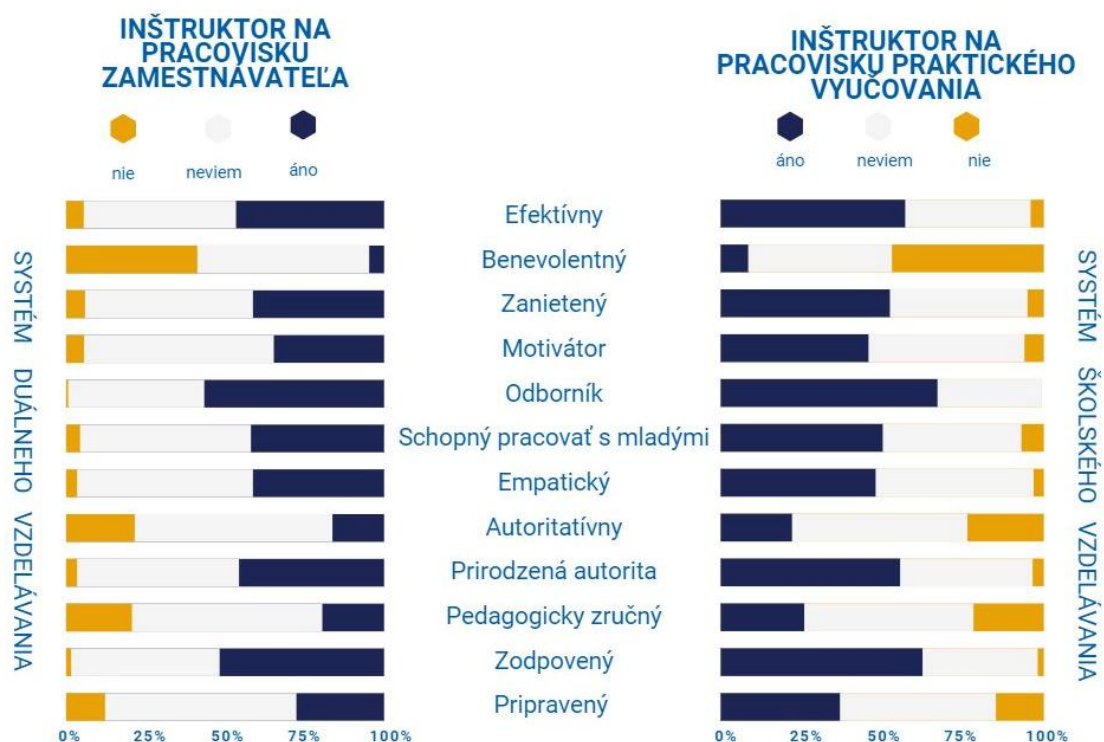
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Príprava inštruktorov

Názory respondentov na inštruktorov na pracovisku praktického vyučovania a na inštruktorov na pracovisku zamestnávateľa sa vo výslednom porovnaní výrazne nelíšia. Respondenti sa v dotazníkovom prieskume vyjadrili, že pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú žiakov na praktickom vyučovaní, predovšetkým vnímajú ako odborníkov. 67 % respondentov vníma inštruktorov ako odborníkov v systéme praktického vyučovania a u inštruktorov duálneho vzdelávania je to 57 %. Na druhom mieste spomedzi vlastností dominuje zodpovedný prístup, ktorý vníma 62 % respondentov u inštruktorov na pracovisku praktického vyučovania, a 52 % respondentov u inštruktorov zamestnávateľa. Odpovedajúci uviedli, že vo zvýšenej miere vnímajú aj efektivitu riešenia problémov u inštruktorov na pracovisku praktického vyučovania, 57 % respondentov uviedlo áno a u inštruktorov zamestnávateľa sa k názoru pripojilo 47 % respondentov. Respondenti výrazne nevnímajú benevolentný ani autoritatívny prístup zo strany inštruktorov¹³.

¹³ Vyhodnotenie je sumárnym spracovaním Otázky č. 52 „Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v SDV)?“ a Otázky č. 55 „Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania)?“.

Obrázok 65 Porovnanie vnímania pôsobenia inštruktorov na pracovisku praktického vyučovania a inštruktorov na pracovisku zamestnávateľa

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 52: Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa a na pracovisku praktického vyučovania (v SDV)?

V telefonickom kvalitatívnom zisťovaní boli zástupcovia SOŠ dopytovaní na zistené nedostatky inštruktorov. Respondenti najčastejšie uvádzali, že inštruktori nemajú dostatok času venovať sa žiakom z dôvodu ďalších povinností, nemajú dostatočný pedagogický prístup, čo vedie ku konfliktom a je veľmi značný nejednotný prístup inštruktorov. Respondenti sa tiež vyjadrili, že inštruktori nemajú dostatočné znalosti potrebnej školskej legislatívy a metodických usmernení a chýba im uvedomenie si, že žiakov treba neustále kontrolovať a usmerňovať, nebrať ich ako rovnocenných partnerov. Odporučili by inštruktorov na pracovisku minimálne raz za rok preškoliť vo výuke. Dochádza totiž ku konfliktom so žiakmi na pracovisku.

Tabuľka 47 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa a na pracovisku praktického vyučovania (v SDV)?

Najčastejšie odpovede
Znalosť potrebnej školskej legislatívy a metodických usmernení.
Uvedomenie si, že žiakov treba stále kontrolovať a usmerňovať, nebrať ich ako rovnocenných partnerov.
Na otázky sa nedá odpovedať jednotne, lebo každý inštruktor je iný.
Uvedené charakteristiky sa týkajú určitej časti inštruktorov. Medzi inštruktormi sú veľké rozdiely v prístupe k žiakom, administratívnym povinnostiam, komunikácii so školou a rodičmi.
Chýbajúce pedagogické zručnosti inštruktorov.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 53: Ak vám v zozname vyššie niečo chýba, uveďte prosím

Respondenti neuviedli žiadne doplňujúce návrhy v oblasti vnímania pôsobenia inštruktor v SDV a v systéme školského vzdelávania.¹⁴

Otázka č. 54: Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme duálneho vzdelávania, ktorú realizujú SaPO?

V rámci kvalitatívneho dopytovania na prípravu inštruktorov v SDV, ktorú realizujú SaPO, sa respondenti vyjadrili, že inštruktori získajú vhodné teoretické vedomosti počas prípravy a postupne ich aplikujú do praxe. Chýbajú im pedagogické zručnosti na prácu so žiakmi, ale pri konzultácii so školou sa nejasnosti odstránia. Potreba ich pravidelného preškolenia bola opakovane zdôrazňovaná (napr. z hľadiska školskej legislatívy, pedagogických zručností, práce s integrovanými žiakmi a pod.).

Tabuľka 48 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v SDV, ktorú realizujú SaPO?

Najčastejšie odpovede	
	Veľmi dobré (pravidelné stretávanie sa s inštruktormi pri riešení aktuálnych problémov v oblasti duálneho vzdelávania). Odborníci pripravujú žiakov podľa reálnych potrieb, vedú ich ku komunikácii, k spolupráci a v neposlednom rade žiakov motivujú k práci.
	Inštruktori získajú vhodné teoretické vedomosti počas ich prípravy a postupne ich aplikujú do praxe. Nakoľko sú to odborníci z praxe, chýbajú im pedagogické zručnosti pre prácu so žiakmi, ale pri konzultácii so školou sa nejasnosti odstránia.
	Potreba pravidelných preškolení inštruktorov.
	Nedostatok inštruktorov (časová zaneprázdnenosť).
	Nedostatočná spätná väzba v pedagogických kompetenciách a vzdelávacom procese, často sa supľujú zamestnanci – nie inštruktori, s inštruktormi SDV na pracovisku, činnosť inštruktorov usmerňuje koordinátor školy SDV.
	Zástupcovia SOŠ sa nevedia vyjadriť k príprave inštruktorov, keďže nie sú zapojení do SDV, ale oceňujú odbornosť inštruktorov pri odovzdávaní skúseností.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 57: Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania?

Aj pri skúmaní vnímania pôsobenia inštruktorov, ktorí vedú žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania), sa v rámci kvalitatívnych rozhovorov opakovala nutnosť ich pravidelného preškolenia (napr. z hľadiska školskej legislatívy, pedagogických zručností, práce s integrovanými žiakmi a pod.).

S prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania mala väčšina respondentov kladné skúsenosti (v rámci samotného procesu prípravy). Ako problém však vnímajú nedostatok inštruktorov, nakoľko zamestnávateľia neradi poverujú svojich zamestnancov funkciou inštruktora, a to z dôvodov navýšenia finančnej odmeny alebo zníženia pracovného úväzku, čo by sa následne odzrkadlilo v nedostatku pracovnej sily vo výrobnom procese v spoločnosti.

Tabuľka 49 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania?

Najčastejšie odpovede	
	Sú bez akýchkoľvek skúseností, keďže nemajú inštruktorov – nevedia sa vyjadrovať.
	Veľmi dobré skúsenosti – nemajú výhrady (veľmi dobre pripravení a vysoko kvalifikovaní inštruktori).

¹⁴ Vyhodnotenie je sumárnym spracovaním Otázky č. 53 a Otázky č. 56. „Ak vám v zozname vyššie niečo chýba, uveďte prosím.“

Najčastejšie odpovede

- Zamestnávateľia neradi poverujú svojich zamestnancov funkciou inštruktora, lebo buď by museli viac zaplatiť na výplatu alebo mu znížiť pracovný úväzok a chýbal by im vo výrobnom procese ich firmy.
- Prípravu inštruktorov si realizuje SOŠ sama podľa ich potrieb.
- Veľmi pozitívne hodnotím, že škola má povolenie SPPK vzdelávať inštruktorov, umožňuje to lepšiu spoluprácu so zamestnávateľom.
- Ťažšie je inštruktorov vo firme nájsť. Mali by byť aj finančne zainteresovaní.
- Ústretovosť zo strany inštruktorov – spolupráca pri vzdelávaní a tvorbe ŠKVP.
- Slabá motivácia.
- Skúsenosti vo vzťahu inštruktor – žiak – učiteľ, odborníci, pripravujú žiakov podľa reálnych potrieb, vedú ich ku komunikácii so zákazníkom, k spolupráci.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Financovanie

Otázka č. 58: **Je podľa Vás systém financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka) nastavený optimálne?**

64 % (t. j. 200) respondentov dotazníkového zisťovania odpovedalo, že systém financovania SOŠ nie je nastavený optimálne. Normatívne financovanie na žiaka vyhovuje len 16 % (t. j. 51) opýtaných a 20 % (t. j. 64 respondentov) z nich sa nevedelo k problematike financovania vyjadriť.

Obrázok 66 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je podľa Vás systém financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka) nastavený optimálne?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Respondenti sa v rámci telefonického kvalitatívneho zisťovania k problematike normatívneho financovania na žiaka vyjadrili, že jeho výška sa dlhodobo nezmenila a nie je v ňom zahrnutá inflácia, stúpanie cien energií a pod. Systém normatívu núti školy prijať taký počet žiakov, ktorý pokryje náklady, aj keď títo žiaci nemajú predpoklad na štúdium na danej škole alebo v praxi nenájdu uplatnenie.

Tabuľka 50 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Je podľa Vás systém financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka) nastavený optimálne?

Najčastejšie odpovede

- Normatívy na žiaka sú problematickým prvkom celého systému financovania, deformujú systém vzdelávania. Systém normatívu núti školy prijať potrebný počet žiakov, aj keď títo žiaci nemajú predpoklad na štúdium na danej škole (napríklad na gymnáziu).
- Systém normatívu na žiaka je nastavený zle a nestačí na prevádzkové náklady SOŠ.
- Výška normatívu sa dlhé roky nemenila/nezvyšovala. Normatív stačí na „svietenie a kúrenie“, na ostatné veci musia zháňať peniaze.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 59: **Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu systému financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka).**

Ak by malo dôjsť k zmene systému financovania SOŠ, respondenti navrhujú napr. uprednostňovať kvalitatívne a nie kvantitatívne ukazovatele financovania (viac premenných vstupujúcich do koeficientu), brať do úvahy finančnú náročnosť materiálneho zabezpečenia a prihliadať na potreby trhu práce v regióne.

Tabuľka 51 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu systému financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka).

Najčastejšie odpovede
Uprednostňovať kvalitatívne a nie kvantitatívne ukazovatele financovania (viac premenných vstupujúcich do koeficientu).
Vyšší normatív na žiaka pre SOŠ, nakoľko majú reálne vyššie náklady na jedného ukončeného absolventa.
Brať do úvahy finančnú náročnosť materiálneho zabezpečenia OVP na SOŠ, ktorá je neporovnateľne vyššia, než vzdelávanie napr. na gymnáziách.
Prihliadať na potreby trhu práce v regióne, kde sa škola nachádza a tomu prispôbiť aj normatív.
Ako príklad uvádzané financovanie odborných škôl v Českej republike.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Problematika rôznej finančnej náročnosti výučby v rámci vyjadrení respondentov výrazne rezonovala – nutné by preto bolo prispôsobenie normatívu náročnosti výučby v jednotlivých sektoroch národného hospodárstva (školy používajúce pece a suroviny (cukrári, pekári) alebo špeciálne stroje (elektrotechnika, strojárstvo) alebo poľnohospodárstvo (vodičský výcvik na traktor, vlastný chov koní a pod.)).

Tabuľka 52 Odpovede respondentov na otázku „Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu systému financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka).“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Respondenti často preferovali financovanie na triedu, nie na žiaka. Argument je taký, že náklady na energie sú pre triedu rovnaké, či je tam 10 alebo 30 žiakov. Minimálny / maximálny počet žiakov v triede, v tomto intervale by každá trieda dostala rovnaký balík peňazí.
Pre finančne náročnejšie odborné výcviky je nevyhnutné mať vyšší normatív, lebo majú vyššie náklady na praktickú výučbu. Napr. školy používajúce pece a suroviny (cukrári, pekári) alebo špeciálne stroje (elektrotechnika, strojárstvo) alebo poľnohospodárstvo (vodičský výcvik na traktor, vlastný chov koní a pod.). Zákon zavádzajúci normatív na žiaka bol v dobe vzniku dobrý a spravodlivý, no v súčasnosti je už financovanie na žiaka prežitie. Zohľadňovať pri financovaní by bolo treba preferenčné odbory, hrať vyššou dotáciou na jedného žiaka + rozdeliť školy na úspešné/menej úspešné/zánikové – každá by mala iný stupeň financovania.
Financie nastaviť podľa konkrétnej finančnej náročnosti výučby v jednotlivých sektoroch hospodárstva – materiálové vybavenie učební, nákup a obmena technológií. Investičný dlh na budovách a vybavení učební. Je potrebná kalkulácia nákladových položiek pre jednotlivé špecifické odbory – mesačná, ročná, za celé vzdelávanie žiaka.
Ak škola dostane malý plán výkonov na daný odbor, tak má problém zabezpečiť odborných učiteľov – majstrov a ešte aj materiálo-technické vybavenie. Systém je nastavený tak, že ak škola nemá plnú triedu, tak je problém zafinancovať vzdelávanie v rámci týchto odborov. Niektoré SOŠ vyučujú malé skupiny žiakov v nedostatkových odboroch a tým pádom je výučba finančne náročná. Preto sa odporúča financovanie na triedy, skupiny. Základná čiastka by mala byť na skupinu/triedu a príplatok podľa počtu žiakov v skupine, pedagóga, priestor učebne, strojový park a podobne.
Zvážiť možnosť centrálného nákupu softvérových licencií pre školy.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Otázka č. 60: **Súhlasili by ste s úpravou, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce?**

47 % (t. j. 148) respondentov sa nevedelo vyjadriť k návrhu úpravy financovania SOŠ na základe uplatnenia absolventov na trhu práce, 30 % (t. j. 95) z opýtaných s takýmto spôsobom financovania SOŠ nesúhlasí a 23 % (t. j. 71) by takúto úpravu prijalo.

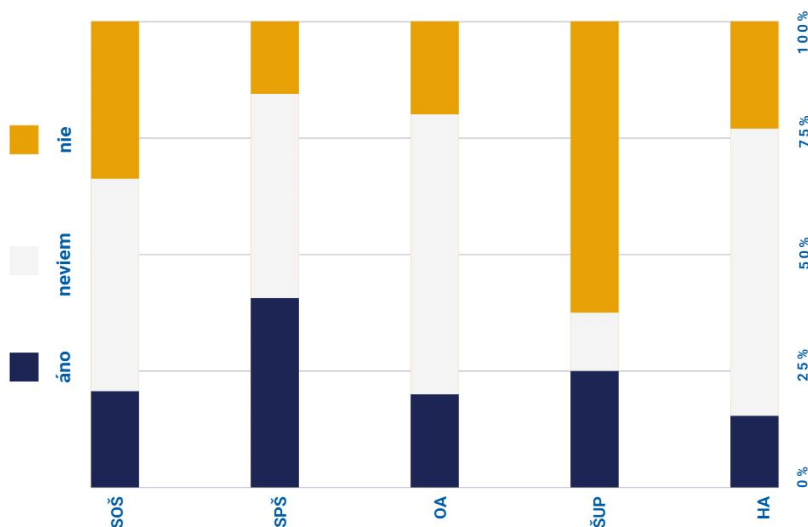
Obrázok 67 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s úpravou, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Najväčší nesúhlas s návrhom úpravy financovania SOŠ podľa uplatnenia absolventov na trhu práce prejavili ŠUP, 62,5 % z opýtaných s takýmto návrhom financovania nesúhlasí. K realizácii toho návrhu sa priklonilo len 15 % z opýtaných HA, čo je najnižšia miera súhlasu v porovnaní s ostatnými typmi škôl. Naopak, najvyššiu mieru súhlasu s návrhom prezentovali SPŠ, 41 % z opýtaných SPŠ by s návrhom úpravy financovania SOŠ súhlasilo a len 16 % zo SPŠ s návrhom nesúhlasí.

Obrázok 68 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s úpravou, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce? (podľa typu školy)

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 61: **Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k financovaniu SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce.**

Uplatnenie absolventov respondenti telefonického kvalitatívneho zisťovania často nevnímajú ako niečo, čo dokážu ovplyvniť, nakoľko sa do neho premieta regionálny faktor (v rôznych regiónoch SR sú rôzne možnosti uplatnenia) aj faktor veľkosti SOŠ („Pri malých počtoch absolventov aj jeden neumiestnený žiak urobí veľké percento.“), vôľa absolventa, zmena záujmov a pod..

Tabuľka 53 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k financovaniu SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce.

Najčastejšie odpovede
Len veľmi malá časť škôl vníma uplatnenie absolventa na trhu práce ako zrkadlo svojej práce, dôkaz kvality školy a vhodný spôsob ako vyčistiť trh od SOŠ, ktoré nepripravujú absolventov na trh práce.
Väčšina škôl odmieta tento ukazovateľ, majú pochybnosť o relevancii dát a daný ukazovateľ považujú za neobjektívny.
Uplatnenie žiaka na trhu práce je ukazovateľ, ktorý škola v mnohých prípadoch nevie ovplyvniť, keďže do značnej miery závisí od individuálnych rozhodnutí absolventa (štúdium v zahraničí, dobrovoľná nezamestnanosť, materská dovolenka).
V rôznych regiónoch SR sú rôzne možnosti uplatnenia.
Žiaci z rôzneho socioekonomického prostredia majú rôznu uplatniteľnosť na trhu práce. Školy vzdelávajúce žiakov z nižšej sociálnej skupiny a z marginalizovaných rómskych komunít považujú ukazovateľ uplatniteľnosti absolventa za diskriminačný.
Pri malých počtoch absolventov aj jeden neumiestnený žiak urobí veľké percento.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Uplatnenie absolventov na trhu práce neovplyvňuje iba príprava žiaka na SOŠ, ale aj jeho záujem o profesiu a záujem uplatniť sa v danej profesii. Uplatnenie je ukazovateľ, ktorý nie vždy vie škola ovplyvniť. Niektorí žiaci sa neuplatnia na trhu práce nie preto, že by ich to škola nenaučila (zle ich pripravila), ale preto, že sa zo subjektívnych dôvodov nechcú zamestnať. Napr. sa zamestnávajú „na čierno“, využívajú inštitút evidovaného uchádzača o zamestnanie alebo sú zo slabšieho sociálneho prostredia s preferenciou využívania sociálnej siete. Týmto spôsobom by boli znevýhodňované školy, ktoré majú inkluzívne vzdelávanie a žiakov z MRK alebo nižšej socioeconomickej skupiny.

Tabuľka 54 Odpovede respondentov na otázku „Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k financovaniu SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

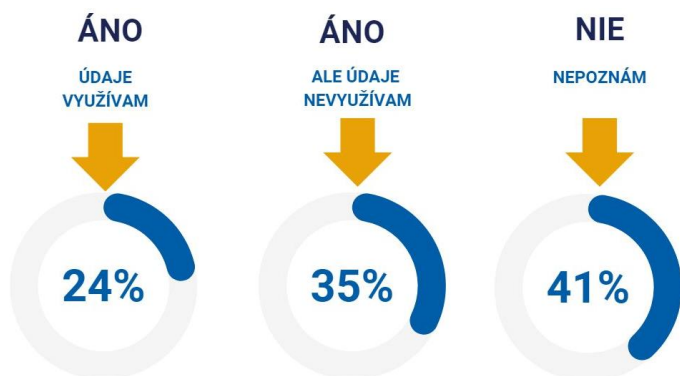
Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi
Rôzne sektory, aj sektory reálne potrebujúce absolventov, majú rôznu atraktivitu v závislosti od druhu práce, finančného ohodnotenia. Niektorí žiaci aj napriek žiadanej profesii nepracujú v danej profesii z dôvodu nedostatočného finančného ohodnotenia.
Zohľadňovaním uplatnenia absolventa by boli školy trestané za to, ak sa absolventi rozhodnú ísť do iného sektoru alebo do zahraničia.
Otázkou zostáva, či by sa bralo do úvahy uplatnenie žiaka na trhu práce alebo uplatnenia žiaka priamo v odbore, ktorý študoval.
Objektívne zistenie uplatniteľnosti absolventa je otáznave, neexistuje zaužívaný systém na trasovanie absolventa (pokračovanie v štúdiu, štúdium v zahraničí, práca mimo odboru vzdelania, práca v odbore vzdelania, práca na živnosť).
Pri zohľadnení uplatniteľnosti absolventov by zasa najviac ťažili školy vzdelávajúce informatikov a strojárrov.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 62: Poznáte portál <https://www.uplatnenie.sk/>?

41 % (t. j. 129) respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu nepozná portál <https://www.uplatnenie.sk/>. Napriek tomu, že 35 % (t. j. 109) respondentov portál pozná, zverejnené údaje z portálu nevyužíva. 24 % (t. j. 76) respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu pozná portál a aj jeho údaje aktívne využíva.

Obrázok 69 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Poznáte portál <https://www.uplatnenie.sk/>?

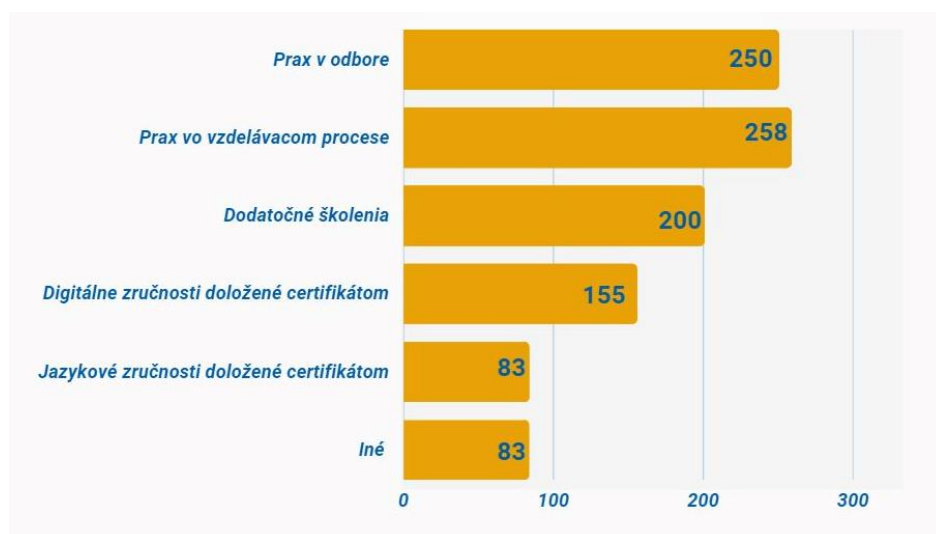
Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Respondenti, ktorí portál poznajú, ale údaje z neho nevyužívajú, ako najčastejší dôvod uvádzali neaktuálnosť údajov. Chýbajú údaje o žiakoch pokračujúcich v štúdiu na vysokej škole alebo pracujúcich v zahraničí. Zástupcovia SOŠ často využívajú vlastné metódy sledovania svojich absolventov. Privítali by aktualizáciu údajov.

Otázka č. 63: **Odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ je podhodnotené. Ak by ste mali určiť merateľné kritériá, ktoré by mohli zlepšiť ich odmeňovanie, ktoré by to boli?**

Prax vo vzdelávacom procese by mala byť podľa 258 respondentov zaradená do merateľných kritérií, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ. Druhým dôležitým kritériom, ktoré by mohlo zlepšiť toto odmeňovanie, je na základe 250 odpovedajúcich respondentov Prax v odbore. 200 respondentov považuje Dodatočné školenia za ďalšie rozhodujúce kritérium. Nižší počet respondentov (155) považuje za dôležité kritérium Digitálne zručnosti doložené certifikátom a najmenej respondentov (len 83) navrhuje ako kritérium zaradiť Jazykové zručnosti doložené certifikátom. Rovnaký počet respondentov (83) navrhuje zaradiť aj iné kritériá do systému odmeňovania.

Obrázok 70 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ak by ste mali určiť merateľné kritériá, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ, ktoré by to boli?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

V rámci návrhov na merateľné kritériá, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ respondenti uvádzali najmä celkový prínos pedagóga pre školu, spätnú väzbu od žiakov a rodičov

či ochotu vzdelávať sa a osobný rast. Dôležitý je však individuálny pohľad, nakoľko respondenti vnímajú, že prax v odbore, pedagogická prax ani školenia a certifikáty nehovoria nič o reálnej kvalite pedagóga. („Učitelia neraz naháňali kredity aj na úkor suplovania a vymieškania hodín v škole. Certifikát nie je dôležitý, dôležitá je kvalita pedagóga, riaditeľ ho pozná najlepšie.“). Vedenie školy by malo mať k dispozícii zdroje, cez ktoré by vedelo variabilne ohodnotiť aj nemerateľné ukazovatele pedagóga ako napr. prirodzenú autoritu, schopnosť zaujať a motivovať žiakov.

Tabuľka 55 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: **Odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ je podhodnotené. Ak by ste mali určiť merateľné kritériá, ktoré by mohli zlepšiť ich odmeňovanie, ktoré by to boli?**

Najčastejšie odpovede
Celkový prínos pedagóga pre školu.
Prax v odbore, prax vo vzdelávaní.
Digitálne zručnosti.
Dodatočné školenia.
Výsledky práce so žiakmi (umiestnenie na predmetových súťažiach, mimoškolská činnosť..).
Ochota vzdelávať sa, osobný rast.
Spätná väzba od žiakov a rodičov (dotazník spokojnosti).
Inovatívny prístup k vzdelávaniu.
Angažovanosť v chode školy.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 64: **Súhlasili by ste s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolaní a sektore hospodárstva?**

Väčšina respondentov (41 %, t. j. 128) sa nevedela vyjadriť či súhlasí s nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolaní a sektore hospodárstva. 33 % (t. j. 103) respondentov s návrhom nesúhlasí a len 26 % (t. j. 81 respondentov) by s takýmto návrhom súhlasilo.

Obrázok 71 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Súhlasili by ste s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolaní a sektore hospodárstva?**

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Výška odmeňovania pedagógov naviazaná na výšku platov zamestnancov v príslušnom sektore na základe realizovaného kvalitatívneho dopytovania nemá podporu najmä u riaditeľov, ktorých školy sú zamerané na prípravu absolventov pre sektory s nižšími mzdami (pôdohospodárstvo, stavebníctvo, gastronómia, služby realizované zväčša na živnosť a pod.). Naopak riaditelia technických škôl (elektro, strojárstvo) väčšinou tento návrh podporujú.

Tabuľka 56 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Súhlasili by ste s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolani a sektore hospodárstva?

Najčastejšie odpovede	
	Takéto odmeňovanie by bolo nespravodlivé a diskriminačné odmeňovanie. Je nevyhnutné riešiť aktuálne odmeňovanie majstrov OV a učiteľov odborných predmetov, avšak nie takýmto spôsobom.
	Demotivácia nižšie platených učiteľov a následná neochota byť učiteľom v menej hodnotenom odvetví.
	Vzájomné porovnávanie učiteľov.
	Pomohlo by to prilákať odborníkov z praxe, napríklad adekvátne zaplatiť majstra odbornej výchovy pracujúceho v dobre platenom odvetví.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 65: **Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k nastaveniu odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolani a sektore hospodárstva.**

Zástupcovia SOŠ sa vyjadrili, že napriek tomu, že je nevyhnutné riešiť aktuálne odmeňovanie majstrov a učiteľov odborných predmetov, prepojenie na príslušné povolanie nie je najvhodnejšie. Učiteľ totiž nemôže ovplyvniť odmeňovanie v odbore svojou kvalitnou prácou. Na druhej strane by však bolo jednoduchšie pritiahnuť do škôl odborníkov.

Tabuľka 57 Odpovede respondentov na otázku „Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k nastaveniu odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolani a sektore hospodárstva.“ s potenciálom pre implementáciu v praxi

Odpovede s potenciálom pre implementáciu v praxi	
	Učiteľ nemôže ovplyvniť odmeňovanie v odbore svojou kvalitnou prácou. Každý predmet si vyžaduje od učiteľa rovnakú prípravu na vyučovanie a nemôže sa odvíjať od odmien zamestnancov v príslušnom sektore. Každý učiteľ musí odvieť čo najlepšiu hodinu, nezáleží či učí odborný predmet alebo všeobecno-vzdelávací.
	V mnohých odvetviach hospodárstva (napríklad gastro, stavebníctvo) sú platy zamestnancov oficiálne na úrovni minimálnej mzdy.
	Odmeňovanie pedagogických zamestnancov čiastočne naviazané na platy v danom hospodárstve by mohlo pomôcť obsadiť niektoré pozície, ale robilo by to na škole zlú krv. Pedagógovia s nižšími príplatkami by sa cítili diskriminovaní.
	Bolo by jednoduchšie pritiahnuť do škôl odborníkov. Príde dnes šikovný programátor učiť na strednú školu za daný plat v školstve? Ak by to boli platy porovnateľné s platom v danom sektore, bolo by to jednoduchšie.

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 66: **Je na Vašej škole zriadená pozícia školský digitálny koordinátor?**

25 % respondentov zapojených do dotazníkového zisťovania má na škole zriadenú pozíciu školského digitálneho koordinátora.

Obrázok 72 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je na Vašej škole zriadená pozícia školský digitálny koordinátor?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

28 % respondentov zapojených do dotazníkového zisťovania, ktorí spolupracujú s RÚZ, má na škole zriadenú pozíciu školského digitálneho koordinátora.

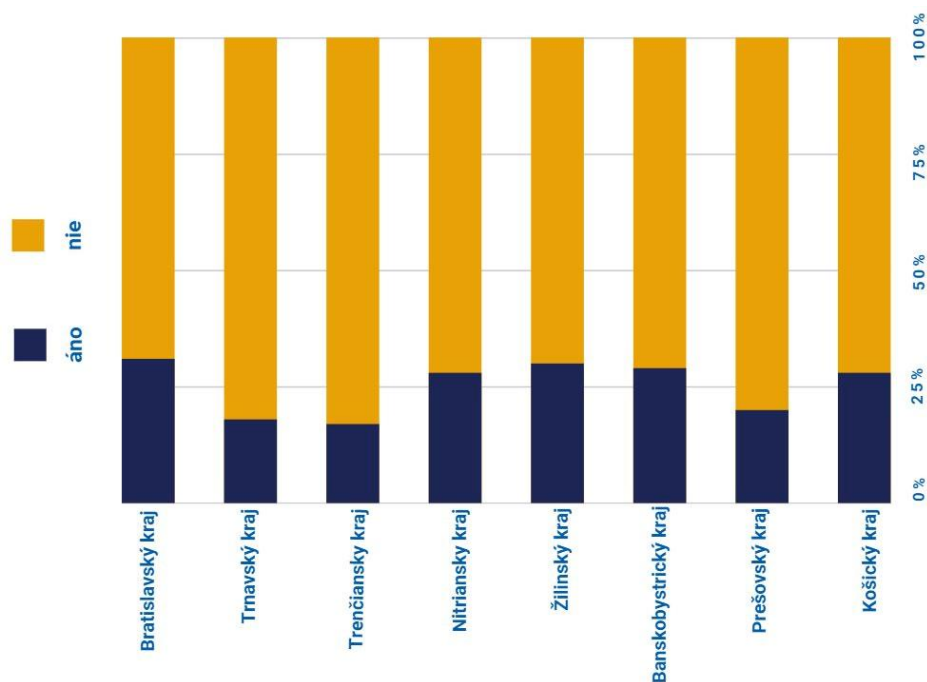
Obrázok 73 Vyhodnotenie odpovedí respondentov spolupracujúcich s RÚZ na otázku: Je na Vašej škole zriadená pozícia školský digitálny koordinátor?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Analýzou výsledkov dotazníkového zisťovania bolo zistené, že BSK má z regionálneho hľadiska najviac SOŠ, ktoré majú zriadenú pozíciu školského digitálneho koordinátora (31 %). O 1 percentuálny bod menej, 30 % respondentov v ŽSK má tiež zriadenú školského digitálneho koordinátora. Najnižšie zastúpenie vyššie uvedenej profesie majú TTSK (18 %) a TSK (17 %).

Obrázok 74 Regionálne vyhodnotenie respondentov na otázku: Je na Vašej škole zriadená pozícia školský digitálny koordinátor?

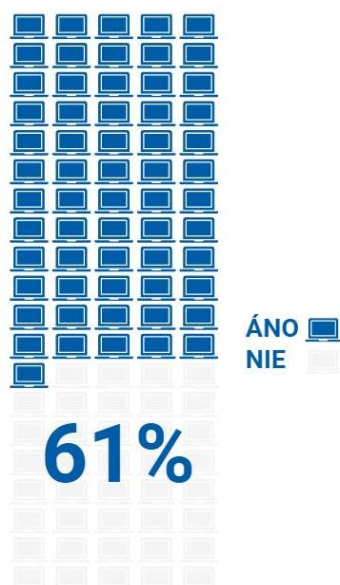

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 67: **Má Vaša škola už vypracovaný Program digitálnej transformácie školy?**

61 % SOŠ zapojených do dotazníkového prieskumu už má vypracovaný Program digitálnej transformácie školy.

Obrázok 75 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Má Vaša škola už vypracovaný Program digitálnej transformácie školy?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Otázka č. 68: **Plánuje Vaša škola v najbližšom roku zriadiť pozíciu školský digitálny koordinátor?**

105 zástupcov SOŠ (44 %) zapojených do dotazníkového zisťovania sa vyjadrilo, že v najbližšom roku plánuje zriadiť pozíciu školský digitálny koordinátor.

Obrázok 76 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Plánuje Vaša škola v najbližšom roku zriadiť pozíciu školský digitálny koordinátor?

Zdroj: Vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Vybrané poznatky z telefonického kvalitatívneho zisťovania

Na základe zrealizovaného telefonického kvalitatívneho zisťovania možno zosumarizovať niekoľko všeobecných postrehov:

- Najprístupnejšie SOŠ boli tie, ktoré vyplnili dotazníkové zisťovanie. Respondenti z SOŠ, ktoré ho nevyplnili, boli často časovo vyťažení alebo neboli ochotní vôbec diskutovať.
- Respondenti boli veľmi ochotní, príjemní a mali záujem sa o témach zahrnutých do zisťovania rozprávať. Veľmi pozitívne hodnotili fakt, že sa niekto zaujíma o ich konkrétny názor a povedali, že na veľa z otázok sa ich niekto pýtal vôbec po prvý raz. Posielanie dotazníkov prostredníctvom e-mailu ich však z dôvodu časovej vyťaženosti zaťažuje.
- Zástupcovia SOŠ by privítali zo strany SaPO väčšiu aktivitu. Väčšina z nich zástupcov SaPO nevideli viac ako 3 roky, po pandémie sa kontakt vytratil. Radi by sa stretli napr. na konferencii za účasti SaPO, zástupcov VÚC, zástupcov ŠIOVu a samotných riaditeľov SOŠ.
- Podnetnou metódou na zber ďalších údajov by boli fokusové skupiny.
- Negatívne reakcie boli oveľa častejšie zaznamenané na samosprávne kraje, ŠIOV a MŠVVaŠ SR (striedanie ministrov), ako na SaPO.
- Pre ďalšie zisťovanie je dôležitý výber telefonistov. Veľmi kladne bol hodnotený osobný prístup telefonistov a ich schopnosť reagovať na problémy respondentov. Niektorí respondenti boli vyhranení voči „ľuďom za počítačom v Bratislave“ a prezentovali názor, že o zvyšku SR nič netušia – individuálny a ľudský prístup telefonistov (napr. ak telefonista spomenul, že pochádza z rovnakého regiónu ako oslovená SOŠ) vnímali mimoriadne pozitívne, rovnako ako fakt, že telefonista vedel prezentovať samostatné myšlienky a poznal problematiku (napr. o tom, ako fungujú prognózy). V takýchto situáciách boli ochotnejší odpovedať na pokladané otázky.
- HA mali spravidla veľmi negatívny postoj z dôvodu, že im je zamedzené otvoriť 4-ročný odbor kuchár čašníik (ich hlavný odbor), čo im decimuje uchádzačov.
- Respondenti sú veľmi otvorení inováciám, snažia sa o ich implementáciu aj po vlastnej osi, ale štátne programy na inovovanie školstva sa im zdajú veľmi skostnatené, nepružné a zdĺhavé. Zároveň chýbajú financie na základné veci ako strava a kúrenie. Aj vo financovaní majú niektoré veľmi inovatívne nápady, majú ale pocit, že ich nikto nepočúva.
- Marginalizované komunity: riaditelia z najchudobnejších regiónov sa veľmi pozitívne vyjadrovali o svojich žiakoch. Vnímajú ich ako súčasť rodiny a vedia, že im dávajú počas dňa teplo, bezpečie, prístup k čistej vode, obed a elektrické osvetlenie, čo doma mnohí nemajú. Na školách s väčšinou rómskych žiakov alebo veľmi sociálne slabých žiakov má vyučovací proces úplne inú funkciu ako pripravovať na maturitu. Problémy s dochádzkou a predčasným ukončovaním štúdia súvisia často s tým, že žiak musí pomáhať

doma/obstarávať peniaze a jedlo a nemá čas chodiť do školy, lebo jeho rodina si nemôže dovoliť poslať ho na celý deň do školy (peniaze na autobus, čisté oblečenie, hygienické pomôcky a pod.). Riaditelia škôl v MRK majú tiež veľmi veľa skvelých postrehov a nápadov, ako systémovo zlepšiť integráciu Rómov. Od SaPO očakávajú pomoc so zapojením sa do SDV a iných foriem praktickej prípravy alebo nadviazania spolupráce so zamestnávateľmi (na základe farby pleti ich žiakov zamestnávateľa paušálne nechcú).

- Vnímanie odborného školstva: žiaci a rodičia považujú SOŠ za podradné, obzvlášť trojročné odbory. Na SOŠ sa často hlásia len tí celkom najslabší žiaci zo ZŠ, ktorí by sa inam nedostali (zároveň vnímajú nepomer úrovne absolventov – žiakov ZŠ a veľké rozdiely medzi školami). Gymnázia respondenti vnímajú často ako omnoho menej kvalitné ako v minulosti. Ich počet je tiež príliš vysoký a odoberajú SOŠ uchádzačov o štúdium. Je potrebné zlepšenie povedomia o odborných školách.
- Bol zaznamenaný veľký rozdiel v tom, či je respondentom súkromná alebo štátna SOŠ. Štátne školy negatívne reagovali na súkromné školy najmä z pohľadu financovania. Cítili vysokú mieru diskriminácie v získavaní peňazí.
- V mnohých oblastiach (ŠVP, sieť odborov, plánovanie výkonov a pod.) majú školy pocit, že ich nikto nepočúva, len dostanú ‚zhora‘ nariadenie. Chceli by využiť vážnosť a vplyv SaPO aj na to, aby im pomohli presadzovať spoločné zábery smerom k MŠVVaŠ SR.

Prekážky zaznamenané počas telefonického kvalitatívneho zisťovania

Na základe zrealizovaného telefonického kvalitatívneho zisťovania možno zosumarizovať aj zaznamenané prekážky a problémy, ktoré telefonisti boli schopní operatívne vyriešiť:

- **Problém:** Respondent nevedel dotazník dohľadať, avizoval, že mu nebol doručený, pýtal sa na presný dátum odoslania a e-mail, na ktorý bol dotazník odoslaný.
 - **Riešenie:** Telefonista bol pripravený údaje respondentovi poskytnúť a dohodnúť sa na ďalšom postupe.
- **Problém:** Respondent dotazníkové zisťovanie odmietol vyplňať, keď to nie je povinné a musí denne vyplniť 5 rôznych prieskumov a dotazníkov.
 - **Riešenie:** Telefonista respondentovi vysvetlil, prečo je prieskum dôležitý a aké prínosy jeho výsledky môžu priniesť.
- **Problém:** Databáza niektorých telefonických kontaktov nebola aktuálna. Niektorí riaditelia zo zásady nedvíhali mobilné telefóny, ak im telefonovalo cudzie číslo.
 - **Riešenie:** Telefonista vyhľadal ďalšie kontakty online, telefonicky sa spojil so všeobecným číslom školy a nechal sa prepojiť.
- **Problém:** Negatívna skúsenosť v rámci spolupráce s RÚZ, respondent odmietol podať akékoľvek informácie.
 - **Riešenie:** Telefonista sa poďakoval a ukončil hovor.
- **Problém:** Riaditelia SOŠ z východného Slovenska mali v čase realizácie zisťovania poradu riaditeľov, takže nebolo možné sa s nimi telefonicky kontaktovať.
 - **Riešenie:** Prioritne boli oslovené SOŠ z iných regiónov.
- **Problém:** Respondent požiadal o opätovné preposlanie elektronického dotazníka s prísľubom jeho vyplnenia.
 - **Riešenie:** Telefonista opätovne zaslal výzvu na elektronické vyplnenie dotazníka, priebežne sledoval nové exporty dát a v prípade potreby výzvu opakoval.
- **Problém:** Respondent tvrdil, že dotazník vyplnil, jeho odpoveď nebola evidovaná.
 - **Riešenie:** Dáta boli opakovane prekontrolované. Telefonista preveril, pod akým EDUID bol dotazník vyplnený. Ak sa podarilo dotazník identifikovať, odpovede boli spárované s predmetnou SOŠ, v opačnom prípade bol so SOŠ dohodnutý individuálny postup.
- **Problém:** Opačné pochopenie škály hodnotenia – respondenti použili školský systém hodnotenia (1 najlepšie hodnotenie, 5 najhoršie) a teda ich odpovede systém vyhodnotil ako hraničné.
 - **Riešenie:** Pri vyhodnocovaní dát boli tieto odpovede identifikované, upravené a vyhodnotené podľa tejto úpravy.
- **Problém:** V poli EDUID respondent zadal číslo nekorešpondujúce so zoznamom respondentov, ktorý bol pre potreby dotazníkového zisťovania vytvorený. Pri exporte dát sa nepodarilo dotazník spárovať s konkrétnou dopytovanou SOŠ.

- **Riešenie:** Predmetné EDUID boli ručne preverené a porovnávané s komplexnejšími databázami. V niekoľkých prípadoch boli dotazníky identifikované podľa individuálnych EDUID organizačných zložiek spojených SOŠ, EDUID zriaďovateľa a pod. Ak sa podarilo dotazník identifikovať, odpovede boli spárované s predmetnou SOŠ. V prípade, ak sa nepodarilo EDUID dohľadať, odpovede z dotazníkového zisťovania vstupovali do vyhodnotenia bez prepojenia na konkrétnu SOŠ (výsledky ale boli do kvantitatívneho vyhodnotenia započítané).

Ďalšie prekážky zaznamenané počas telefonického kvalitatívneho zisťovania:

- Respondenti avizovali, že im vyplnenie dotazníka trvalo oveľa dlhšie ako 20 minút – tento problém mohol spôsobiť vyššie percento parciálne vyplnených dotazníkov.
- V zozname oslovených SOŠ boli aj školy umeleckého zamerania, ktoré nie sú zapojené do SDV a teda sa k niektorým otázkam z tohto dôvodu nevedeli vyjadriť.
- Experimentálne overovanie neabsolvovala každá SOŠ, čiže sa k niektorým otázkam respondenti nevedeli vyjadriť.
- Respondenti mali pocit, že ich škola nie je SOŠ a preto by sa ich zisťovanie nemalo týkať (napr. stredná priemyselná škola s prívlastkom).
- Respondenti sa nechceli zisťovania zúčastniť, nakoľko ich SOŠ nie je zapojená do SDV.
- Počas zberu dát v rámci dotazníkového zisťovania sa opakovanie objavili v poli EDUID kódy vo formáte 300xxxxx – telefonicky sa podarilo zistiť, že sa jedná o EDUID, ktorým sa zástupcovia SOŠ prihlasujú do systému MŠVVaŠ SR.
- Zaradenie ŠUP: zástupcovia ŠUP, ktoré boli do cieľovej skupiny dotazníkového zisťovania zaradené na základe podkladov Centra vedecko–technických informácií SR (ďalej len „CVTI SR“) sa vyjadrili, že nie je možné porovnávať akúkoľvek ŠUP so SOŠ. Práve nepochopenie podstaty vytvorenia ŠUP spôsobuje vznik nepoužiteľných a nezmyselných údajov.

Pozorovania vo vzťahu k zadávateľovi

Negatívne postoje:

- Respondenti by privítali intenzívnejšie osobné stretnutia s RÚZ napríklad vo forme regionálnych konferencií. Zo strany RÚZ necítia proaktívny prístup a nad rámec základných povinností (schvaľovanie obsahu maturít) s nimi zástupcovia RÚZ veľmi nekomunikujú. Chýba diskusia.
- Ak SOŠ spolupracuje s viacerými SaPO, často sa skôr obracajú na iné organizácie ako na RÚZ.
- Riaditelia SOŠ nepoznali osobne zástupcov RÚZ.
- Pri SOŠ z oblasti gastro a služieb sa opakovali názory, že im RÚZ odmieta schvaľovať odbory z oblasti zamerania týchto škôl (gastro, služby), lebo údajne o ne na trhu práce nie je záujem. RÚZ preferuje najmä technické odbory, strojárrov, elektrotechnikov, IT–čkárov.
- Súkromné školy sa často vyjadrovali, že sa im RÚZ málo venuje. Majú pocit, že sú menej dôležité oproti štátnym školám.

Očakávania a návrhy

Respondenti považujú za potrebné zlepšiť najmä nasledovné:

- spätnú väzbu a konštruktívnu kritiku k predkladaným materiálom zo strany SOŠ,
- skvalitnenie vzťahov, napr. pravidelné návštevy SOŠ, aby sa nastavila obojstranná spolupráca – napriek negatívnemu postoj voči RÚZ respondenti vnímajú potrebu takejto spolupráce a vidia v nej zmysel,
- komunikáciu a informovanosť (viac sa pýtať na názor škôl, pri predkladaní zmien brať do úvahy požiadavky škôl – vnímať potreby zdola, absencia diskusie),
- spoluprácu (nie len v medziach platnej legislatívy),
- prístup a účasť delegovaných zástupcov RÚZ, napr. pri tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok, samostatnej účasti zástupcu RÚZ na záverečných skúškach, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúškach.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

OVP predstavuje jeden z nosných pilierov systému vzdelávania v SR a je regulované zákonom o OVP, ktorý okrem iného určuje SaPO kompetencie vo vzťahu k OVP.

Cieľová skupina dotazníkového zisťovania a telefonického kvalitatívneho zisťovania bola na základe požiadaviek zadávateľa projektu tvorená zo 404 SOŠ v rámci SR. Pre relevantnosť výsledkov dotazníkového zisťovania boli oslovení riaditelia/ky, resp. zástupcovia riaditeľov/liek pre praktické vyučovanie. Výber zástupcov SOŠ bol stanovený za predpokladu, že oslovení respondenti budú vedieť na jednotlivé otázky v rámci dotazníka odpovedať kvalifikovane a čo najpresnejšie.

Na základe výsledkov dotazníkového zisťovania možno konštatovať, že respondenti sú s pôsobením SaPO v OVP spokojní a spoluprácu hodnotia kladne. Telefonické kvalitatívne zisťovanie už zo svojej podstaty prinieslo negatívne zistenia, nakoľko samotná metodika bola spracovaná práve s ohľadom na identifikáciu negatívnych skúseností respondentov. Výsledky telefonického kvalitatívneho zisťovania slúžili ako jedna zo spätných väzieb od respondentov na spracovanie odporúčaní na ďalšie skvalitnenie pôsobenia SaPO v OVP.

Všeobecne možno zhodnotiť, že zástupcovia SOŠ boli ochotní o témach zahrnutých do zisťovania diskutovať. Veľmi pozitívne hodnotili fakt, že sa niekto zaujíma o ich konkrétny názor a uvádzali, že na veľa z otázok sa ich niekto pýtal vôbec po prvý raz. Respondenti by privítali zo strany SaPO väčšiu aktivitu, najmä vplyvom pandémie COVID-19 sa kontakt vytratil. V mnohých oblastiach (ŠVP, sieť odborov, plánovanie výkonov a pod.) majú zástupcovia SOŠ pocit, že ich nikto nepočúva a nezaujíma sa o ich názor. Táto problematika výrazne rezonovala naprieč celým zisťovaním. Respondenti by radi využili vážnosť a vplyv SaPO pri presadzovaní spoločných zámerov smerom k MŠVVaŠ SR.

Z výsledkov zisťovania tiež vyplýva, že respondentom v rámci spolupráce so SaPO vo všeobecnosti chýba komunikácia a aktívnejší prístup k spolupráci a aktivita aj mimo povinností vyplývajúcich z legislatívy. Všetky zmeny v rámci OVP by mali byť diskutované aj so zástupcami SOŠ, prípadne by sa mala zlepšiť informovanosť o pripravovaných a zavedených zmenách. Všetky zmeny by mali byť realizované s ohľadom na regionálne špecifiká a osobitosti jednotlivých SOŠ.

Vychádzajúc zo stanovených cieľov a požiadaviek zadávateľa možno konštatovať, že predkladaný dokument na základe zrealizovaného dotazníkového zisťovania a telefonického kvalitatívneho zisťovania podrobne analyzuje vnímanie výkonu SaPO v OVP z pohľadu dotknutých zástupcov SOŠ. V nadväznosti na výsledky zisťovania sa v jednotlivých oblastiach zistilo a odporúča:

Názor SOŠ na pôsobenie SaPO v OVP

Kľúčové zistenia:

- 90 % respondentov pozná kompetencie SaPO v oblasti OVP, ktoré sú definované v Zákone o OVP;
- najvyššia miera spokojnosti v rámci spolupráce SOŠ a SaPO na OVP bola vyhodnotená s SOPK (priemer hodnotenia 4,37 z 5). Druhou najvyššie hodnotenou bola RÚZ spolu s SPPK (priemer hodnotenia 4,25 z 5);
- 69 % respondentov spolupracuje v rámci OVP s RÚZ a viac ako polovica opýtaných hodnotí túto spoluprácu na najvyššej úrovni spokojnosti.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- nedostatočná či problematická komunikácia so zástupcami SaPO;
- časová vyťaženosť zástupcov SaPO;
- absencia záujmu o potreby konkrétnych SOŠ;
- nízka zainteresovanosť do tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok;
- nízke povedomie o konkrétnych expertoch RÚZ, ktorí sú určení na spoluprácu s SOŠ.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- prehĺbiť spoluprácu a zvýšiť aktivitu zo strany SaPO;
- aktívnejšie a konkrétnejšie komunikovať aj v iných témach ako v tých, ktoré vyplývajú z legislatívy;

- aktívnejšie a odbornejšie argumentovať pri vydávaní zamietavých stanovísk k zaradeniu nových odborov vzdelávania;
- nadviazať užšiu spoluprácu medzi RÚZ a SOŠ, napr. v odbornom raste, tlmočení požiadaviek zamestnávateľov, prezentácii a propagácii SOŠ a pod.

Sieť SOŠ

Kľúčové zistenia:

- 55 % respondentov uviedlo, že aktuálna sieť SOŠ nie je nastavená optimálne a majú k nej výhrady;
- najvyššiu spokojnosť so zapájaním sa RÚZ do procesu zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ vyjadrilo 48 % z opýtaných;
- disproporcie vo vyjadreniach, napr. 19 % respondentov sa vyjadrilo, že aktuálna sieť SOŠ je nastavená optimálne, ale zároveň žiadajú jej optimalizáciu. 23 % dopytujúcich má výhrady k aktuálnej sieti SOŠ a tvrdí, že nie je nastavená optimálne, ale v doplňujúcej otázke nesúhlasí s jej optimalizáciou.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- kvantita SOŠ na úkor kvality, čo (najmä z regionálneho pohľadu) spôsobuje prehnanú a zbytočnú konkurenciu medzi dotknutými SOŠ;
- sieť SOŠ nie je nastavená optimálne:
 - o SOŠ ponúkajú široké spektrum rôznorodých odborov vzdelávania, v ktorých nedokážu zabezpečiť odbornosť vo výučbe;
 - o obava z optimalizácie z pohľadu zvýšenia nákladov pre žiakov (dochádzanie), čo je problémom najmä v ekonomicky slabších regiónoch a pre sociálne slabšie skupiny;
 - o obava z optimalizácie pri spájaní podobne zameraných SOŠ, napr. s odlišným vyučovacím jazykom (slovenský versus. jazyk národnostných menšín);
- proces zaraďovania odborov vzdelávania je zdĺhavý a nepružný;
- SaPO v procese zaraďovania odborov vzdelávania vydávajú zamietavé stanoviská bez dostatočného vysvetlenia a argumentov.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- prísnejšie regulovať možnosti otvárania odborov vzdelávania mimo odborného zamerania SOŠ;
- optimalizovať a spájať príbuzné školy v daných regiónoch (s ohľadom na prípadné dopady na žiakov a národnostné menšiny);
- spájať SOŠ na základe odbornej analýzy a bez politického či regionálneho ovplyvňovania;
- pri spájaní SOŠ zdecimovať byrokratickú záťaž pre SOŠ;
- v procese posudzovania zaraďovania odborov vzdelávania podávať podrobnejšie dôvodné správy, zamietavé stanoviská racionálne a odborne zdôvodniť;
- zvýšiť flexibilitu a urýchliť proces zaraďovania nových odborov vzdelávania do siete;
- znížiť vplyv Krajskej rady pre OVP;
- aktívnejšie zapojiť SaPO do propagácie štúdia na SOŠ;
- zintenzívniť zapojenie sa SaPO do spolupráce so SOŠ a konkrétnymi zamestnávateľmi v regióne.

Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ

Kľúčové zistenia:

- viac ako polovica respondentov (52 %) uviedla, že aktuálna sústava odborov vzdelávania nie je nastavená optimálne;
- disproporcie vo vyjadreniach, napr. 30 % respondentov považuje aktuálnu sústavu odborov vzdelávania pre SOŠ za nastavenú optimálne, ale požaduje jej optimalizáciu. Naopak, 18 % respondentov, ktorí majú výhrady k aktuálnej sústave odborov vzdelávania pre SOŠ, ale následne uviedlo, že by nesúhlasili s jej optimalizáciou;
- 142 respondentov (44%) nesúhlasí so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby;

- tí respondenti, ktorí vidia model zdieľania jedného špecializovaného pedagóga pre SOŠ ako zaujímavý uvádzajú najmä priestor na medzisektorovú spoluprácu, zvýšenie kvality výučby, zjednotenie úrovne vedomostí žiakov a finančné úspory;
- modulové nastavenie vzdelávania je podľa respondentov flexibilnejšie a berie ohľad aj na meniace sa potreby a individuálne schopnosti žiaka.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- zástupcovia SOŠ majú nedostatočné informácie k chystanej zmene vzdelávacích odborov, ktorú pripravuje ŠIOV;
- optimalizácia sústavy odborov vzdelávania v rámci regiónu môže znamenať zvýšenie kvality vyučovacieho procesu (nedostatok kvalitných učiteľov), na druhej strane však môže pre rodičov žiakov znamenať zvýšenú finančnú záťaž (dochádzanie do školy);
- proces zaraďovania, schvaľovania a overovania nových odborov vzdelávania je zdĺhavý, kostrbatý a neflexibilný (kým sa nový odbor dostane reálne na SOŠ a je možné prijať žiakov do prvého ročníka, už je odbor, resp. jeho obsah zastaralý a v niektorých prípadoch aj neaktuálny);
- nedostatočná komunikácia v rámci experimentálneho overovania medzi jednotlivými zainteresovanými inštitúciami;
- zvýšená administratívna záťaž a problémy pri modulovom nastavení vzdelávania, napr. pri maturitných skúškach či personálnych otázkach;
- v rámci modelu zdieľania špecializovaného pedagóga chýba možnosť zohľadnenia individuálnych potrieb žiaka či samotnej SOŠ (napr. rozdielne materiálne–technické vybavenie jednotlivých SOŠ);
- na regionálnej úrovni je OVP negatívne ovplyvnené vysokým počtom gymnázií a súkromných škôl.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- prispôbiť sústavu odborov vzdelávania potrebám trhu práce a flexibilne reagovať na inovácie;
- zjednotiť príbuzné odbory a obmedziť otváranie takýchto odborov na SOŠ v rámci spádovej oblasti/regionu;
- pri optimalizácii brať do úvahy špecifiká jednotlivých SOŠ (napr. regionálne či materiálne–technické);
- spracovať návrh na zmenu systému zaraďovania a overovania nových odborov, napr. skrátiť proces overovania, ak je odbor v zahraničí odskúšaný, funkčný a absolventi majú uplatnenie;
- v rámci zefektívnenia procesu overovania zabezpečiť súbežné overovanie na viacerých školách a zabezpečiť systém výmeny skúseností a príkladov dobrej praxe.

Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ

Kľúčové zistenia:

- účastníci dotazníkového zisťovania sa pozitívne vyjadrili k návrhu určovania vyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ na základe reálnych potrieb trhu práce;
- zástupcovia oslovených SOŠ sa k procesu určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ vyjadrovali negatívne najmä v súvislosti s faktom, že v súčasnosti nereflektuje reálne potreby trhu práce a ani záujmy žiakov a rodičov v regióne.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- súčasný nesúlad v rámci určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ, štatistickým výpočtom potrieb trhu práce a reálnymi potrebami zamestnávateľov v regiónoch.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- pri plánovaní výkonov brať do úvahy aj pohľad zástupcov SOŠ, ktorí komunikujú so zamestnávateľmi v regióne a poznajú ich potreby;
- v plánovaní výraznejšie zohľadňovať regionálne potreby trhu práce a demografický vývoj;
- prehodnotiť postavenie VÚC v procese určovania výkonov a otvoriť OVP smerom k potrebám regionálneho trhu práce;
- evidenciu na úrade PSVaR nepovažovať za relevantné kritérium na vyhodnocovanie uplatnenia absolventov (napr. dobrovoľné neprijatie ponuky práce zo strany žiakov);

- pri plánovaní výkonov umožniť školám vytvorenie „rezervy“ na vykrytie operatívnych regionálnych potrieb či individuálnych špecifik žiakov.

Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy

Kľúčové zistenia:

- 63 % respondentov spolupracuje pri tvorbe alebo aktualizácii ŠkVP s príslušnou SaPO;
- SOŠ spolupracujúce pri tvorbe/aktualizácii ŠkVP s príslušnou SaPO hodnotia vzájomnú spoluprácu prevažne na vysokej úrovni spokojnosti.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- pri tvorbe ŠVP nie sú akceptované pripomienky zástupcov SOŠ;
- ŠVP nekonkrétne definujú povinný obsah vzdelávania a preto sú ŠkVP jednotlivých škôl rozdielne;
- chyba bližšia spolupráca a iniciatíva zo strany delegovaných zástupcov RÚZ pri tvorbe/aktualizácii ŠkVP, ale aj v témach, ktoré nevyplývajú priamo z legislatívy;
- SOŠ, ktoré nemajú nadviazanú spoluprácu pri tvorbe/aktualizácii ŠkVP s príslušnou SaPO sa vyjadrili, že to tak je najmä pre nízku aktivitu SaPO, prípadne uprednostňujú spoluprácu s partnerskými firmami (zamestnávateľmi), ktorým obsah ŠkVP prispôsobujú.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- zobjektivizovať proces tvorby/revízie ŠVP, podporovať diskusiu, vytvárať väčšie pracovné skupiny, podporiť participatívny proces, zbierať a implementovať podnety z praxe;
- zintenzívniť komunikáciu pri tvorbe a aktualizácii ŠkVP medzi SaPO a zástupcami SOŠ, zároveň zvýšiť aktivitu aj v ďalších oblastiach nad rámec legislatívy (napr. skracovanie lehôt).

Ukončovanie štúdia

Kľúčové zistenia:

- 87 % respondentov spolupracuje s príslušnou SaPO na tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložke maturitných skúšok a absolventských skúšok;
- 59 % respondentov, spolupracujúcich s RÚZ v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok na SOŠ, vyjadrilo najvyššiu spokojnosť so spoluprácou;
- (33 % respondentov nesúhlasí s jednotným zadáním obsahu záverečných skúšok, ktoré by boli vypracované SaPO;
- pridanou hodnotou jednotného zadania obsahu záverečných skúšok by mohla byť najmä objektivnosť pri hodnotení, kvalita a aktuálnosť zadaní;
- 60 % respondentov nesúhlasí s ukončovaním štúdia v gescii SaPO;
- ukončovanie štúdia v gescii SaPO by bola možná len za predpokladu jednotných učebných plánov, učebných osnov a obsahu vzdelávania pre všetky školy a v neposlednom rade po legislatívnej úprave povinností SaPO.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- spolupráca na tvorbe obsahu záverečných skúšok, odbornej zložke maturitných skúšok a absolventských skúšok je skôr formálna;
- nízka angažovanosť delegovaných zástupcov RÚZ, nedostatočná znalosť problematiky a slabá komunikácia;
- ako najväčšie prekážky jednotného zadania obsahu záverečných skúšok možno vnímať rozdiely medzi jednotlivými SOŠ či už v rámci materiálno-technického vybavenia či obsahom vzdelávania;
- zástupcovia SOŠ považujú ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO za spochybnenie ich kompetencií. Ukončovanie štúdia považujú za súčasť komplexného pedagogického procesu, ktorý má didaktické, psychologické a výchovné zásady a metódy. Zástupcovia SaPO podľa vyjadrení respondentov nemajú potrebné pedagogické zručnosti;
- pri ukončovaní štúdia je nutné brať ohľad aj na psychologické aspekty a individuálne možnosti jednotlivých žiakov, čo SaPO nie sú schopné zabezpečiť.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- zvýšiť angažovanosť zo strany zástupcov SaPO v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok;
- v prípade jednotného zadania obsahu záverečných skúšok prihliadať na rozdiely medzi jednotlivými SOŠ (v rámci materiálo–technického vybavenia či obsahu vzdelávania);
- zabezpečiť, aby zástupcovia SaPO, ktorí by sa podieľali na ukončovaní štúdia poznali komplexný pedagogický proces (jeho didaktické, psychologické a výchovné zásady a metódy);
- v prípade realizácie takejto formy ukončovania štúdia zabezpečiť zjednotenie učebných plánov, učebných osnov a obsahu vzdelávania pre všetky školy;
- legislatívne upraviť povinnosti SaPO v Zákone o OVP.

Centrá odborného vzdelávania a prípravy a nadpodnikové vzdelávacie centrá

Kľúčové zistenia:

- 24 % škôl zapojených do dotazníkového prieskumu má oprávnenie používať označenie COVaP;
- SOŠ, ktoré sú COVaP považujú za najväčšie prínosy zvýšenie prestíže SOŠ a priestor na čerpanie finančných prostriedkov EÚ. Školám sa zvýšila kvalita vybavenia a pedagogických zamestnancov;
- 54 % respondentov uvádza, že budovanie nadpodnikových vzdelávacích centier je dobrá myšlienka a vyjadrili súhlas s ich budovaním.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- nadpodnikové vzdelávacie centrá nie je možné budovať v mestách s nižším počtom obyvateľov (vzhľadom na rozmanitosť odborov v SOŠ);
- respondenti nesúhlasia s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier ale zároveň uvádzajú, že pre žiaka je mimoriadne dôležitá prax v reálnom praktickom živote u zamestnávateľa.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- alokovať finančné prostriedky určené na budovanie nadpodnikových vzdelávacích centier do už existujúcich centier odborného vzdelávania a prípravy.

Systém duálneho vzdelávania

Kľúčové zistenia:

- 60 % (t. j. 196) SOŠ uvádza, že ich škola je zapojená do SDV. Z regionálneho pohľadu je najviac SOŠ zapojených do SDV v PSK a najmenej z BSK.
- podľa vyjadrení respondentov je SDV vhodný skôr pre väčšie firmy s pravidelnou výrobou. Živnostníci alebo menší podnikatelia preferujú skôr dohodu o vykovaní praxe.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- v regiónoch s početnou MRK sa zamestnávateľa do SDV nemajú záujem zapájať;
- v niektorých regiónoch absentujú zamestnávateľa, ktorí by dokázali pokryť rozsah vedomostí, zručností požadovaný v profile absolventa;
- v rámci ekonomicky slabších regiónov je problémom zapojenia sa SOŠ do SDV finančná záťaž žiakov spojená s cestovaním k zamestnávateľom;
- SDV často absentuje v malých školách, ktoré ho nahrádzajú spolupracou so zamestnávateľmi na základe zmluvy o odbornej praxi alebo výcviku;
- žiakov odrádza od zapojenia sa do SDV prílišná byrokracia a neustále zmeny v legislatíve;
- zástupcovia SOŠ majú pocit, že zamestnávateľa SDV nepripisujú vážnosť a žiakom nezadávajú relevantnú prácu;
- firmy nemajú dostatočný počet inštruktorov na to, aby nahradili kvalitných pedagogických zamestnancov;
- kvôli zlým skúsenostiam so SDV žiaci často strácajú celkový záujem o vzdelávanie.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- systémovo znížiť byrokratickú záťaž pre všetky zapojené strany v rámci SDV;
- eliminovať neustále zmeny v legislatíve;
- zlepšiť komunikáciu aj k smerom k zamestnávateľom, v rámci osvetovej kampane im komunikovať zistené nedostatky;
- systémovo zvýšiť flexibilitu (napr. umožniť žiakovi v oprávnených prípadoch prestupovať z jednej firmy do druhej počas stredoškolského štúdia vr. SDV).

Príprava inštruktorov

Kľúčové zistenia:

- väčšina respondentov má kladné skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania (v rámci samotného procesu prípravy).

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- respondenti nevnímali počas dopytovania rozdiel v rámci inštruktorov, ktorí vedú žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania a inštruktorov na pracovisku zamestnávateľa;
- inštruktori nemajú dostatok času venovať sa žiakom z dôvodu ďalších povinností, nemajú dostatočný pedagogický prístup čo vedie ku konfliktom a používajú nejednotný prístup;
- inštruktori nemajú dostatočné vedomosti potrebnej školskej legislatívy a metodických usmernení, chýba im uvedomenie si, že žiakov treba neustále kontrolovať a usmerňovať, nebrať ich ako rovnocenných partnerov;
- zamestnávatelia neradi poverujú vlastných zamestnancov funkciou inšpektora z dôvodu požiadaviek na zvýšenie mzdy alebo požiadaviek na zníženie rozsahu pracovných úloh.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- pravidelne preškoľovať inštruktorov (najmä v oblasti pedagogického procesu, školskej legislatívy, práce so žiakmi a pod.);
- zlepšiť komunikáciu aj k smerom k zamestnávateľom, v rámci osvetovej kampane im komunikovať zistené nedostatky.

Financovanie

Kľúčové zistenia:

- 64 % respondentov odpovedalo, že systém financovania SOŠ nie je nastavený optimálne;
- výška odmeňovania pedagógov naviazaná na výšku platov zamestnancov v príslušnom sektore nemá podporu u riaditeľov, ktorých školy sú zamerané na prípravu absolventov pre sektory s nižšími mzdami (pôdohospodárstvo, stavebníctvo, gastro, služby realizované zväčša na živnosť a pod.). Naopak riaditelia technických škôl (elektro, strojárstvo) väčšinou tento návrh podporujú.

Identifikované problémy (s fókusom na RÚZ):

- výška normatívu na žiaka sa dlhodobo nezmenila a nie je v ňom zahrnutá inflácia, stúpanie cien energií a pod.;
- systém normatívu núti školy prijať taký počet žiakov, ktorí vykryjú náklady, aj keď títo žiaci nemajú predpoklad na štúdium na danej škole (napr. na gymnáziu), resp. si nenájdu uplatnenie v praxi;
- uplatnenie absolventov respondenti často nevnímajú ako niečo, čo dokážu ovplyvniť. Uplatnenie absolventov na trhu práce neovplyvňuje len príprava žiaka na škole, ale najmä jeho záujem o profesiu a záujem uplatniť sa v danej profesii.

Odporúčania zástupcov SOŠ:

- uprednostňovať kvalitatívne a nie kvantitatívne ukazovatele financovania škôl (viac premenných vstupujúcich do koeficientu), brať do úvahy finančnú náročnosť materiálneho zabezpečenia a prihliadať na potreby trhu práce v regióne;

- prispôbovať normatív náročnosti výučby v jednotlivých sektoroch národného hospodárstva;
- zlepšiť odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ: do úvahy brať najmä prax v odbore, prax vo vzdelávacom procese, dodatočné školenia a digitálne zručnosti doložené certifikátom. Do úvahy by mali byť brané aj celkový prínos pedagóga pre školu, spätná väzba od žiakov a rodičov, ochota vzdelávať sa a osobný rast. Dôležité je dbať na individuálny pohľad, nakoľko ani prax v odbore, pedagogická prax ani školenia a certifikáty nehovoria o reálnej kvalite pedagóga;
- zabezpečiť vedeniu škôl financie, prostredníctvom ktorých by vedelo variabilne ohodnotiť aj nemerateľné ukazovatele pedagóga, ako prirodzenú autoritu, schopnosť zaujať a motivovať žiakov.

Rozsah a kvalita činnosti stavovských a profesijných organizácií v rámci odborného vzdelávania a prípravy

(untitled)

1. Zadajte, prosím, Vaše EDUID

V prípade potreby nájdete svoje EDUID TU. V prípade spojenej školy vyplňte, prosím, dotazník za každú organizačnú zložku individuálne.

*Údaj EDUID využijeme na to, aby sme výsledky dotazníkového zisťovania vyhodnotili napr. z hľadiska regiónu, v ktorom Vaša škola pôsobí. **

Page description:

1: Názor SOŠ na pôsobenie stavovských a profesijných organizácií (ďalej len „SaPO“) v odbornom vzdelávaní a príprave (ďalej len „OVP“)

2. Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

3. S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete a ako túto spoluprácu hodnotíte?

Ohodnoťte, prosím, SaPO, s ktorými v rámci OVP spolupracujete (1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť). Ak so SaPO nespupracujete, označte, prosím, "nespupracujem". *

	Hodnotenie					
	1	2	3	4	5	nespupracujem
Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská banská komora (SBK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská lesnícka komora (SLsK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská živnostenská komora (SŽK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Spolupracujete v rámci OVP s RÚZ? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie

5. S ktorými z expertov RÚZ spolupracujete v rámci OVP a ako túto spoluprácu hodnotíte?

Ak s expertom nespupracujete, označte, prosím, "nespupracujem".

(1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť) *

	Hodnotenie					
	1	2	3	4	5	nespupracujem

Andrej Bederka *

Miroslava Čižmarová *

Peter Fečík *

Daniela Jaslovská *

Viliam Osuský *

Igor Patráš *

Eva Polášková *

Natália Reingráberová *

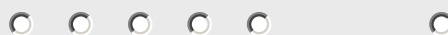
Peter Šoltés *

Jozef Štepanay *

Drahomíra Štepanayová *

Zlatica Valachová *

Vladimír Záborský *

6. Je podľa Vás aktuálna sieť SOŠ nastavená optimálne? *

- ☐ Áno, aktuálna sieť SOŠ je nastavená optimálne
- ☐ Nie, aktuálna sieť SOŠ nie je nastavená optimálne, mám k nej výhrady
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

7. Súhlasili by ste s optimalizáciou siete SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu SOŠ? *

- ☐ Áno súhlasil/a, považujem to za potrebné
- ☐ Áno súhlasil/a, no obávam sa dopadov
- ☐ Nie nesúhlasil/a, ak by sa to týkalo mojej školy
- ☐ Nie nesúhlasil/a, nie je potrebné nič meniť

8. Ste spokojný/á s procesom zarad'ovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu?

Vyberte SaPO, s ktorými v rámci procesu zarad'ovania odborov vzdelávania do siete SOŠ spolupracujete, a vyjadrite spokojnosť na škále 1-5 (1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť). Ak so SaPO nespôlupracujete, označte, prosím, "nespôlupracujem". *

	Hodnotenie					
	1	2	3	4	5	nespôlupracujem
Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská banská komora (SBK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská lesnícka komora (SLsK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská živnostenská komora (SŽK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Čo by ste v procese zarad'ovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili?

3: Sústava odborov vzdelávania pre SOŠ

10. Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne? *

- ☐ Áno, aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ je nastavená optimálne
- ☐ Nie, aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nie je nastavená optimálne
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

11. Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania? *

- ☐ Áno súhlasil/a, považujem to za potrebné
- ☐ Áno súhlasil/a, no obávam sa dopadov
- ☐ Nie nesúhlasil/a, ak by sa to týkalo mojej školy
- ☐ Nie nesúhlasil/a, nie je potrebné nič meniť

12. Ste spokojný/á s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie)?

(1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť) *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

13. Čo by ste procese zarad'ovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) zmenili?

14. Súhlasili by ste s modulovým nastavením odborov vzdelávania?

(napr.: Žiak je prijatý do prvého ročníka bez určenia kvalifikačnej úrovne ukončenia štúdia na stavebnú SOŠ odbor „stavbár“. Po prvom ročníku, kde nadobúda len všeobecné vedomosti a zručnosti v oblasti stavebníctva, sa rozhodne o špecializácii (murár, inštalatér, tesár a pod.). Následne po získaní výučného listu sa rozhodne, či bude pokračovať v štúdiu (možno na inej SOŠ) a chce sa pripravovať na maturitnú skúšku, môže si doplniť špecializačné moduly, podľa ponuky SOŠ. Následne má možnosť pokračovať aj v rámci vyššieho odborného vzdelania alebo v štúdiu na vysokej škole). *

- ☐ Áno, súhlasil/a
- ☐ Nie, nesúhlasil/a
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

15. Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k modulovému nastaveniu odborov vzdelávania. *

16. Súhlasili by ste so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

*(napr. hodina informatiky online v rovnakom čase pre viaceré školy) **

- ☐ Áno, súhlasil/a
- ☐ Nie, nesúhlasil/a
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

17. V čom vidíte pridanú hodnotu zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby? *

18. Uved'te, prosím, dôvod/y, prečo nesúhlasíte so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby. *

Page description:

4: Potreby trhu práce a plánovanie počtov žiakov prvého ročníka SOŠ

19. Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce? *

- ☐ Áno, je to nevyhnuté
- ☐ Nie, nie je to potrebné
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

20. Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k potrebe zisťovať potreby trhu práce na účely určovania najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ. Ak máte informácie o procese určovania potrieb trhu práce, aká je Vaša skúsenosť? *

21. Ste spokojný/á s procesom určovania počtu žiakov do prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)?

*(1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť) **

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

22. Čo by ste v procese určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov) zmenili?

23. Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

24. Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre obchodné akadémiu, hotelové akadémiu a stredné priemyselné školy? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

Page description:

5: Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy

25. Ste spokojný/á s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy (celkové nastavenie procesu)?

*(1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť) **

1

☐

2

☐

3

☐

4

☐

5

☐

26. Spolupracujete pri tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO? *

☐ Áno

☐ Nie

☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

27. Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce (tvorba/aktualizácia školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO)?

Vyberte SaPO, s ktorými v rámci procesu zarad'ovania odborov vzdelávania do siete SOŠ spolupracujete a vyjadrite spokojnosť na škále 1-5 (1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť). Ak so SaPO nespôlupracujete, označte, prosím, "nespôlupracujem". *

	Hodnotenie					
	1	2	3	4	5	nespôlupracujem
Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská banská komora (SBK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská lesnícka komora (SLsK)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora SPPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská živnostenská komora (SŽK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. Uved'te, prosím, dôvod/y, prečo nie je nadviazaná spolupráca na tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu s príslušnou SaPO? *

 Nie

*Vyberte SaPO, s ktorými v rámci procesu zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ spolupracujete a vyjadrite spokojnosť na škále 1-5 (1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť). Ak so SaPO nespôlpracujete, označte, prosím, "nespolpracujem". **

[illegible]

31. Uved'te, prosím, dôvod/y, prečo nespolupracujete s príslušnou SaPO v rámci tvorby obsahu záverečných skúšok, odbornej zložky maturitných skúšok a absolventských skúšok na Vašej SOŠ. *

32. Zúčastňuje sa ukončovania štúdia na Vašej SOŠ delegovaný zástupca príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)? *

☐ Áno

☐ Nie

33. Ste spokojný/á s prínosom delegovaného zástupcu príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?

Vyberte SaPO, s ktorými v rámci procesu zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ spolupracujete a vyjadrite spokojnosť na škále 1-5 (1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť). Ak so SaPO nespôlpracujete, označte, prosím, "nespolupracujem". *

	Hodnotenie					
	1	2	3	4	5	nespolupracujem
Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská banská komora (SBK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská lesnícka komora (SLsK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenská živnostenská komora (SŽK) *	☐	☐	☐	☐	☐	☐

34. Uved'te, prosím, dôvod/y, prečo sa príslušný zástupca SaPO nezúčastňuje ukončovania štúdia na Vašej SOŠ (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)? *

35. Súhlasili by ste s jednotným zadaním obsahu záverečných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO? *

- ☐ Áno, súhlasil/a
- ☐ Nie, nesúhlasil/a
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

36. V čom vidíte pridanú hodnotu jednotného zadania obsahu záverečných skúšok?

37. Uveďte, prosím, dôvod/y, Vášho nesúhlasu s jednotným zadaním obsahu záverečných skúšok. *

38. Súhlasili by ste s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia, ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie? *

- ☐ Áno, súhlasil/a
- ☐ Nie, nesúhlasil/a
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

39. V čom vidíte pridanú hodnotu ukončovania štúdia realizovaného priamo v SaPO? *

40. Uveďte, prosím, dôvod/y, Vášho nesúhlasu s ukončovaním štúdia v SaPO. *

Page description:

7: Centrá odborného vzdelávania a prípravy a nadpodnikové vzdelávacie centrá

41. Má Vaša SOŠ oprávnenie používať označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie

42. Ktorá SaPO Vašej SOŠ udelila oprávnenie používať označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy?

*(vyberte všetky, ktoré Vám oprávnenie udelili) **

- ☐ Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)
- ☐ Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR)
- ☐ Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)
- ☐ Slovenská banská komora (SBK)
- ☐ Slovenská lesnícka komora (SLsK)
- ☐ Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)
- ☐ Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK)
- ☐ Slovenská živnostenská komora (SŽK)

43. Aké prínosy vidíte pre Vašu SOŠ v tom, že ste centrom odborného vzdelávania a prípravy? *

44. Súhlasíte s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier?

(označenie pre zamestnávateľa po splnení zákonom stanovených podmienok, napr. uskutočňovanie systému duálneho vzdelávania aspoň 3 roky, prípravy inštruktorov, profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a ďalšie. Malo by ísť o výkladnú skriňu príslušného sektora, kde sa budú nachádzať najmodernejšie technológie, s ktorými sa žiak v bežnej SOŠ nestretne) *

- ☐ Áno súhlasím, je to dobrá myšlienka
- ☐ Nie nesúhlasím, je to zbytočné
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

45. Uved'te, prosím, dôvod/y, Vášho nesúhlasu s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier. *

Page description:

8: Systém duálneho vzdelávania

46. Je Vaša SOŠ zapojená do systému duálneho vzdelávania (ďalej len „SDV“)? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie

47. S koľkými zamestnávateľmi máte aktuálne podpísanú Zmluvu o duálnom vzdelávaní a ktorí to sú?

*(v prípade väčšieho počtu uveďte aspoň najvýznamnejších) **

48. Koľko žiakov Vašej SOŠ je v SDV? *

49. Ste spokojný/á s nastavením SDV?

*(1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť) **

1

☐

2

☐

3

☐

4

☐

5

☐

50. Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu, skvalitnenie, resp. optimalizáciu SDV?

51. Uved'te, prosím, dôvod/y, prečo nie je Vaša SOŠ zapojená do SDV? *

Page description:

9: Príprava inštruktorov

52. Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v systéme duálneho vzdelávania)? *

	áno	nie	neviem
Efektívne rieši problémy *	☐	☐	☐
Benevolentný *	☐	☐	☐
Odborník *	☐	☐	☐
Vie pracovať s dnešnými mladými ľuďmi *	☐	☐	☐
Empatický *	☐	☐	☐
Autoritatívny / Prísny *	☐	☐	☐
Prirodzená autorita *	☐	☐	☐
Má dostatočné pedagogické zručnosti *	☐	☐	☐
Zodpovedný prístup *	☐	☐	☐
Dostatočne sa pripravený pre prácu so žiakmi *	☐	☐	☐
Aktívny prístup / Zanietenosť *	☐	☐	☐
Motivátor *	☐	☐	☐

53. Ak vám v zozname vyššie niečo chýba, uveďte prosím:

54. Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme duálneho vzdelávania, ktorú realizujú SaPO? *

55. Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania)? *

	áno	nie	neviem
Efektívne rieši problémy *	☐	☐	☐
Benevolentný *	☐	☐	☐
Odborník *	☐	☐	☐
Vie pracovať s dnešnými mladými ľuďmi *	☐	☐	☐
Empatický *	☐	☐	☐
Autoritatívny / Prísny *	☐	☐	☐
Prirodzená autorita *	☐	☐	☐
Má dostatočné pedagogické zručnosti *	☐	☐	☐
Zodpovedný prístup *	☐	☐	☐
Dostatočne sa pripravený pre prácu so žiakmi *	☐	☐	☐
Aktívny prístup / Zanietenosť *	☐	☐	☐
Motivátor *	☐	☐	☐

56. Ak vám v zozname vyššie niečo chýba, uveďte prosím:

57. Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania? *

Page description:

10: Financovanie

58. Je podľa Vás systém financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka) nastavený optimálne? *

- ☐ Áno, systém je nastavený optimálne
- ☐ Nie, systém nie je nastavený optimálne
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

59. Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu systému financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka). *

60. Súhlasili by ste s úpravou, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce? *

- ☐ Áno, súhlasil/a
- ☐ Nie, nesúhlasil/a
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

61. Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k financovaniu SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce. *

62. Poznáte portál <https://www.uplatnenie.sk/?> *

- ☐ Áno poznám a zverejňované údaje využívam
- ☐ Áno poznám, ale zverejňované údaje nevyužívam
- ☐ Nie, nepoznám

63. Odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ je podhodnotené. Ak by ste mali určiť merateľné kritéria, ktoré by mohli zlepšiť ich odmeňovanie, ktoré by to boli?

(možnosť výberu viacerých odpovedí) *

- ☐ Prax vo vzdelávacom procese
- ☐ Prax v odbore
- ☐ Dodatočné školenia
- ☐ Digitálne zručnosti doložené certifikátom
- ☐ Jazykové zručnosti doložené certifikátom
- ☐ Iné - uveďte prosím:

64. Súhlasili by ste s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolaní a sektore hospodárstva?

(napr. aby učiteľ informatiky zarábala viac, ako učiteľ dejepisu; aby majster v odbore stolár zarábala ako stolár SZČO a pod.)

*

- ☐ Áno, súhlasil/a
- ☐ Nie, nesúhlasil/a
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

65. Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k nastaveniu odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolání a sektore hospodárstva. *

66. Je na Vašej škole zriadená pozícia školský digitálny koordinátor? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie

67. Má Vaša škola už vypracovaný Program digitálnej transformácie školy? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie

68. Plánuje Vaša škola v najbližšom roku zriadiť pozíciu školský digitálny koordinátor? *

- ☐ Áno
- ☐ Nie

